Sud

Revistă editată de
„Asociația pentru Cultură și
Tradiție Istorică Bolintineanu"

1

NR. 1 SERIE NOUĂ (143) • ANUL 15 • August 2012

Publicația apare cu sprijinul Primăriei orașului Bolintin Vale, județul Giurgiu

1872-2012
Bolintineanu - 140 de ani

Editorial

Provincia

Provincia, localismul, periferia preocupă. Situarea acolo, în sensul de a nu fi, de a nu face, este rău văzută. Mai degrabă cred că sperie, naște o teamă ancestrală pornită tocmai din postura noastră de periferici, în afara unei presupuse mari ISTORII. A românilor. Frica de a fi ignorați. Așa am ajuns a spune, noi, că ar fi *ISTORII* mari și *istorii* mici, *PUBLICAȚII* centrale și *publicații* locale, *TEME* naționale și *teme* „înguste", etc. Gândind, în fapt, conștient de cele mai multe ori, la CALITATEA acestora mai mult decât la o subiectivă poziționare geografică. Adică *„Parisu-i fruncea" – Centrul*, că de aia-i în centru, este programat genetic a fi mai presus decât mahalaua. De aici până la a deveni peiorativi, termeni precum mahalaua de mai înainte, provincia sau *„de la țară"*, nu mai fu decât un pas. Pe care l-am făcut iute, hăt de mult, în trecut, pe când Domnul dădea, Domnul lua, Domnul făcea, pe când toți boierii țării își făcură case-n Capitală. Lângă haznaua domnească...

Mai este oare cineva să nu fi auzit o *țoapă* administrativă reproșându-i cutărui act faptul că este făcut în *provincie* ? Adică, mai altfel decât la Capitală, nu mai rău sau, ferească Domnul, greșit. Așadar este destul de clar, dacă ești de *„la țară"* ești obligatoriu puțin bătut în cap, mutarea spre Centru ducând, de asemenea obligatoriu, la o vindecare miraculoasă.

S-ar părea că lucrurile stau la fel și în Cultură. Personal, am întâlnit reproșuri sau, mai bine zis puneri la punct, că m-aș ocupa de *Istoria mică*, spre deosebire de interlocutorul meu pe care-l preocupa, desigur, cea *Mare*. N-am catadicsit a-i răspunde, așa cum nu doresc să comentez nici acum. *„Analizatorul"* Istoriei celei Mari făcea parte dintre cei ce consideră (considerându-se, implicit, pe sine), *argumentat* bineînțeles, România drept *Centrul de Gravitație al Lumii*, *Începutul* și *Sfârșitul*, *Grădina Maicii Domnului*. Și nu metaforic, nici ca pur simțământ omenesc. Cultural, istoric și ca forță a devenirii. Noi, românii. Adică și eu, vreau, nu vreau. Or eu refuz să mă alătur acestei judecăți. Pentru că nu-mi doresc să fiu „central", nu-mi place, nu mă suport a fi nimicul din mulțime. Și mai sunt conștient că orice fel de criterii aplicând, de sunt obiective în cât de mică parte, noi, ca *români*, suntem mărunți, pierzând în comparație chiar și cu atât de *„detestații"* noștri vecini: bulgari, sârbi, unguri sau ruși.

Suntem mici, domnilor. Mitici !..., ar spune Caragiale.

Vasile Grigorescu

(continuare în pag. 2)

Timpul

de Mihai Dinu

Priviți: se scorojește cerul
și nu mai ninge ca-nainte.
Cuvântul și-a sleit misterul
și s-a ascuns printre cuvinte.

Un timp sucit împarte premii
de carnaval fără-Nviere,
când, scârțâind, flașneta vremii
bocește-a spaimă și plăcere.

E scris ca toți să-i dăm tributul
destinului cu chip de hidră.
Voi face astăzi începutul:
mă scurg eu însumi prin clepsidră.

IN MEMORIAM

CONSTANTIN CARBARĂU
(1939-2012)

„Autobuzul de Giurgiu" n-a mai plecat...

...sau a plecat din Bolintin fără unul, dintre pasagerii lui cunoscuți: profesorul și ziaristul Constantin Carbarău, omul mărunt de statură, stând îngândurat pe una din băncile mașinii, ascultând vrând-nevrând toate cele câte se vorbeau pe fotoliile de alături, din fața ori din spate, gândind pesemne ce proză realistă formidabilă ar putea ieși din replicile rostite de lumea pestriță din jur: țărani amărâți, târgoveți, funcționari plecați către capitala județului cu cine știe ce treburi. O lume diversă, „colorată" cum se află în mai toate satele din sudul țării.

Până nu demult pasagerul mic de statură și cufundat adânc în gândurile lui răspundea din când în când la un salut și apoi se adâncea din nou în lumea lui, plănuind, probabil, cu cine să se întâlnească la Giurgiu, ce mai avea de făcut și pe la ce uși trebuia să mai bată ca să-și vadă crescând copilul lui de suflet: „Sud", revista pe care a cutezat s-o editeze în anii imediat următori răscrucii de istorie din 1989...

Florentin Popescu

(continuare în pag. 2)

Mihai Dinu
Un alt Bolintineanu pag. 8

Virginia Pilat
Bolintineanu pag. 10

Vasile Grigorescu
Bolintineanu nu este Rodea pag. 9

Tâlhăria de la Via Bumbăcarului pag. 14

Provincia

(urmare din pagina 1)

Imensa majoritate se simte inconfortabilă în această postură, ce ar trebui asumată, îmbogățită și folosită ca punct de plecare, de start. Asta dacă am accepta că *Centrul* dă calitatea în Istorie sau Cultură și folosește drept mijloc de referință. Provincia, localul românesc, pot susține, fără teamă, orice fel de comparație cu orice Franță sau Germanie, asumându-și originalitatea și trăirile. La noi se moare ca niciunde !

Tema localismului preocupă, suscită interesul. Am găsit-o tratată în *Dilema*, acum ceva timp. Tudor Cristea în *Litere* (an XII, nr. 4, aprilie 2011): *... am făcut eforturi să menținem spiritul critic întronat de la primul număr, să nu facem concesii localismului păgubos ori provincialismului, să rămânem o revistă deschisă către orizontul literar național*. Alina Dora Toma (*Oglinda Literară*, an X, nr. 11, martie 2011, p. 6658): *Provincialismul literar funcționează perfect. Pastișând fals și stângaci numele consacrate, la nivelul fiecărei mărunte comunități literare (geografică sau de altă natură) se nasc adesea, în ambele tabere, bisericuțe de impostori. Iar din dangătul ruginit, strident și disonant al acestor clopote nu răzbate nici o revelație spre cititor, care ajunge să se retragă scârbit și să-și arunce privirea în altă parte*.

Provincia are dezavantaje grămadă. Scoate la vedere, în întreaga lor goliciune, nefardate, calitățile și, mai ales, defectele. În Capitală, ca mediocru într-o mare de mediocritate, te poți cu ușurință ascunde ori poți impune mediului tău *descurcărismul* de care dai dovadă și atributele superlative ale unor presupuse aptitudini. Adică, nesimțiri. Până la urmă, nivelul unei publicații este dat de calitatea cititorilor ei. Așadar, totul este subiectivism. Cantitatea de discernamânt aplicată acestui subiectivism dă, până la urmă, o relativă concluzie asupra conținutului unei reviste de cultură. Asupra aprecierii de care se bucură.

Revista *Sud* prin eforturile fostului ei redactor șef, Constantin Carbarău, prea devreme plecat dintre noi, a reușit să se impună, contruindu-și un public fidel și respectuos cu valorile. Acest obicei de a ne face conștiincios treaba în „*lumea noastră mică*" îl vom continua și-l vom accentua, preferând și crezând ferm că este mai bine, necesar, eficient și interesant a vorbi și a clarifica aspecte punctuale – locale – decât a dezbate generalități abstracte și cu iz „*academic*" pentru a impresiona o mână de degustători. Pentru acestea, *provincialul* are definiții: *Cai verzi pe pereți !* sau *A bate apa în piuă !*

Suntem de acord cu C.L. Cuțitaru când afirmă, despre calitatea unei scrieri că stă în prezența unor *naratori multipli, planuri epice și cronologice intercalate, suprapuse și interrelaționate impecabil* (*Dilema*, X, nr. 441, p. 9), însă îl simt mult mai aproape pe Schopenhauer spunându-ne că *munca unui scriitor nu este de a relata mari întâmplări ci, mai degrabă, de a le face pe cele mici interesante*. Din amestecul lor se naște o extraordinară originalitate. Ceea ce se întâmplă este că subiectele mici formează scheletul celor mari, întrețesându-se unele cu altele, iar minorele suferă sau beneficiază de influențele celor majore. Localul caricaturizează Centrul. Subiectele mici vibrează mai în acord cu dimensiunile noastre umane, pentru că, într-un fel, este mai ușor să amplifici, dată fiind acoperirea limitată a câmpului nostru vizual. Și socotite puterile noastre.

În definitiv, la picioarele, în jurul, ori într-un colț abia perceptibil al marii ISTORII sau chiar făcând parte din ea asemenea unei plăcuțe dintr-un mozaic, acolo se află micile Istorii. Și mare fără mic imposibil este și micul, singur, poate fi. Și nu știu cu certitudine dacă și care are mai mare influență în cealaltă. Este sigur că cele mari se dau ca știute, iar pe cele mici ar fi nevoie să le trăim sau să ne imaginăm că le-am trăit. Așa fiind, Marile Teme rămân mai îndepărtate, mai în spate, colective și neapetisante și par – par numai – a fi cele care cel mai mult necesită a fi povestite. Nu vom urma acest drum, aparent trebuincios, pentru că revista *Sud* simte nevoia de a fi mai apropiată temelor locale, care, printr-o tratare exigentă și în acelasi timp binevoitoare, pot contribui la completarea și îmbogățirea ansamblului cultural românesc. Revista *Sud* își propune să pună întrebări încă nepuse, să dea răspunsuri și, mai presus de orice, să fie citită.

Membrii ai Asociației pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu

In memoriam Constantin Carbarău
„Autobuzul de Giurgiu" n-a mai plecat...

(urmare din pagina 1)

Acum, în luna august a anului de grație 2012 el nu mai poate fi văzut în autobuzul „Bolintin - Giurgiu", cum se-ntâmpla până mai deunăzi, din simplul motiv că Dumnezeu a vrut ca el să se îmbarce pe un alt autobuz, fără întoarcere, al eternității...

Mă gândesc la „Autobuzul de Giurgiu" pentru că așa se chema o carte (o nuvelă de fapt) pe care Constantin Carbarău urma s-o trimită la tipar în ultimii lui ani de viață și pe care n-a mai reușit s-o termine, în ciuda insistențelor mele și ale d-nei Raluca Tudor, tehnoredactoarea care proiectase și coperta acelei viitoare cărți.

A publicat în „Sud" un fragment, după ce mi-l dăduse să-l citesc în manuscris (ca să aibă, chipurile, o confirmare a valorii literare a textului) și eu, ca și alți cititori 1-am găsit nu numai savuros prin capacitatea observației, ci și destul de original, cu virtuți literare incontestabile și care probau în persoana autorului (până atunci numai semnatar al unor traduceri cu totul remarcabile) o pană inspirată, un scriitor de resurse literare promițătoare. Dar... n-a fost să fie. Descurajat, pesemne, între altele și de faptul că-i fusese respins dosarul de primire în Uniunea Scriitorilor, acest coleg și prieten al meu a abandonat proiectul și nuvela lui n-a mai fost terminată – o pierdere, desigur, nu numai pentru literatura sudului, ci și pentru literatura română contemporană în general.

De fondatorul revistei „Sud" mă leagă zeci și zeci de amintiri, fiindcă în ultimii zece ani de viață am petrecut multe ceasuri împreună la Bolintin, la București, la Câmpina (la reuniunile anuale ale APLER-ului), 1a Focșani sau în alte locuri în care eram invitați să participăm împreună la fel de fel de manifestări literare, unde ne întâlneam cu scriitori din toată țara. Cândva, când voi avea răgaz, poate am să scriu mai pe larg despre asta. Pretutindeni Constantin Carbarău era primit cu plăcere, ca un prieten. Și era tratat ca atare. Când se întâmpla să merg de unul singur la câte o manifestare culturală din provincie, eram numaidecât întrebat: „Da' Carbarău unde este ? Unde l-ai lăsat ?". Spun asta spre a se vedea cât de iubit era acest prieten al meu în toate cercurile literaților și publiciștilor.

Pot afirma că la ora actuală sunt posesorul unei adevărate tolbe de amintiri și de fotografii cu fondatorul revistei „Sud" (poate cândva le voi aduna într-o carte, așa cum am făcut și cu cele despre Vasile Blendea). Sunt amintiri de tot felul. Și nu numai din București și de la Bolintin (unde el organiza anual festivitățile legate de „Concursul Dimitrie Bolintineanu"; în treacăt fie spus, în ultimii ani, aveam amândoi mândria de a fi contribuit la „lansarea la apă", prin acest concurs a unor scriitori care ulterior au confirmat încrederea juriului format din Teodor Vârgolici, Liviu Ioan Stoiciu, Horia Gârbea, C. Stănescu, C-tin Carbarău și subsemnatul.

Festivalul și concursul „Dimitrie Bolintineanu" (desfășurat într-o singură zi și care culmina cu decernarea unor premii și cu o întâlnire la un restaurant din Bolintin) devenise o adevărată sărbătoare la care participau invitați din toată țara. Acolo se lansau și cărți, se legau prietenii noi, se „croiau" planuri de viitoare colaborări literare. În totul concursul reprezintă și el un episod luminos din istoria culturală a Bolintinului de azi. Să sperăm că și tradiția organizării lui va fi reluată, fiindcă, trebuie să recunoaștem, atât concursul în sine cât și revista „Sud" au făcut cunoscută în toată țara această localitate ilfoveană - loc de energii culturale nebănuite și - poate - fără termen de comparație în toată țara. De la Fănuș Neagu și până la cel mai tânăr debutant, de la Petre Ghelmez sau Paul Everac și până la scriitorii de ultimă generație Bolintinul a fost (și nădăjduiesc să rămână și în viitor !) un fel de capitală a poeziei, prozei și criticii literare - fie și numai pentru o zi în fiecare toamnă.

Despre prietenul și fostul meu coleg de gazetărie Constantin Carbarău aș putea scrie pagini întregi. Despre ziaristul, împătimitul iubitor al Africii și Asiei, dar și al ținutului dintre Sabar și Borcea dealtfel despre C. Carbarău am scris cu plăcere și într-o carte de portrete): cum conversam la telefon aproape în fiecare dimineață, cum ne întâlneam, cum stabileam împreună sumarele revistei, cum alcătuiam strategiile de viitor, cum alegeam și contactam colaboratorii. Colaboratori care scriau la noi cu plăcere, fiindcă și noi știam să-i convingem să scrie, să colaboreze, să ne fie alături. În bună parte reușitele (revista și suplimentele ei editate de-a lungul anilor), se datorau lui, fiindcă, trebuie s-o recunosc ! Constantin Carbarău avea o anume charismă, era ziarist cu vocația în sânge, cum se zice, se făcea agreabil, partenerilor de dialog din prima clipă...

Numai eu știu, însă, câte eforturi făcea – mai ales în ultimii ani - să țină revista „în picioare": bătea zile întregi pe la ușile primăriei bolintinene în speranța sponsorizării (și o obținea), negocia cu tipografiile angaja colaborări de la mari personalități și se afla într-un continuu du-te vino între București și Bolintin, uneori, de dragul revistei neacordând atenția cuvenită nici măcar propriei familii. Etc. etc. Micile lui bucurii, în București sau în deplasările noastre prin țară le trăia atunci când auzea vorbindu-se bine și frumos despre „Sud", despre colaboratorii și articolele de acolo - texte în care punea și el o mare parte de suflet și de entuziasm...

Nu pot uita cât de mult s-a bucurat când, la apariția penultimului volum din *Dicționarul general al literaturii române*, editat de Academie (și în care eu semnam un articol despre revista „Sud") a văzut că eforturile lui de aproape cincisprezece ani sunt, pe bună dreptate, recunoscute și într-o lucrare de sinteză atât de importantă.

Pe de altă parte nu pot uita nici tristețea pe care i-o citeam în priviri, în ultimii ani, când, după apariția unui număr mergeam să stăm de vorbă la câte o terasă și-mi mărturisea: „ Am obosit, Florentine, și-mi pare rău că pe băiatul meu, pe Dan nu-l interesează să ducă mai departe munca la revistă. Mă tem că după ce nu voi mai fi eu o să se aleagă praful de „Sud"..."

Iată că azi, la mai puțin de un an de când prietenul și colegul meu de redacție a luat, ca să zic așa, nu autobuzul de Giurgiu, ci pe cel spre eternitate, un grup de intelectuali inimoși din Bolintin purced la realizarea noi serii a revistei care a fost recunoscută, pe drept, ca un brend al Bolintinului cultural (și nu numai cultural).

Salut din toată inima inițiativa lor cu speranța că această nouă serie va fi cel puțin la nivelul celei precedente.

Așadar, noilor redactori le urez mult succes în continuarea prețiosului demers început acum cincisprezece ani, de înaintașul lor !

Constantin CARBARĂU

O viață arzând în numele unui frumos ideal

Rar mi-a fost dat să întâlnesc un om a cărui făptură să ardă ca o nestinsă făclie în numele unui ideal scump inimii sale de când, de peste un deceniu din inițiativa sa, la Bolintin Vale s-a înființat „Fundația *Dimitrie Bolintineanu*". Am avut prilejul, cu mulți ani în urmă, pe când frecventam cursurile intensive la liceul din Bolintin Vale, să-l cunosc mai întâi pe părintele său, distinsul și sufletistul profesor de limba și literatura română, Ion Carbarău, al cărui chip și prezență aveau să-mi rămână în minte și în inimă ca o luminoasă și frumoasă amintire.

Era pe la începuturile drumului meu în lumea literaturii și îmi amintesc că aici, la o întâlnire literară în cadrul festivalului-concurs

de muzică și poezie „Viitor de aur țara noastră are", aveam să-l cunosc pe mult îndrăgitul și regretatul poet Virgil Carianopol de care m-a legat apoi o prietenie deosebită, pe care o voi păstra vie pentru totdeauna. În acea zi am citit și eu o poezie dedicată Sabarului, râu al copilăriei mele, și un reportaj – *Drumul Soarelui*, de care domnul profesor, care aduna date despre acele întâlniri cu gândul de a realiza o monografie a legendarei așezări dintre Argeș și Sabar, s-a arătat foarte entuziasmat. Profesorul Ion Carbarău era un om binevoitor, foarte comunicativ, un om altruist, un dascăl adevărat, îndrăgit și respectat de elevi pentru omenia sa. Da, un profesor care și-a dat fiul la învățătură insuflându-i dragostea pătimașă pentru carte, pentru cuvântul scris și a reușit în crezul său. Dumnezeu să-l aibă în pază !

Am avut mai apoi onoarea, dar și bucuria, ca unul de pe aceleași meleaguri, să fiu împreună cu fiul său, domnul Constantin Carbarău, încă de la zidirea celor două *punți* (Fundația și revista *Sud*) către cel care a fost și a rămas unul dintre corifeii literaturii române, poetul de pe legendarele întinderi ale Vlăsiei, Dimitrie Bolintineanu. Domnul Contantin Carbarău, *Nea Titi*, cum îl numesc, eu fiindcă domnia sa, cel care a fost părintele și directorul revistei *Sud*, este un om cu suflet deschis, un om cu care puteai vorbi fără acea rigiditate protocolară, un om cu o inimă mult mai mare decât trupul. Viața, după cum știe fiecare, ne călăuzește pașii pe drumurile soartei în tumultul lumii, ea unind sau despărțind, ades imprevizibil, aceste drumuri, neputând totuși nărui legăturile dintre inimile oamenilor în fața timpului.

L-am reîntâlnit după aceea recunoscându-i aceeași impresionantă dârzenie a ființei pentru menirea sa. Am stat un timp de vorbă și am resimțit aceeași căldură sufletească într-un moment în care mi-a mărturisit cu nostalgie, poate chiar cu mâhnire, sentimente firești care ne încearcă pe fiecare atunci când pe țărmurile lăuntrice din noi flutură părelnic goana haină a anilor trecuți, cum este năpădit uneori de stolurile amintirilor și gândul efemerității omenești. Mi-a vorbit cu aceeași patimă despre Sud, revista inimii sale, care a devenit, cum spuneam mai sus, de peste 10 ani, menirea vieții sale.

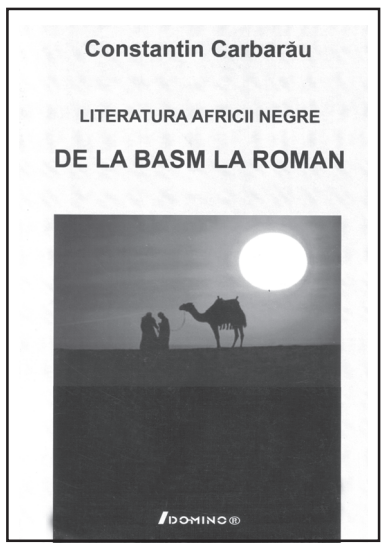
– Am mai obosit și eu, măi Dumitrică ! Era puțin abătut, dar nu resemnat. O, tempora !... Nimeni nu scapă de astfel de stări, Nene Titi. I-am spus apoi într-o doară:

– Nene Titi, poți fi fericit că ai un fiu în floarea vieții, care poate duce acest frumos ideal al dumitale mai departe. Ajută-l, între timp, pentru a continua acest drum ! I-am simțit glasul parcă mai tremurat și ochii umezi. Era, cu certitudine, vorba de acel profund simțământ ca suntem trecători, totdeodată împletit cu crezământul că un fiu urmând idealul părintelui său înseamnă zaua – zalele care dau continuitatea veșniciei noastre în fața nesfârșirii timpului cel de neînfrânt. Și parca i-am simțit în acele clipe acea supremă mângâiere lăuntrică și o lumină tainică în privire.

– Ai multă dreptate, măi Dumitrică și chiar dacă aceasta mi-au mai spus-o și alții, eu îți mulțumesc din suflet pentru că mi-ai spus și tu...

Fiul său, Dan Carbarău, lucrează de ani buni în domeniul presei, dovadă că *așchia nu sare departe de trunchi*, bineînțeles, în sensul bun al expresiei.

Fost consilier în Ministerul Culturii, domnul Constantin Carbarău a avut prilejul să cunoască bine, în deplasările sale, Africa, acest „continent negru" cum este denumit, continent ce a dat lumii atâtea valori. Se pare că și din acest motiv cuvântul *Sud* i-a căzut drag și poate și de aici titlul revistei căreia, de altfel, nu i s-ar fi putut da o denumire mai inspirată. Dar domnul Carbarău este și un om care deține, cum se spune, o pană fermecată de scriitor, dovedind-o în nenumărate rânduri. Cartea sa, ***De la basm la roman***, apărută în

2007, ne dezvăluie cu talent imaginea unei lumi fascinante, aceea a Africii. Da, o carte fascinantă despre o lume fascinantă...

Multe ar fi de spus despre profesorul Ion Carbarău și despre fiul său Constantin Carbarău... Poate că, din astrul în care s-a strămutat pentru a veghea fără timp mirificele întinderi răsfrânte în undele de dor și poveste ale Argeșului și Sabarului, poetul Dimitrie Bolintineanu poate privi împăcat ca există asemenea fii aici, pe plaiurile sale natale, care atât de potrivit se pot încadra în crezul său rostit în versul *Viitor de aur țara noastră are...*

Dumnezeu să te aibă în pază, Nene Titi !...

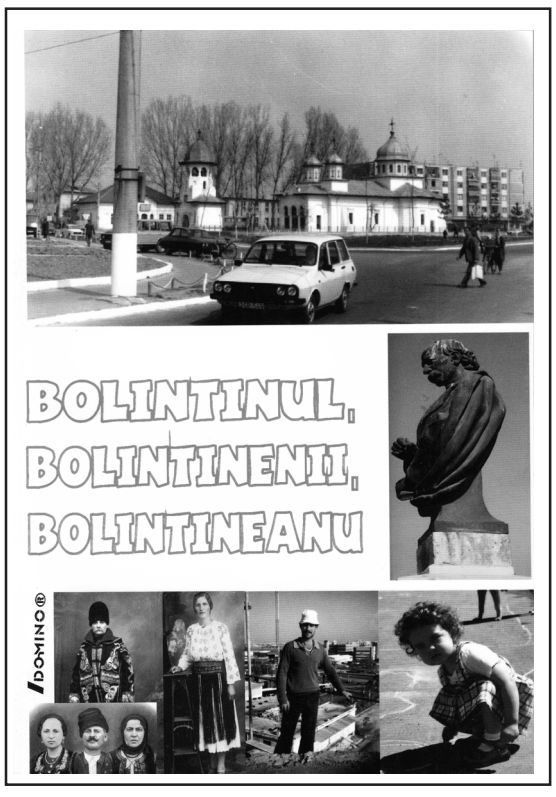
Dumitru Dumitrică

Revista *SUD* - un valoros reper cultural

În ultima săptămână din luna martie a.c., în casa părintească din Bolintin Vale, a încetat din viață Constantin Carbarău, filosof, jurnalist de talent și scriitor, activist cultural valoros la nivel local și național. Absolvent al facultății de filosofie a lucrat din tinerețe în presă, fiindu-i apreciate talentul și curajul civic, apoi la Ministerul Culturii, devenind un promotor remarcabil al relațiilor culturale și al valorilor românești în spațiul afro-asiatic un fin cunoscător al culturii și civilizației acestor popoare, mărturie fiind cele două cărți publicate despre literatura Africii negre.

În ultimii 15 ani, numele lui C. Carbarău a fost profund atașat unor preocupări cu adevărat deosebite, vizând o mai bună cunoaștere și răspândire a operei lui Dimitrie Bolintineanu – poetul genial și democrat-revoluționar născut la Bolintin, unde își află, de 140 de ani și locul de veci. În anul 1996, împreună cu un grup de intelectuali din generații diferite, s-au pus bazele *Fundației* purtând numele autorului *Florilor Bosforului*, sub egida căreia se va edita revista de cultură *Sud*, primul redactor șef devenind bolintineanul, însuflețit de un puternic patriotism local, C. Carbarău. Până în aprilie 2011, *Sud* s-a aflat în atenția lumii literare și a cititorilor prin ținuta sa elevată și accesibilă totodată, tematica interesantă, grație unei echipe valoroase și constante de colaboratori, academicieni, scriitori de renume, poeți și critici literari recunoscuți, editorialiști, oameni de artă, istorici, educatori, etc., inclusiv „sudiști", al căror atașament față de revistă și redactorul șef a devenit emblematic.

Revista a organizat, anual, concursul de creație literară consacrat operei lui D. Bolintineanu, prilej minunat debutului și consacrării pentru mulți participanți, pe care îi regăsim în *Caietele Sud* și în volumul omagial la împlinirea a 10 ani de activitate. Definitorii, prin impactul în conștiința publică, rămân activitățile inițiate de *Sud* și redactorul șef, dedicate cercetării istoriei seculare a Bolintinului, de la prima atestare (1433) până la aspecte locale ale unor evenimente contemporane, cruciale. Rezultatul, cu adevărat remarcabil în viața spirituală a urbei, l-a constituit prima lucrare monografică, *Bolintinul, bolintinenii, Bolintineanu*, coordonator C. Carbarău, realizată prin contribuția meritorie a unui grup de autori din spațiul sudic, cu ocazia aniversării a 570 de ani de la atestarea documentară.

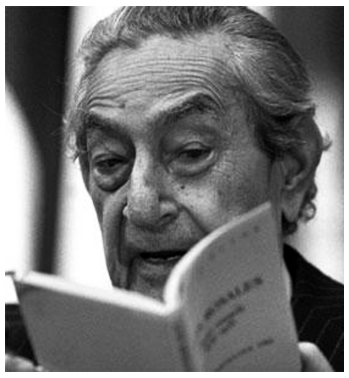
Apariția regulată și îndelungată a unei reviste de cultură în orășelul Bolintin Vale, în ciuda vicisitudinilor multiple, menținerea unui nivel, unanim recunoscut, ca ridicat și necompromisoriu, a produs multora o uimire autentică, nu însă celor apropiați și implicați de la începuturi în fenomen. Meritul incontestabil al acestei performanțe revine lui C. Carbarău, care, prin argumente, pasiune și inteligență a reușit să se facă înțeles și să convingă asupra rostului, dorinței și capacității sale de a realiza ceva durabil pentru comunitate, precum gloriosul său înaintaș bolintinean, astfel că sprijinul diriguitorilor urbei, necesar și permanent, a fost decisiv. Cu aceeași grijă a fost formată în timp echipa de colaboratori, elite confirmate, dornice și capabile să-și plieze contributiile pe exigențe și pe cititor, ușa rămânând deschisă pentru oricine propunea creații sau puncte de vedere valoroase.

Am admirat, de-a lungul a cincisprezece ani de colaborare, convingerea redactorului șef asupra faptului că viitorul va vorbi cu mândrie despre revista *Sud*, precum se întâmplă cu gazeta *Poporul Suveran*, editată, timp de trei luni, în furtunosul an 1848, de către familia Bolintineanu, tenacitatea, capacitatea de efort și mobilizare, a sa și a colaboratorilor, pentru ca revista să apară în cele mai bune condiții și la timp.

Profesionist desăvârșit, cu o iubire sinceră față de urbea natală, oamenii și valorile ei, onest și neinvidios, ironic în mediul mediocrității și mai puțin prudent față de sine, Constantin Carbarău înscrie o pagină referențială în istoria Bolintinului, unde s-a născut în urmă cu 73 de ani și își doarme somnul de veci, alături de părinți și soție, peste drum de marele său mentor, poetul național Dimitrie Bolintineanu.

Salut și urez viață lungă revistei *Sud*.

B. Constantin

Luis Rosales
(1910-1992)

***Luis Rosales Camacho**, pe numele întreg, se năștea pe 31 mai 1910 în sânul unei familii de o fervență credință catolică în atât de frumosul oraș andaluz Granada.*

Autor profund, care oscilează între așa numitele generații ´27 și ´36 ale literelor spaniole, creației sale poetice nu i-a fost dat până acum să se bucure de difuzarea ce-i corespundea indubitabilei ei calități. Fiind considerat un poet al cotidianului, acest umanist militant deține o operă înnoitoare și liberă, de profundă inspirație intimistă, în care detaliul de rutină și aparent insignifiant se acoperă de un bogat veșmânt afectiv.

Martor al dramaticelor viziuni ale unui război civil ale cărui consecințe aveau să-l însoțească mereu, poezia protagonistului nostru se reconstituie într-o onestă autobiografie sentimentală în care conviețuiesc iubirea și nostalgia, disperarea și blândețea, amiciția, ironia, simplitatea simțămintelor pure. . . În esență, tot ceea ce alcătuiește el contenido del corazon.

Vorbind despre Luis Rosales ne este imposibil să-l desprindem de Federico Garcia Lorca, de cultul formei și de atitudinea de profund compromis cu vremea sa. În poemele sale recunoaștem această intimă simțire atât de marcat andaluză aflată în dialog deschis cu alte accente de caracter universal. Luis Rosales este, așadar, unul dintre marii scriitori contemporani, un autor copleșitor care tulbură apele veacului său pentru a-și emoționa lectorii cu un cuvânt pătrunzător, plin de autenticitate și frumusețe, ușor de perceput.

ÎNGERUL LOCURILOR IUBIRII

Avu legendă, nu Istorie,
fuse adevărat și nu de tot,
n-a putut să moară, n-a putut
fi fum în adierea vântului !

Unde iubirea a trăit
ar putea să nu se mai simtă zborul
cuvântului său prin aer,
jelaniei sale-n tăcere ?

Campus universitar
ce fuse-n ochii tăi văzut,
și tu va să vezi încă de Dumnezeu vrea
în alți ochi, ș-apoi

toți simți-vor zărindu-l
o iubire crescândă
suindu-le-nspre buze
și te vor iubi fără știință;

Fără s-o știe te vor iubi
pentru că este pe-aci un înger orbit
împărțind ce încă mai este
din a noastră iubire în vânt.

NANI...

Dormi-mi copile,
floare a inimii,
luceafăr de grijă,
lumină umblândă.

De umbre lungesc
deasupra copacilor,
după trunchi fiecare
luptă un înger.

De stele coboară
ca să te vadă,
după stea fiecare
umblă un înger.

De neaua s-așterne
peste-a ta carne,
după fulg fiecare
scâncește un înger.

De-ajunge chiar marea
să te sărute,
după val fiecare
scânteie un înger.
Să aibă somnul în ochii tăi
spațiu s-adaste ?
Dormi nou născute
pâine din carnea-mi,
luceafăr de grijă,
lumină umblândă,
dormi, că și vânt-o să tacă..,
zi-i ca să tacă.

CÂNTIC CE NICIODATĂ PUNE PICIORUL PE JOS

Neaua vorbește.
Azi
a înnebunit:
Se pare
că bate cu pumnii
din poartă-n poartă.
Vine, se duce.

N-am știință cine îl scrijelește
însă-n văzduh se poate citi.Uitați-vă bine:
Când ajunge
aproape de sol, se oprește;
nu atinge pământul: cheamă,
Pare chemând.
Se pare.

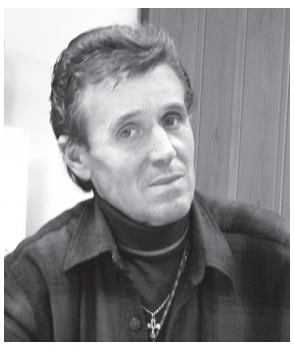
CICATRICEA

Fiecărui om ar trebui să-i vorbim într-o
limbă anume,
fiecărui prieten ar trebui să-i vorbim cu o voce anume
pentru ca să ne poată-nțelege,
însă limba personală își este într-atât de fidelă,
de incomunicabilă
încât vorbele-s ca sicriele
ducând numai din om în om
structura lor agonizantă,
permanenta tăcere,
horcăitul,
precum acea dimineață
în care așezându-mă-n autobuz
văzui lângă mine o bătrână monedă romană,
o efigie
o piatră de mormânt
ce vorbea mestecând cuvintele:
era o țărancă deja îmbibată
de vicisitudinea nopții pe dibuite
și de la viață pe orbecăite,
ce mă privea cu un fir de doliu-n pupile
ce-ar fi dorit a mă primi,
și eu nu știui ce-i răspunde,
și eu tăceam lângă ea
pentru că propria-mi limbă mi-e inventată,
literară și emfatică,
și cum nu-mi servește comunicării
cu un lucrător sau cu un copil,
și cum nu mă poate absolvi de păcate,
adeseori sunt nevoit a o ascunde
precum se ascund banii din portofel,
adesea trebuie să tac,
cum am făcut atunci,
simțind acut
incomunicarea
precum un fâlfâit de liliac
cu lovitura sa de otreapă,
și cu scârba răsfirată pe chip
unde gura ce tace se preface-n stigmat.

CÂNTEC CE ÎNCEARCĂ SĂ ARATE CĂ ÎNDRĂGOSTIȚII NU AR TREBUI SĂ SE ASEMENE PREA MULT

Pentru a mă convinge
îmi amintesc că zise:
deja nu ne mai putem iubi,
amândoi *vrem* la fel.

Text și traducere din limba spaniolă (castiliană)
Vasile GRIGORESCU

Dumitru Dumitricã

CĂLUGĂRENI – 1595

În stilul Bolintineanului...

Vântul sună aspru, prin mlaștini, lichenii,
Neajlovu-și târăște mohorâta lamă –
Zei privesc tainic azi Călugărenii
Din Olimp pândind a-ncleștării vamă.
Ceru-și lasă-n dealuri mohorâta frunte,
De un veac ținutul parcă este mort –
Voievodu-nfruntă gândurile crunte:
Parcă întreg neamul este-n al lui cort.
Ochii lui de vultur scapără departe,
Peste sfânta glie cu rodiri mănoase...
Simte urcând viața răzbătând din moarte,
Din pământul țării înțesat cu oase...
De atâtea nopți n-a putut să doarmă.
O poruncă vie răzbătând din lut
În auz îi poartă a izbândei larmă
Ce pecetluiește falnicul trecut.

De la Glad și Mircea, la Ștefan și Vlad
Anii își mânară plumburia turmă –
Răscruci de furtună în făptură-i cad,
Timpul n-a putut șterge a lor urmă...
Greu cerea balanța, jertfă și durere:
Lupta nemiloasă cu soarta hapsână,
Dar prin legământ el simțea putere
Urcând în oștire din maica țărână.
Știa că-or să cadă mame și copii
Răpuși fără milă de al morții bici.
Ei vor fi semințe pentru veșnicii
Însă neînfrânți vom rămâne-aici...
Și visă prin veacuri soarta cum se schimbă
Știind să plătească pentru ea cu sânge:
Căci nu piere-un neam de aceeași limbă
Și din tată-n fiu viața nu se frânge.
Sângerii coroane căpăta pădurea,
Ca inima lui bat ale ei scuturi –
Vom sculpta-n izbândă soarta cu securea,
Fulger vestitor altor începuturi...
Și când oastea sa se lupta din greu
Ca un fulger, el, prins în legământ,
Înclină izbânda cu un braț de Zeu –
Chiar murind, Mihai a rămas ne-nfrânt.

IMNUL NESFÂRȘIT AL IERBII...

Lunca și-a deschis aharul,
Vine-o aha o primăvară
Spre nemărginiri Sabarul,
Doru-mi poartă-a câta oară.. ?

...Când te-ajung doruri haine
Și-acel timp ți-l amintești,
Să-ntrebi iarba despre mine
Pe oriunde rătăcești...

Și ascultă-i imnul sfânt
Pe sub zare, în câmpie.
Când își reazimă de vânt
Firul ei din veșnicie...

Sub albastrele genuni,
După arșițe și ger
Glasul blânzilor străbuni
Ea, îl saltă către cer...

d-nului Constantin Carbarău, cu prietenie,
3 martie 2009, lângă malul Sabarului.

AVE BOLINTIN !...

Chemat de amintiri, ades spre tine vin
Căci dorului mi-ai pus mereu câte-o adendă –
În lume porți cu fală un nume: Bolintin,
Păzit de două râuri de cântec și legendă...

Timpul prin veșnicii își mână tainic carul
Când șesuri însorite îți șoptesc aleanul –
Cerul răsfrânt în unde îl va picta Sabarul,
Pe sânul tău blazon, e-n veci Bolintineanu...

Și pavăză și leagăn prin veșnicii rămâi
Sub firul de lumină cu fiii tăi prin veac –
Prin tine își zidesc speranțele dintâi
Căci vatra ta străveche e-al dorurilor leac...

Cu primăveri albastre care din vreme vin,
Cu fluturii prin zări urzindu-și menuetul,
Azi cupa-aniversării cu inimă ți-o-nchin,
Să urci spre „viitor” cum a prezis poetul !...
Ave bătrâne și veșnic tânăr Bolintin !...

Bolintinului la 579 de ani.
Martie 2012.

Era în primăvară...

Oare de ce suntem atât de răi și indiferenți, încât nu ne mai putem recunoaște propriile noastre făpturi ? Ce enigmatice și de nepătruns stari ne stapânesc lăuntric, dând naștere în noi unor meschine simțiri și impulsuri, dorințe barbare, stârnite de un orgoliu inuman ?

Era în primăvară...

Dorul îndelungat după reînvierea naturii, visul fascinant, avântat ca un navalnic torent spre a ma cufunda în povestea atât de vie, de reală a primăverii, fiorul fascinant al poeziei, poate, ori alt simțământ de nepătruns, mi-au condus în neștire pașii spre gradina casei.

Câmpul îmbracase primul sau veșmânt de un verde crud, în timp ce zările își redeschiseseră porțile lor fără gratii, lasând să năvălească acea atât de mult așteptată invazie de albastru și lumină, inundată de vis, de extaz și de viață.

De lângă mine, alungându-mi neașteptat gândurile răvășite de o astfel de stare, a sărit un iepure. Era mare și după culoarea vineție-roșcată părea să fi fost bătrân. S-a răsucit o clipă ca un arc și a pornit-o ca fulgerul către largul câmpiei.

La răzor, s-a încurcat în plasa de sârma a gardului care i-a barat drumul spre libertate... Se retrăsese și el, împreuna cu alte viețuitoare ale câmpului, prin grădinile oamenilor de la marginea satului, unde se puteau hrăni cu diferite plante și rădăcini rămase încă de sub vama pustie a iernii...

Aveam doar meschinul simțământ al omului care prinde o pasăre rară, frumoasă ori altceva pe care nu-l poate poseda orgoliul lui câinos.

Inima îi bătea cu repeziciune, făcându-mă sa percep infernul și groaza care se stârniseră înlăuntrul ființei sale fragile.

Era în primăvară...

Cât de ușor, cât de dezolanți putem deveni uneori, lipsiți de suflet. Libertatea lui, viața aceea atât de hărțuită, se afla în mâinile mele și i-o puteam cruța, dar iată cum rostesc acest cuvânt *cruța*, când, de fapt, cine îmi dă mie dreptul, doar că sunt om, să stăpânesc viața altei făpturi ? Și totuși nu am făcut-o. De ce n-am făcut-o ? Și cât loc există, Doamne, pe acest pământ, sub soarele care numai el poate fi dătător de viață, egal în lumina tuturor.

Am plecat cu el spre casă. Tot timpul mă privea cu acei ochi mari speriați, plini de groază fără de margini, implorându-mă parcă, cu acea disperare pe care numai un criminal fără simțire și milă nu o poate înțelege. Nici forță de a se zbate nu mai avea. Era probabil înfrânt de groaznica frică ce-i pătrunsese până în măduva oaselor de spectrul negru al morții.

Nici o clipă nu mi-a trecut prin gând să-i iau viața. Dar de ce nu i-am lăsat-o liberă așa cum mai făcusem până atunci cu nenumărate vietăți ?

Blestemat simțământ, întunecat orgoliu de fățărnicie, de mândrie poate, de oribila curiozitate care atât de mult rău poate dezlănțui.

Era în primăvară...

Suntem totuși răi, neîndurători, lipsiți de suflet adeseori...

De cum m-au văzut ai mei au exclamat într-un glas ca la o poruncă meschină: „Taie-l, ia cuțitul și taie-l !”

La auzul acestui îndemn respingător parcă m-am lovit în mersul meu de o stâncă nevăzută, parcă asupra mea căzuse deodată o grea povară, povara unei învinuiri care mă copleșea. Nu mă așteptam la o astfel de reacție aspră din partea lor. Speram, în viziunea mea de atunci neștiutoare desigur, de copil care încă nu dăduse piept cu durerile vieții pentru a putea înțelege ce-i rău și bine, ce-i milă și dreptate, să-l țin prin ograda noastră, să-l cresc, să-mi aparțină totuși...

Ce gând meschin !

Nu știu ce înțeleg vietățile cu grai sau fără de grai din vorbirea oamenilor, dar când ei, strânși roată în jurul meu, ca niste călăi au rostit cu sălbăticie acea exclamație, l-am simțit deodată parcă mai greu pe brațele mele. Trupul lui cu blană mângâietoare s-a așternut molatec pe mâinile mele, iar ochii aceia curați, nevinovați și adânci încât pareau niște fântâni ale infinitului, care, ca pe o pedeapsă neîndurătoare, meritată și nicicând definitiv ispășită, au rămas privind fix, nemișcați în privirile mele de călău crud. Murise. Nu știu cum de am avut puterea totuși să-l mai țin în brațe.

Mă ancorase o stare de hipnoză parcă, de sub forța căreia nu puteam să ma desprind.

Era în primăvară...

Am regretat cu toții, trezindu-ne parcă în fața unei apăsătoare greșeli de neiertat. Dar era prea târziu... Dar oare este de ajuns această oribilă scuză, fățărnicie mai bine zis ? Cât putem deveni de lași, cât rău ireparabil putem face noi oamenii, care ne considerăm ființele cele mai inteligente ale planetei ! Nu-mi amintesc decât niște vagi învinuiri din partea lor, care parca voiau astfel să se elibereze de tot răul aruncându-l asupra mea, care, potrivit spuselor lor, nu am fost în stare să tai un iepure...

Fără să-i aud bine și fără să-l las jos din brațe, stăpânit de acea stare de neiertătoare crimă, am pornit-o înapoi spre grădină. De data aceasta într-o călătorie pe care el n-o mai știa. Călătorea acum dincolo de vămile deșarte ale neființei.

Totul se petrecuse cu repeziciune, ca scena unei mascarade de teatru, diabolic puse la punct, sfârșitul bietului iepure fiind grabnic, neașteptat, într-o albastră fereastră a acelei primaveri, care avea să fie ultima din viața lui nevinovată, curată ca un poem, pe care nicicând noi oamenii nu-l vom putea egala prin puritatea sufletului cu existența noastră atât de agresivă.

Da, într-o fereastră de paradis a primăverii când oricărei făpturi îi este atât de scumpă viața.

În locul în care l-am prins, unind absurd vama înșelătoare a vieții lui cu hăul sumbru al morții, i-am săpat o groapă și l-am așezat acolo cu amarele lacrimi ale remușcării. Prea târziu însă... Pământul reavăn al primăverii era tot atât de cald ca și trupul lui din care viața trădătoare se furișase fără cruțare. Curând el a devenit un tot cu lutul și veșnicia.

Era în primăvară...

De-am putea fi mai buni, de ne-am putea privi deschis în adâncul fapturii în unele momente ale vieții, de ne-am putea înfrânge adevărații dușmani care pândesc în noi, am face cu adevarat un poem din viața noastră și nu ar rămâne totul o fățărnicie meschină, mascată de lumini false, pretinse drept binefăcătoare, dar crude și atât de înșelătoare pentru vietățile ce-și duc viața în preajma noastră. De-am putea...

Era în primăvară...

Am povestit unui prieten trista întâmplare cu acea simțire deschisă a celui care destăinuind își mai despovărează inima... Știți ce mi-a răspuns la sfârșit: „Ți-a murit iepurele în brațe... ? Bă, de nimic ai fost.. !”

Ce aș mai putea spune ? Este jalnic să descoperi că există și un astfel de chip dezolant al omului !

Dumitru Dumitrică

IEPURELE

Fragment din romanul *Adio copilărie !...* (în curs de apariție)

Era în primăvară...

De ce oare suntem atât de cruzi în unele momente ale vieții ? Ce fiară sălbatică ascunsă în noi reînvie instincte ce ne mutilează sufletul ? Ce aveam cu acea vietate atât de nevinovată, care aștepta, ca și noi, oamenii, să intre cu existența ei atât de gingașă și prigonită în zodia de paradis a primăverii ? Cum poate omul să treacă atât de neașteptat și de nesimțitor dintr-o stare de vis, de dorinți nemărginite și poezie, la cea stare de cruzime sălbatică ?

Era în primăvară...

Când oare ne vom tămădui noi, oamenii, de boli blestemate care de veacuri ne tot supun și ne înrobesc ?

L-am prins în brațe asemeni uliului cel hapsân care-și înhață prada. A fost un instinct întunecat care a ales răul în locul binelui în acele clipe. Nici o clipă însa nu am avut gândul să-i fac vreun rău sau poate așa gândim apoi, pentru a ne dezvinovăți după ce săvârșim nelegiuirea.

Era în primăvară...

Suntem totuși răi, neîndurători, lipsiți de suflet adeseori...

De cum m-au văzut ai mei au exclamat într-un glas ca la o poruncă meschină: „Taie-l, ia cuțitul și taie-l !”

La auzul acestui îndemn respingător parcă m-am lovit în mersul meu de o stâncă nevăzută, parcă asupra mea căzuse deodată o grea povară, povara unei învinuiri care mă copleșea. Nu mă așteptam la o astfel de reacție aspră din partea lor. Speram, în viziunea mea de atunci neștiutoare desigur, de copil care încă nu dăduse piept cu durerile vieții pentru a putea înțelege ce-i rău și bine, ce-i milă și dreptate, să-l țin prin ograda noastră, să-l cresc, să-mi aparțină totuși...

Ce gând meschin !

Nu știu ce înțeleg vietățile cu grai sau fără de grai din vorbirea oamenilor, dar când ei, strânși roată în jurul meu, ca niste călăi au rostit cu sălbăticie acea exclamație, l-am simțit deodată parcă mai greu pe brațele mele. Trupul lui cu blană mângâietoare s-a așternut molatec pe mâinile mele, iar ochii aceia curați, nevinovați și adânci încât pareau niște fântâni ale infinitului, care, ca pe o pedeapsă neîndurătoare, meritată și nicicând definitiv ispășită, au rămas privind fix, nemișcați în privirile mele de călău crud. Murise. Nu știu cum de am avut puterea totuși să-l mai țin în brațe.

Mă ancorase o stare de hipnoză parcă, de sub forța căreia nu puteam să ma desprind.

Era în primăvară...

Am regretat cu toții, trezindu-ne parcă în fața unei apăsătoare greșeli de neiertat. Dar era prea târziu... Dar oare este de ajuns această oribilă scuză, fățărnicie mai bine zis ? Cât putem deveni de lași, cât rău ireparabil putem face noi oamenii, care ne considerăm ființele cele mai inteligente ale planetei ! Nu-mi amintesc decât niște vagi învinuiri din partea lor, care parca voiau astfel să se elibereze de tot răul aruncându-l asupra mea, care, potrivit spuselor lor, nu am fost în stare să tai un iepure...

Fără să-i aud bine și fără să-l las jos din brațe, stăpânit de acea stare de neiertătoare crimă, am pornit-o înapoi spre grădină. De data aceasta într-o călătorie pe care el n-o mai știa. Călătorea acum dincolo de vămile deșarte ale neființei.

Totul se petrecuse cu repeziciune, ca scena unei mascarade de teatru, diabolic puse la punct, sfârșitul bietului iepure fiind grabnic, neașteptat, într-o albastră fereastră a acelei primaveri, care avea să fie ultima din viața lui nevinovată, curată ca un poem, pe care nicicând noi oamenii nu-l vom putea egala prin puritatea sufletului cu existența noastră atât de agresivă.

Da, într-o fereastră de paradis a primăverii când oricărei făpturi îi este atât de scumpă viața.

În locul în care l-am prins, unind absurd vama înșelătoare a vieții lui cu hăul sumbru al morții, i-am săpat o groapă și l-am așezat acolo cu amarele lacrimi ale remușcării. Prea târziu însă... Pământul reavăn al primăverii era tot atât de cald ca și trupul lui din care viața trădătoare se furișase fără cruțare. Curând el a devenit un tot cu lutul și veșnicia.

Era în primăvară...

De-am putea fi mai buni, de ne-am putea privi deschis în adâncul fapturii în unele momente ale vieții, de ne-am putea înfrânge adevărații dușmani care pândesc în noi, am face cu adevarat un poem din viața noastră și nu ar rămâne totul o fățărnicie meschină, mascată de lumini false, pretinse drept binefăcătoare, dar crude și atât de înșelătoare pentru vietățile ce-și duc viața în preajma noastră. De-am putea...

Era în primăvară...

Am povestit unui prieten trista întâmplare cu acea simțire deschisă a celui care destăinuind își mai despovărează inima... Știți ce mi-a răspuns la sfârșit: „Ți-a murit iepurele în brațe... ? Bă, de nimic ai fost.. !”

Ce aș mai putea spune ? Este jalnic să descoperi că există și un astfel de chip dezolant al omului !

Interviu cu pictorul
Radu Costinescu - UN BOLINTINEANU

Pe domnul Radu Costinescu numai întâmplarea a făcut să ajungem a-l cunoaște. Însă acel gen de întâmplare care nu se poate petrece orișicui, ci numai celor pregătiți să recunoască norocul când li se pune în cale. Căutată...

Aveam știință că undeva, prin 1969, un anume Petre Costinescu a venit cu o serie de noi și cuprinzătoare informații privitoare la neamul din care provenea marele nostru consătean Dimitrie Bolintineanu, informații pe care, asimilându-le, am gândit că puteau proveni numai de la cineva din proximitatea familiei. Gând rămas în stadiu de ipoteză deși i-am dat îndelung târcoale. Petre Costinescu era, rămânea o enigmă biografică.

Și, într-o bună zi, aflați într-o vizită de *documentare* acasă la un personaj de o calitate cu totul specială al anturajului nostru cultural, la Gheorghe Iacob, sculptor, pictor, om de artă, locuitor al străzii Boierului din Malu Spart, acesta ne dă vestea că a avut coleg de expoziție cu ceva timp în urmă pe cineva ce se revendica a fi urmaș al Bolintinenilor. Numai că numele îi scăpa, deocamdată, din amintire. Prin încercări – Popescu, Vasilescu, etc, ne spune: *Parcă ceva cu C...* Și gata ! N-o fi Costinescu, c-ar fi unul pe care nu știu de unde să îl iau ! ?

Așa începe povestea lui Radu Costinescu, fiul Floricăi Athanasie Bolintineanu și al lui Scarlat Costinescu, a cărui ascendență în neamul Bolintinenilor, stăpâni și ctitori de biserici la Bolintin și nu numai, coboară hăt departe, către începuturile Țării Românești. Am avut plăcerea să îl cunoaștem și să ne întâlnim în mai multe rânduri, ce ar merita povestite de-a fir-a-păr, când l-am ascultat vorbindu-ne cu pasiune despre acest neam și despre zilele petrecute în conacul de la Bolintin.

Pictor de vocație și profesie, locuind pe strada Icoanei din București într-o clădire de familie, construcție interbelică unde aveam să-i descoperim și creațiile purtând o aură nu prea marcată de modernism, vibrând în lumina ce părea să se nască tremurătoare din vitralii gotice și arcuiri ale romanicului târziu. Ca o geneză a luminii, transfigurată. Aici începe discuția noastră despre ale neamului Bolintinenilor și despre străluciri ale unor vremi apuse. Dialogul are drept pretext partea privitoare la genealogia familiei Bolintineanu, scrisă de domnul Radu Costinescu și inclusă în volumul al doilea, pe atunci (2011) în curs de apariție, din *Familiile boierești din Moldova și Țara Românească*, coordonator și coautor Mihai Dim. Sturdza.

Athanasie Bolintineanu, bunicul matern al lui Radu Costinescu.

Vasile Grigorescu (V.G.): – Știm că fratele dumneavoastră, Petre Costinescu, a fost preocupat de trecutul Bolintinenilor, publicând chiar. Am aflat cu plăcere că dumneavoastră sunteți încă și mai implicat în descoperirea trecutului neamului, făcând ample cercetări prin arhive și posedând bună parte din documentele de familie.

Radu Costinescu (R.C.): – În 1983, când am făcut studiul ăsta[1], acum poate că sunt publicate (documentele n.r.), atunci nu erau publicate, le-am găsit la Arhivele Statului. Tot ce am găsit referitor la Grăjdan, la partea de deasupra lui, inclusiv cu Nedelco postelnic din Mârșa, am găsit-o la mănăstirea Stavropoleos (*Fond M-rea Stavropoleos* de la Arhivele Naționale, n.r.). Acolo se găsesc informațiile toate. Am mai cercetat și *DIR*-ul (*Documente*

(continuare în pag. 19)

Interviu realizat de
Vasile Grigorescu și Ștefan Crudu

DEBUTURI

Ramona DOBRICĂ,
Liceul „V. Madgearu”,
18 ani, Bolintin

GRĂDINĂ ȘI ALTAR

Ai alunecat
Din casă-n ușă, gros, păcatul te-a răpus
Pe spinarea ta s-a uns, ca plugul în zale
Rostogol, în grădina dinapoi te alungă
de dinainte de noi
de dinainte de încifrarea astralului car cu boi.

Aici, lacul îți rumegă ochii
și plante negre, prin vene îți umblă stafii
Când avalul lor se termină, tu stai pe mal
Un Adam, așteptând întoarcerea în mineral
Adulmeci Cuvântul, sec acum
Seva lui s-a scurs,
Atunci când ai decis s-o pui pe ea, stea
în visul tău ascuns.

Când grădina ta în cioc duce memoria
Tu, în litere de sol îți plantezi istoria
În răsărit, în mare, în sare tu te-neci
Bezmetic, te-amăgești !
Ea nu mai vine
O umbră pe un soare alb, răspicat, rămâne.

Atingi copaci fără chip
Trunchiurile, roș, te-au găsit
Ele nu-ți șoptesc trecutul
Din golul lor, îți scoți acum amurgul
Neclipind, spre cer, în colțuri de retină o privești
Inima, astup-al său trup, cu orizontul.

Știreang îți e al ei altar,
Un măr, pe-o creangă, supurând amar
Și când păcatul dulce te-a răpus,
În gât ai două inimi, într-un singur puls
Bătăi trecute te salvează
Înapoi în casă te aduc
Din grădină-n vesperal, un infern al inimii ascuns.

Ana-Maria ȘTEFAN,
clasa a VII-a,
Bolintin Vale

TERRA...

Într-un trecut mult prea îndepărtat
Pe când Soarele era-mpărat
Nouă surori de o noblețe princiară,
Dansând statornic, se aliniară.

Și vrând să-și arate talentul cel de preț
Amăgite într-un vis măreț
Fiecare, mai mică, mai mare,
Își urma dansul în așteptare.

Terra, în piruete elegante
Între două uși legate
Privea spre Soare-ncrezătoare
Simțind mireasmă și ardoare.

După o îndelungă cercetare,
Astralul domn, făr d-ezitare,
O-ncoronă, cu bune intenții
Pe Terra, Regina Vieții.

I-a dăruit veșmânt de gală
Haine de zi, ca și de seară,
Ca să le poarte, rând pe rând,
Și să-i rămână, Reginei, suflet blând.
Minunatul veșmânt regal,
Lumină-a zilei, ingredient normal,
Ne-nbie cu prezența lui deplină
Să ducem o viață cât mai divină.

Denysa FILIP,
clasa a VII-a,
Bolintin Vale

AȘ VREA...

Aș vrea să fiu o frunză,
Să cad în mâna ta.
Aș vrea să fiu un flutur,
Mereu să pot zbura.

Aș vrea să fiu albină,
Pelinul să-l culeg.
Aș vrea să fiu o căprioară,
Pe câmpuri să alerg.

Aș vrea să prind lumină,
În palme s-o culeg.
Să pot să-ți dau și ție,
Și lumea s-o-nțeleg.

TĂRÂMUL DE STIHURI

Tărâmul de stihuri:
O mare de nori
Vopsită în rânduri
Cu mii de culori.

„Vino și tu
Să cunoști lumea mea
Și să poți să culegi
În palmă o stea.

Drumul cel bun,
De îl vei găsi,
De-ndată științe
Îți vei însuși.”

Maria Alexandra RĂDUȚĂ,
clasa a IX-a,
Crivina

EU...

O carte, coperte, file, pagini, prefață, postfață, cuprins, capitole, subcapitole, paragrafe, titluri, subtitluri, fraze, propoziții, cuvinte, litere și „Eu” – un alt cuvânt.

Alerg, mă sucesc, mă răsucesc, privesc, țip și nimic... Mă sperii... Oare cum am ajuns eu aici ? Cine m-a închis ? De ce m-a pedepsit să stau strivită și înghesuită ? Sunt în centrul paginii, mai exact capitolul V, subcapitolul VI. Celelalte cuvinte mă chinuie, mă înțeapă, râd de mine, spun că sunt urât... Dar ce le-am făcut eu ? Sunt la fel ca ei: o alăturare de litere, iar dacă Marele Creator ne-ar fi făcut pe toți urâți sau frumoși,viața ar fi fost monotonă !

Încep să alerg din nou, frunzăresc paginile în căutarea unui loc liniștit, caut pacea. Însă nimic... Pe prima filă este o poză. Cine o fi ? Mă apropii încet; este un domn solid, încruntat, cu părul alb... De îndată ce mă zărește îmi aruncă o privire înspăimântătoare strigând la mine să plec.

Oare de ce nimeni nu mă vrea prin preajmă ? Caut doar niște răspunsuri.

Deja nu mai pot alerga și am obosit să fiu gonit... Renunț... Într-un sfârsit am ajuns la a patra filă. Era goală, mă voi odihni și plec mai târziu…

Au trecut două luni în care nu m-am mișcat deloc, când voința îmi spuse că trebuie să plec, dar surpriză, nu-mi mai pot ridica literele... Două zile ce au trecut în goană, în care am încercat să mă ridic, dar nu am reușit. Sunt disperat, iar teama face cerneala să svâcnească din mine.

Deodată cartea s-a cutremurat puternic, folia ce ne ținea îngrădiți pe toți se rupe încet, cu un zgomot asurzitor și o vibrație teribilă. Iar la sfârsit mi-am dat seama de ce mă blocasem: se uscase cerneala.

Coperta greoaie ce mă apăsa se ridică, iar prima pagina este zgâriată și un nou cuvânt se naște, e un nume... scrie... Eva.

Când niște degete firave ating și fila a patra zăresc un chip angelic: era o fată cu pielea albă, păr blond și creț, buze cărnoase, zâmbet larg și cu ochii mari, căprui. În clipa aceea am rămas șocat, fiorul dragostei m-a atins. Însă cât de mare mi-a fost bucuria, atât de mare a fost și dezamăgirea când Eva a întors pagina. De atunci nu am mai văzut-o, dar ca semn al dragostei mele nemărginite, am încercat să mă remodelez în forma chipului ei. Iar mare i-a fost surprinderea când și-a văzut imaginea în filele cărții. Atunci alte două cuvinte s-au născut: „Te Iubesc !”

O frumoasă poveste de dragoste luă naștere între mine – un cuvânt - și între o ființă din cale afară de frumoasă. Dar cum fără probleme nu se poate, am început să îmi pun întrebări: dacă vom avea copii cum îi vom numi ? Dacă ea se va sătura să aibă grijă singură de ei ? Oare câți vor fi ? Vom scrie un alt roman ? Vor fi cuvinte problemă ? Din ce îi vom crește ? Vor alerga prin toată cartea... eu nu mai pot să-i mai urmez... cerneala e uscată... Eva nu va mai vrea să mai răsfoiască aceeași carte de o mie de ori... eu fiind prins în carte nu voi putea avea control asupra ei. Poate că va întâlni un alt bărbat la suprafață... eu nu-i voi putea oferi ceea ce-și dorește... poate că mă va uita curând.

Aceste gânduri mă măcinau și începusem să judec mai pe îndelete situația în care mă aflam. Am analizat fiecare amănunt care-mi trecea prin minte, nu mă mai odihneam deloc, gândirea mea era afectată destul de mult având în vedere natura situației, eram pus la pământ... nu știam ce să mai fac, iar cu cât mă gândeam mai mult la asta îmi încolțeau mai multe și mai multe gânduri rele...

Eram din ce în ce mai bulversat când îmi aminteam cum ne-am întâlnit prima dată... dar tot visând am căzut într-un somn adânc până când un soi de cutremur mă trezi.

Cineva sau ceva mă tot zguduia, simțeam cum cartea este strânsă, legată și împachetată.

Apoi lucrurile s-au liniștit iar... și din nou un seism mă tulbură, de data asta era ceva serios.

Așteptam cuminte, nu scoteam nici un sunet... îmi tremurau toate literele de frică și de curiozitate.

Așa s-au dus vreo două ore în care un sunet de roți se auzea constant. Deodată se oprește, cartea iar a fost strânsă și intrăm intr-o încapere în care muzica te surzea, fumul de țigară te îneca, iar luminile te orbeau .

Ne-am oprit. O mână puternică, de bărbat, cuprinde cartea și o aruncă unde nimerește, căzând deschisă chiar la fila a patra, într-o cameră liniștită, cu multe pungi de cadou, flori și hârtie creponată. Îndată am înteles ce se intâmpla și unde eram... eram la o petrecere unde cu siguranță am fost invitați... iar eu stau aici deoarece Eva s-a gândit la mine și la migrenele mele continue.

În vreme ce stăteam acolo începusem să mă plictisesc... când se aud cântece, aplauze, felicitări și artificii. Petrecerea revine la ritmul ei normal iar o ușă trântită se aude. Erau acel bărbat și iubita mea Eva.

Dar ce... cum se poate ? ! Se țin de mână, se-mbrățișază... Nu-mi pot crede literelor, nici nu ne-am căsătorit și deja mă înșală... Nu-i mai pot privi cum se sărută... Chiar in fața mea ? !

Mă simt un cuvânt murdar, folosit... Toată viața mea am fost tratat ca un preș, am fost batjocorit, alungat... Mi s-au întâmplat foarte multe necazuri, peste care am trecut – mai greu, ce-i drept, dar am trecut. Însă asta le întrece pe toate... înșelat de cea care era centrul universului meu, chiar în față... RENUNȚ... vreau să mă închidă cineva și să mă șteargă !

Cred că mereu am fost, sunt și voi rămâne „EU” – O PATĂ DE CERNEALĂ pe o foaie albă și asta nicicând nu se va schimba...

Casa MANOLACHE

Aș fi vrut să încep cu „a fost odată”, însă CASA despre care am să vă povestesc nu vă trimite într-un neobișnuit *in illo tempore*, ci la începutul secolului trecut și are ca protagoniși bolintineni cunoscuți și respectați în epocă, oameni care se impuneau pe atunci în sat în primul rând prin situația materială la care ajunseseră prin eforturi și merite proprii. Este vorba despre casa ce are „dăltuită” la intrare o siglă – CRM

Costică Radu Manolache

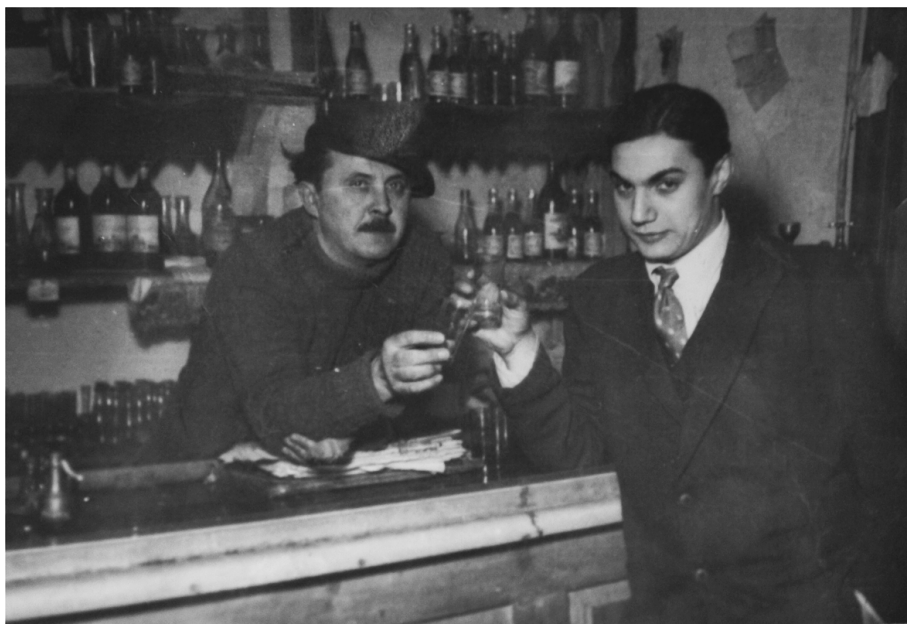
– adică Costică al lui Radu Manolache, finalizată, așa cum a rămas mărturie inscripția de pe ziduri, în anul 1935.

Costică Manolache s-a născut într-o familie obișnuită, de simpli agricultori, în 1898, din părinții Radu și Bălașa care au avut trei copii: Costică, Vasile și Lina (cea mai mare ca vârstă, căreia i s-a dat o zestre substanțială constând în cea mai mare parte din pământul deținut de ai săi, un lot de casă de aproximativ 5.000 de m²), vecină cu frații ei. Divizat în trei, locul din mijloc i-a revenit lui Costică (2.800 m²) și un altul identic fratelui Vasile, lângă el.

Cei doi frați învățaseră ceva carte și aveau o inteligență nativă, fapt ce i-a propulsat în lumea micilor întreprinzători bolintineni, ambii ajungând negustori vestiți în perioada interbelică. În timp ce Vasile Manolache se căsătorește de trei ori (una dintre soții a murit în timp ce mergea – asemenea Anei din baladă – să îi ducă mâncare pe front) și are opt copii, Costică pare mai fericit în căsnicie, ajungând să trăiască „până la adânci bătrâneți” cu Maria (cunoscută drept coana Marioara sau Mița, cum îi spuneau apropiații), mai tânăra și delicata lui soție (născută în 1908), fostă Stănescu, fiică de negustori din București, a cărei familie locuia pe la Chirigiu și care avea un frate mecanic de avioane.

Strângând ceva bani din negustorie, se hotărăște să înalțe o clădire durabilă, de aproximativ 250 de m² și cu șapte încăperi, cu turlă impozantă ce se putea zări de departe. Așa cum se poate observa și astăzi, casa avea cinci intrări: două în față, la prăvălii (una cu program zilnic și o sală de festivități destinată evenimentelor importante din sat: nunți, botezuri, etc.), una spre sud (intrarea familiei, individualizată printr-o frumoasă arcadă) și două în spate (una spre bucătărie și baie, alta tot în spate, unde se afla covrigăria ce funcționa înainte de Paște și de Crăciun). Construită din cărămidă, lucru destul de rar la vremea aceea în zonă, cu plafoane din lemn șmiruit, se poate constata că în interiorul destinat locuirii nu s-au făcut modificări, actualii locatari susținând că este chiar casa originală, cu aceleași sobe din teracotă, ce pot fi văzute și în fotografiile de familie. De asemenea, existau grajduri pentru animalele proprii sau ale clienților și crama (căci familia poseda și 4.200 de m² cultivați cu viță altoită, la ai cărei struguri dolofani jinduiau copiii din împrejurimi). Teren arabil nu aveau prea mult, doar trei hectare, însă fratele lui Costică, Vasile, avea mai mult, de pildă 30 de hectare tocmai la marginea localității Găiseni. Via le-a rămas, totuși, până în toamna lui 1974, când a decedat Costică Radu Manolache.

Afacerea era prosperă, mai ales că avea „vad”, casa fiind situată la intersecția unor drumuri circulate, membrii familiei trăiau fericiți (au avut un singur fiu, Manolache Dumitru – Mitică), fiindcă *timpul era răbdător cu oamenii*. Persoane vesele, caracterizate prin

Mitică Manolache în prăvălia lui Costică Ștefănescu

bonomie și ospitalitate, aveau prăvălia plină de clienți pe care îi omeneau cum se cuvine, nelipsindu-le băutura – mai ales cea producție proprie, dar și mâncarea pregătită de coana Marioara, ajutată mai târziu și de frumoasa și harnica ei noră, tot o Marioara. Norocul le surâdea și toate le mergeau după pofta inimii.

Iată însă că după al II-lea Război Mondial regimul se schimbă, iar Costică Manolache este trecut pe lista neagră, a chiaburilor. La 10 august 1960, chiar în ziua când i se năștea cel de-al doilea nepot, Valentin, este silit să se înscrie în C.A.P. cu pământurile și casa. Fiul său fusese dat afară și el de la liceul „Gheorghe Șincai” din București, nemaiavând șansa de a-și continua studiile, iar familia deposedată și de pământ avea să suporte multe frustrări. Casa nu a fost naționalizată, așa cum s-a întâmplat cu cea a fratelui Vasile, mult mai atrăgătoare prin dimensiuni și arhitectură. Sunt obligați însă să primească o serie de chiriași (în locul prăvăliilor apar *Lăptaria*, pe care am apucat-o și eu, și un centru de achiziții agricole), familiei rămânându-i doar două dormitoare și o bucătărie. Covrigăria s-a desființat, grajdurile s-au deteriorat, iar în 1974, fiului i-a fost luat și terenul cu vița-de-vie altoită (prin metode abuzive, prin semnătură în alb).

Pentru ca să nu aibă niciun moment de tihnă, la fiecare 10 mai (ziua națională în trecut, Ziua Regelui) erau chemați și anchetați. După 1989, partea „închiriată” și pământurile sunt revendicate și retrocedate. Acolo unde altădată erau prăvăliile, s-a închiriat din nou: sala cea mică mai ales pentru magazine alimentare, sala cea mare fiind rând pe rând discotecă, sală de sport, depozit de geamuri, de mobilă, etc.

Mai trebuie menționat faptul, relatat de nepoți, că domnul Costică al lui Radu era un om „dintr-o bucată”, corect, punctual, vesel la un pahar sub „bolta lui Bachus” din curte, sever, filantrop (au avut zeci de fini, distinși sau amărâți, au dat o mână de ajutor la înmormântarea săracilor, la necazuri). Bunica lor, coana Marioara, era o ființă blajină, jovială, receptivă, la curent cu tot ceea ce se petrecea în Bolintin, datorită statutului ei de soție de cârciumar.

Bătrânețea le-a fost destul de amară, din tot ceea ce au dobândit nerămânându-le decât camerele de locuit, tristețea și respectul oamenilor. S-au stins din viață „de inimă rea”, unul după altul, el în 1973 (la 75 de ani), ea un an mai târziu.

Reînviind vremurile de altădată prin bunăvoința celor doi nepoți, actualii proprietari, Mihai (53 de ani) și Valentin Manolache (52 de ani), care le păstrează o pioasă amintire, sperăm ca istoria acestei case să nu se piardă în negura uitării, iar aceasta să ne mai încânte privirea încă mulți ani de acum încolo, ca o dovadă a faptului că aici au trăit niște oameni adevărați.

În curte la Vasile Manolache

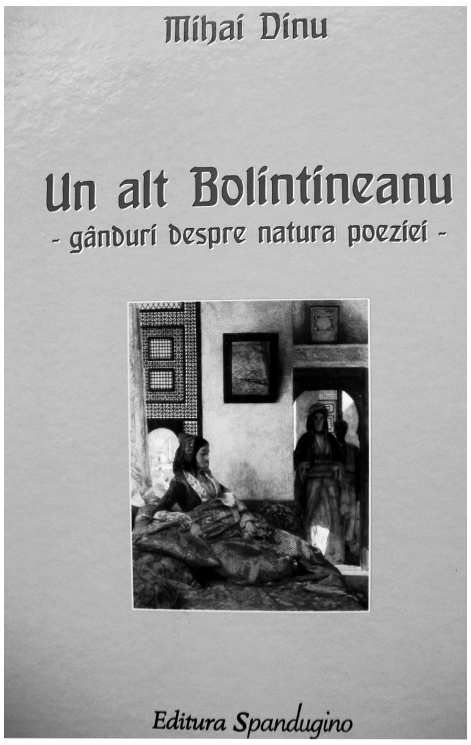
Constanța Crudu

Un alt BOLINTINEANU

Mihai Dinu

Oricât de pretabilă la critici și contestări, traducerea poeziei are o anumită legitimitate, pe care o confirma neîncetat faptul că ea continuă să fie practicată și că își extinde chiar, sub ochii noștri, domeniul către spații lingvistice tot mai exotice. Dar dacă acceptăm drept justificat demersul traducătorului, care constă tocmai în a rescrie poezia într-un cod lingvistic diferit, va trebui

să admitem și validitatea aplicării în sens invers a aceleiași proceduri, adică însoțirea traducerii de o retroversiune, al cărei rezultat final va fi dublarea textului inițial printr-un avatar al său revenit în limba-sursă, în straie schimbate, după efectuarea unui ocol într-un idiom străin.

În cazul lui Bolintineanu, recurgerea la acest algoritm este cu atât mai simplă cu cât poetul însuși și-a tradus în franceză cele mai reprezentative creații lirice, astfel încât nu ne mai rămâne decât să le transpunem în românește pentru a obține cele două versiuni reclamate de analiza noastră comparativă. Este ceea ce am și făcut cu poeziile din ciclul *Brises d'Orient*, versiunea franceză a culegerii *Florile Bosforului*.

Examinarea comparativă a originalului românesc cu retroversiunea efectuată de noi după traducerea lui Bolintineanu evidențiază o serie de deosebiri, mai mari sau mai mici, care sunt rezultatul trecerii temporare a textului printr-un intermediar francez. Apariția acestora se explică, în primul rând, prin decupajul semantic diferit la care limbi diferite supun o aceeași realitate extralingvistică. Dacă, precum se știe, sinonimia lexicală absolută nu există nici măcar în interiorul unei unice limbi, cu atât mai mult este evident că de o eventuală „sinonimie interlingvistică" nu poate fi vorba. Chiar fără a fi nevoie să apelăm la cunoscuta ipoteză formulată de Edward Sapir și Benjamin Lee Whorf, potrivit căreia limbi diferite reflectă lumea în maniere diferite, vom putea anticipa faptul că dupa un ocol printr-un alt idiom, precum cel pe care îl propunem, înțelesurile unui text poetic vor suferi schimbări mai mult sau mai puțin însemnate.

În al doilea rând, constrângerile prozodice și sistemele metrico-ritmice neidentice din limbile implicate în acest transfer semnatic vor contribui și ele la creșterea distanței dintre sensurile textului inițial și cele ale avatarului său final.

Să vedem cum stau lucrurile într-un caz concret. Prezentăm mai jos, în paralel, trei versiuni ale unei miniaturi lirice caracteristice pentru atmosfera *Florilor Bosforului*: poezia *Se scaldă*, în versiunea originală (B), în traducerea franceză a lui Bolintineanu revăzută de Cantel sub titlul *La baigneuse* (F) și în retroversiunea care ne aparține (D).

SE SCALDĂ (B)

Vedeți voi la umbra plină
Unor sălcii ce se-nclin
Pe această mare lină
Un corp dulce ca un crin ?

E-o ghiaură, albă, junä
Ce se scaldă, o vedeți ?
Venerea ieșind din spumă
Cu cosiți de aur creți.

Unda bea cu voluptate
Corpul ei amăgitor;
Ea o sparge și o bate;
Face spumă din picior;

Iar prin spumă capu-i dulce,
Coperit de par bălai,
Pare luna, vrând să culce
Dupe codri ninși de plai.

Apa face garofițe
Peste corpu-i răpitor
Și îi soarbe din cosițe
Aurul strălucitor.

Singurile ei vesminte
Este apa de cristal,
Iar amorul, cu-ochi fierbinte,
Stă sub flori ascuns pe mal.

LA BAIGNEUSE (F)

Voyez-vous tout près de la rive,
A l'ombre du saule pleureur,
Sur les eaux de la mer plaintive,
Un corps blanc et pur, douce fleur ?

C'est une jeune et belle femme
Qui vient se baigner chaque soir,
Avec ses cheveux blonds de flamme !
C'est Venus, la déesse, a voir.

La mer entoure avec ivresse
Son corps onduleux et nageant,
Et le flot lascif la caresse
De baisers d'azur et d'argent.

Sur l'écume sa belle tête,
Couverte de ses cheveux blonds,
Est semblable a la lune, au faîte
Couvert de neige des hauts monts.

Son corps, qui ruisselle, se couvre
Des jasmins de l'amour heureux,
Et le flot s'élargit et s'ouvre,
En buvant l'or de ses cheveux.

Le seul vêtement qui la garde,
C'est le flot d'azur incertain ;
Sur la rive l'amour regarde
Cache sous les fleurs du jasmin.

LA SCĂLDAT (D)

În umbra salcici ce plânge
Pe țărmu-ndureratei mări,
Vedeți în val cum se răsfrânge
Un trup, izvor de desfătări,

O mândră, tânără femeie
Ce vine seara la scăldat ?
Cosița-i blondă viu scânteie.
E Venus, care s-a-ntrupat

Din marea ce-i dezmiardă beată
Unduitorul trup gingaș,
Când valurile calde cată
S-o-mbrățișeze pătimaș.

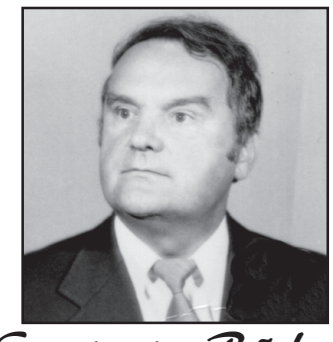
Ca luna-n munți pe creste ninse
Strălumineză chipu-i blând,
Cu pletele-n amurg aprinse
Prin spuma mării lunecând.

Pe trupu-i șiroind îți pare
Că dragostea așterne flori
Și valul bea cu-o sărutare
Din păr prea scumpele-i comori.

Ca-mbrăcăminte nu păstrează
Decât o undă de azur,
Iar Cupidon sfios veghează
Ascuns în tufele din jur.

(*Un alt Bolintineanu: gânduri despre natura poeziei*, București, Spandugino, 2011)

Activitatea publicistului Dimitrie BOLINTINEANU

Constantin Bărbuță

În luna august, din această vară fierbinte, la propriu și nu numai, se împlinesc 140 de ani de la trecerea în lumea veșnică a lui Dimitrie Bolintineanu, poet genial și democrat-revoluționar, născut la Bolintin, despre care contemporanul și prietenul său Vasile Alecsandri, la aflarea tristei vești, a spus că prin operă și caracter a fost românul ce *„a depus pe altarul patriei toate comorile sufletului său"*.

Comemorarea îi găsește pe urmașii autorului *Legendelor istorice,* în vâltoarea unor realități și evenimente aprige, apropiate oarecum, dar în alt cadru social-politic, cu cele trăite de el în primul deceniu după revenirea din exil, când Europa, prin Convenția de la Paris (1858), aruncase și pe tărâmul nostru *„sămânța civilizației"*. Martor și participant activ la înfăptuirea Unirii și la marile reforme ale epocii lui Cuza până la detronarea sa forțată, Bolintineanu va continua să militeze pentru progresul țării folosind în lipsa averii cuvântul scris, publicistica, domeniu în care se remarcă prin talent și curaj, motivatie superioară și incisivitate critică, dar, mai ales, clarviziune analitică, având *„ecouri până în zilele noastre"* cum constată, cu deplină justețe, exegetul T. Vârgolici.

După un secol și jumătate, când bătrâna Europă, redefinită UE, continuă să se manifeste prin repere valorice incontestabile, apare mai mult decât necesară, rememorarea acelor idei-forță, care au constituit resortul intim al publicistului bolintinean cu inima pulsând de amor patriotic, ce pot lumina într-o epoca de confuzii, sensul unor evoluții și evenimente recente dense și amplificate semantic, de la *„complot", „lovitură de stat", „monstruoasă coaliție"* la *„mineriadă", „blitzkrieg", „atac mafiot", „haos", „dictatură"* ș.a. într-un moment când țara *„geme"* sub povara priorităților de tot felul, economice îndeosebi.

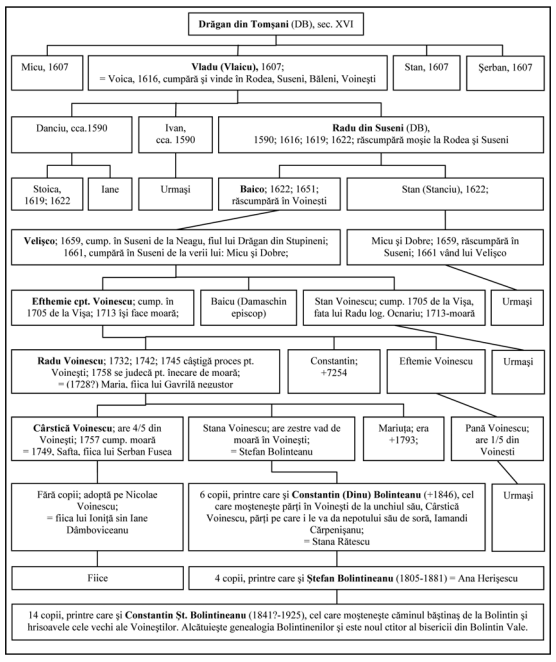
Rezonanța în actualitate, continuă să reprezinte trăsătura dominantă a ideilor susținute cu consecvență și fervoare de publicistul-poet, opinăm că, dacă, în timp, fie și parțial, acestea ar fi încolțit în solul alunecos al politicii dâmbovițene, progresul țării nu ar fi întârziat până la nedemnul statut de coadă a Europei. El și-a atras stima și prețuirea contemporanilor și a posterității grație preocupărilor pentru cele mai arzătoare probleme ale țării, de la coerența și logica adoptării și aplicării legilor, activitatea guvernelor, justiția, școala, finanțele, presa, biserica, până la moralitatea publică, pe care le-a tratat cu responsabilitate, intransigență critică și onestitate. Prin articolele sale a militat pentru legi electorale echitabile, viitorii deputați să fie integri, cu un trecut nepătat; ei trebuie să lase deoparte orice cugetare egoistă sau vis ambițios, să treacă peste patimi meschine și vanitate personală, pe care o identifică drept *„fiică a disoluției, ce înjugă la carul său societatea"*. Capul țării, Domnul, trebuie să se supună unor norme morale severe, el nu trebuia să aibă nici o

(continuare în pag. 11)

BOLINTINUL NU S-A NUMIT NICIODATĂ *RODEA*

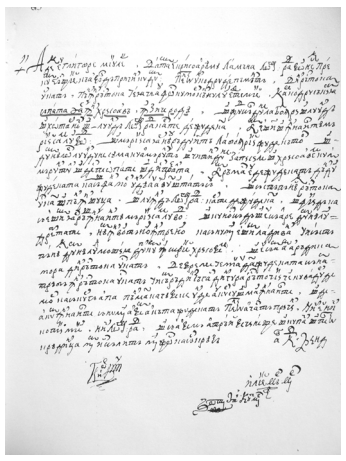
Mama poetului Dimitrie Bolintineanu „*se numea Anica și era fiica moșneanului Caloian. Spița bolintinencii poate fi urmărită, departe în urmă, până pe timpul domniei lui Radu Mihnea, când cei dintâi strămoși cunoscuți au coborât din Maramureș ca să se stabilească la Târgoviste. Prin căsătorie și moșteniri, familia a adunat ceva pământ, între altele și în* ***satul Rodea, care se va numi mai târziu Bolintin***" (Ion Roman, *Dimitrie Bolintineanu*, București, Editura Tineretului, 1962, p. 13).

Credința aceasta, că la un moment dat, în evoluția sa istorică,

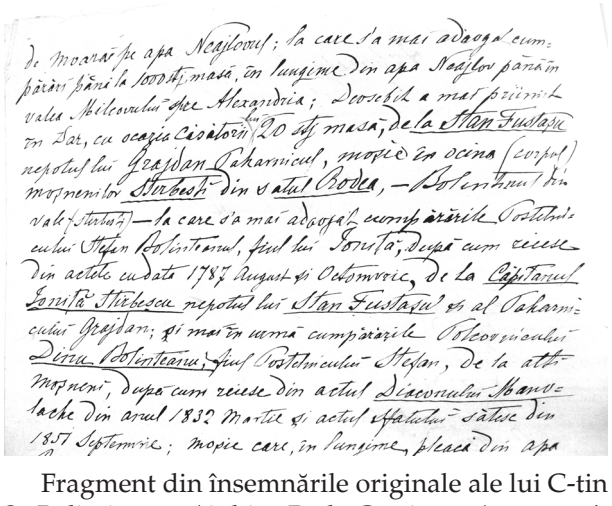
Un arbore genealogic al familiei Voinescu care surprinde trecerea moșiei Rodea (Suseni, Voinești) de la un stăpân la altul.

Bolintinul ar fi purtat numele de Rodea, are o vechime de mai mult de 100 de ani, fiind încă viguros înrădăcinată în gândirea multora dintre cei cu pasiune pentru aceste meleaguri. În ceea ce

Documentul inedit din 20 august 1746: „*...Săpata, iar în hrisoavă îi zice Rodea...*".

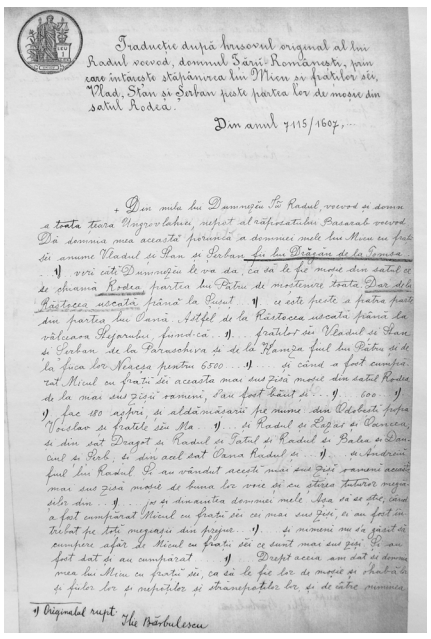
ne privește, cu mai bine de un deceniu în urmă, încredințam spre publicare în revista *Sud* unui articol ce reunea cercetările și concluziile noastre pe această temă, temă care ne-a contrariat încă din clipa în care ne-a fost adusă la cunoștință. Materialul propus atunci era menit să clarifice acest aspect. Din diverse motive acesta nu a văzut niciodată lumina tiparului, ci într-o formă mult schimbată, prin care se modifica însăși tema discuției, eliminând-o, apărea în volumul de însemnări monografice

Fragment din însemnările originale ale lui C-tin Șt. Bolintineanu (Arhiva Radu Costinescu): „*..., moșie în ocina (corpul) moșnenilor Stîrbești din satul Rodea – Bolintinul din Vale (Știrbești)...*"

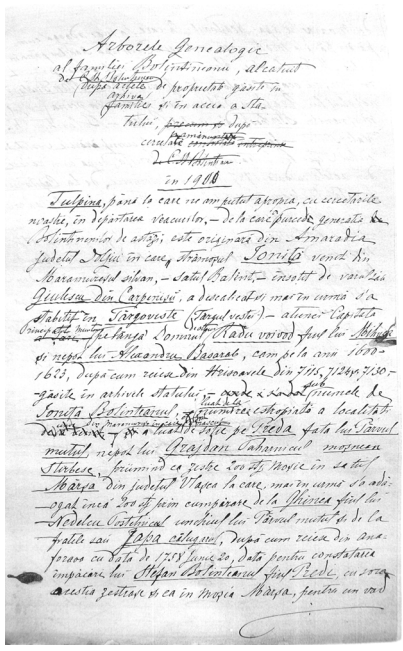
Bolintinul, bolintinenii, Bolintineanu (coord. C-tin Carbarău, București, Editura Dominor, 2004).

În urma acestor întâmplări am considerat nimerit să folosesc

Traducere a hrisovului din 1607 cu sublinierile făcute de C-tin Șt. Bolintineanu: ***Drăgan – Rodea – Răstoacea uscată*** (Arhiva Radu Costinescu).

controversele binomului **Bolintin – Rodea** ca pretext pentru o carte în care tratam genealogia familiei Bolintineanu prin prisma informațiilor deținute până la acea dată (Vasile Grigorescu, *Studii bolintinene. Neamuri*, București, Editura RawexComs, 2009). Aici, pe baza unei anchete logice, sprijinite documentar, refăceam

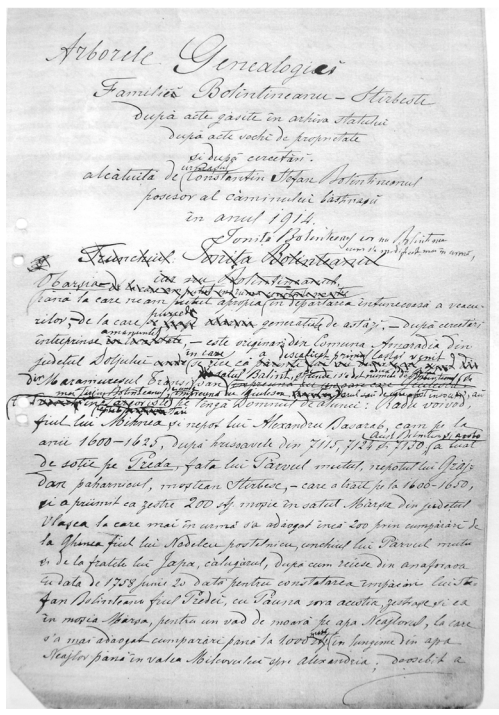

Varianta elaborată în 1900 a genealogiei *familiei Bolintineanu* (Arhiva Radu Costinescu).

traseul acestei erori, de la cel care o enunțase (Constantin Șt. Bolintineanu), enumerându-i pe cei care o preluaseră (Nicu Dinu, Ion Carbarău, Ion Roman, Petre Costinescu, Teodor Vârgolici, George Călinescu, etc.), și până în momentul de față, când încă continuă să fie folosită.

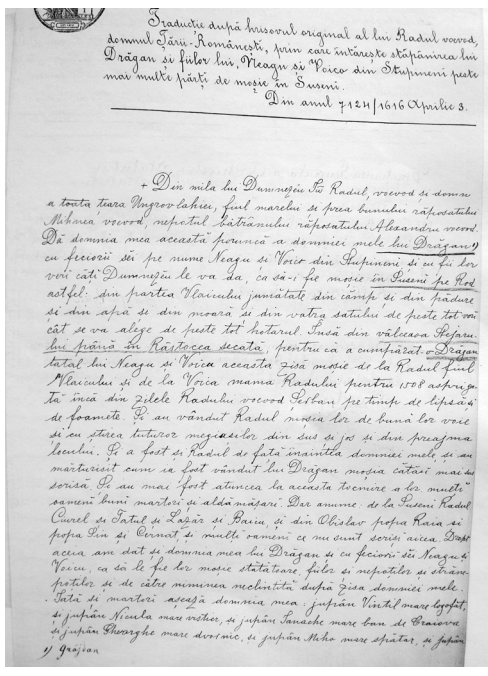
Spuneam acolo că acest Constantin Șt. Bolintineanu, în cercetările lui despre genealogia propriei familii și despre istoria satului Bolintin, întâlnise, în arhiva familiei, o serie de vechi hrisoave slavonești în care apărea toponimul Rodea, pe care el, pe baza unor calcule nu lipsite de temei însă slab argumentate documentar, pentru că se vorbea în ele despre Argeș și Răstoacă și pentru că erau amintite unele nume de locuri familiare spațiului bolintinean (*Răstoacea Uscată*, *Vâlceaua Stejarului*, etc.), a ajuns la concluzia că **Rodea = Bolintin** și că, la un moment dat, de prin veacul al XVII-lea mai ales, Bolintinul ar fi purtat numele Rodea. De la dumnealui, ca unul ce era considerat în primele decade ale secolului XX maxima autoritate în cunoașterea istoriei Bolintinului și a neamului Bolintineanu, prin filiera Athanasie Bolintineanu și Nicu Dinu, opinia avea să capete răspândire și notorietate. În studiul nostru, citat mai sus, *demontam* această greșită impresie, localizând acest sat Rodea ca fiind actualul sat Brâncoveni din județul Dâmbovița, mult mai spre nord de Bolintin, însă, la momentul acela, nu puteam aduce în spriin niciun document care să spună clar, negru pe alb, că Rodea este în locul precizat sau să argumenteze irefutabil transformările sale în timp: Rodea (1607) – Suseni la Rod – Suseni – Voinești – Brâncoveanu (2012).

Demonstrația se baza, cu precădere, pe argumente logice, juridice și de bun-simț. Suficiente în opinia noastră, însă, cum scepticismul are dintotdeauna rădăcini adânci, punând în discuție uneori numai de dragul contrazicerii o demonstrație bine fundamentată, căutările noastre pentru găsirea unei dovezi definitive nu s-au oprit. Și iată că îndelungile căutări prin arhive ne-au fost răsplătite, găsind, în sfârșit, acest prețios document menit să pună punct final controversei și să ne permită, fără absolut niciun fel de dubiu, să afirmăm că **Bolintinul nu s-a**

Varianta elaborată în 1914 a genealogiei *familiei Bolintineanu-Știrbești* (Arhiva Radu Costinescu).

numit niciodată Rodea și că Rodea a fost o veche moștenire de familie, ajunsă în posesia Bolintinenilor prin intermediul străbunicii lui Constantin Șt. Bolintineanu, anume Stana Voinescu, sora treti logofătului Cârstică Voinescu.

Traducere a hrisovului din 1616 cu sublinierile făcute de C-tin Șt. Bolintineanu: ***Drăgan*** (cu notă de subsol cum că ar fi același cu Grăjdan) – ***Suseni pe Rod – Vâlceaua Stejarului – Răstoacea uscată*** (Arhiva Radu Costinescu).

7254 (1746) august 20. Grigore Miuleț adeverește pentru pricina avută cu Radu Voinescu logofăt, obligându-se să-și ridice moara de pe Răstoaca Uscată. Arhivele Statului București, *Colecția Achiziții Noi*, MMDCCLXII/63.

« † Adecă eu, Gligore Miuleț, dat-am scrisoarea mea la mâna logofătului Radu Voinescu, precum să se știe că având pricina cu dumnealui pentru un codru de pământ, din Răstoaca Uscată până în Răstoaca ceia ce au fost cu mori a căpitanului Eftemie, care codru să chiamă Săpata, **iară în hrisoave îi zice Rodea** și judecându-ne la boiari și luundă și hotarnici și luundă logofătul carte de judecată, iarăși și înaintea mării sale lui vodă, și măriia sa iar ne-au rânduită la boiarii judecători și dumnealor

(continuare în pag.13)

Vasile Grigorescu

DIMITRIE BOLINTINEANU

6 august 1905.

Bolintineanu a fost, putem zice, copilul răsfăţat al generaţiei dintre 1840-1870. De când a publicat prima poezie, a primit din toate părţile laude, pe care poate singur nu le aştepta şi pe care puţini scriitori contemporani cu el le-au căpătat de la prima lor apariţie pe domeniul literaturii.

La 1844 tipăreşte Bolintineanu prima lui poezie, în „Curierul de ambe sexe" al lui Eliade Rădulescu, poezia *O fată tânără pe patul morţii*. La sfârşitul poeziei Eliade a adăugat o notiţă, în care recomandă publicului pe acest nou venit în literatură şi în acelaşi timp arată calităţile de care dădea probe tânărul poet. Cităm aci pasagiu l

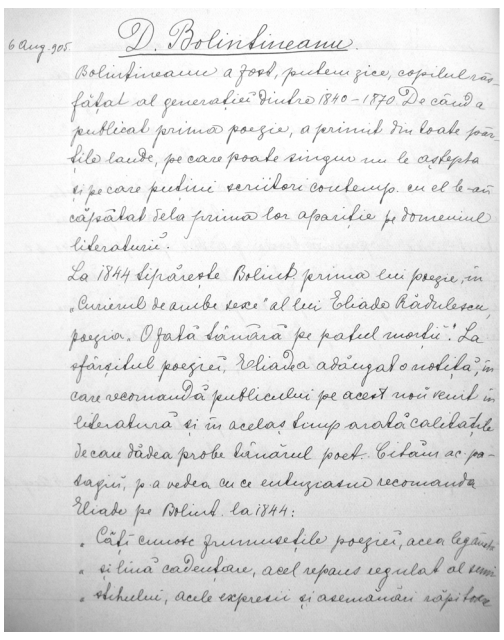

„Caetul" de comentarii literare al Virginiei Miclescu.

pentru a vedea cu ce entuziasm recomanda Eliade pe Bolintineanu la 1844:

Câţi cunosc frumuseţile poeziei, acea legănată şi lină cadenţare, acel repaus regulat al semistihului, acele expresii şi asemănări răpitoare ce întineresc inima; câţi pe lângă aceasta mai cer şi o limbă de la poet, pot judeca versurile D-lui Bolintineanu, acestui june necunoscut încă, ca floricella împresurată în mijlocul unei lese; a-i saluta talentul şi a aştepta dela dânsul opere de un secol mai ferice[1].

Viaţa lui Bolintineanu în partea ei dintâi nu e tocmai uşor de reconstituit. S-a născut la Bolintin, aproape de

6 Aug 905

D. Bolintineanu.

Bolintineanu a fost, putem zice, copilul răsfăţat al generaţiei dintre 1840-1870. De când a publicat prima poezie, a primit din toate părţile laude, pe care poate singur nu le aştepta şi pe care puţini scriitori contemporani cu el le-au căpătat dela prima lor apariţie pe domeniul literaturii.

La 1844 tipăreşte Bolint. prima lui poezie în „Curierul de ambe sexe" al lui Eliade Rădulescu, poezia. O fată tânără pe patul morţii". La sfârşitul poeziei Eliade a adăugat o notiţă, în care recomandă publicului pe acest nou venit în literatura şi în acelaş timp arată calităţile de care dădea probe tânărul poet. Cităm ac. pasagiu, p. a vedea cu ce entuziasm recomanda Eliade pe Bolint. la 1844:

„ Câţi cunosc frumuseţile poeziei, acea legănată
„ şi lină cadenţare, acel repaus regulat al semi
„ stihului, acele expresii şi asemănări răpitoare

Pagina de început al capitolului referitor la Dimitrie Bolintineanu.

Bucureşti. Tatăl său era de origină macedoneană. Numele lui, după cum se dă, era Enache Cosmad. Ocupase o funcţiune în admenistraţie şi se retrăsese la Bolintinul din Vale, unde avea oarecari moşii şi se bucura de oarecare vază.

Nu se poate preciza data naşterii lui Bolintineanu. Se dă ca dată a naşterii 1824, în alte părţi 1825-26 şi se dă şi 1819. Această din urmă dată e admisă de Anghel Demetriescu şi e aprobată şi de D-l Chiţiu într-o conferinţă ce a ţinut la Craiova la 1886. Argumentul pe care se întemeiază Anghel Demetriescu e următorul: În

Mitrolitul Moldovei Sofronie Miclescu.

ediţia dela 1855 găsim o poezie intitulată *La ziua aniversării*[2], care începe:

Douăzeci şi şase astăzi au bătut,
Ani ai vieţii mele ce-n dar au trecut!

În josul poeziei găsim data 1845, deci scăzând avem: 1845 – 26 = 1819. Dar poezia a fost tipărită în diferite ediţii, la 1852, 1855; în ediţia dela 1865 versurile cele dintâi lipsesc şi găsim ca dată a compunerii 1846 în loc de 1845, lucru ce a constatat şi Anghel Demetriescu şi se întreabă ce dată trebue admisă ca dată a compunerii şi se decide pentru 1845, pentru că în ediţia dela 1855 această dată (1845) e pusă ca data compunerii, iar mai târziu la 1865 se poate să se fi pus 1846 din scăpare de vedere a poetului.

Mitropolitul-primat al BOR, Calinic Miclescu.

Mai probabil însă este că s-a născut la 1825; deci la 1845 avea numai 20 de ani şi trebuindu-i încă trei silabe în vers a pus 26 în loc de 20. Bolintineanu a spus singur într-un rând, într-o scrisoare adresată amicului său Gh. Sion, că s-a nascut la 1825. Bolintineanu îşi face apariţia în literatura la 1844; el a fost un talent precoce, încă din şcoală făcea poezii, aşa că este foarte posibil că Bolintineanu, ca toţi autorii de pe atunci ce-şi făceau debutul de timpuriu în literatură, cum e de exemplu Cârlova, e posibil deci, ca şi Bolintineanu să fi început a scrie de tânăr.

Părinţii lui Bolintineanu s-au despărţit şi curând în urmă au murit şi Bolintineanu a rămas singur, pe mâna neamurilor sale, care s-au îngrijit pe cât au putut de educaţia lui.

La 1829 se spune că e adus în Bucureşti, unde începe a învăţa puţină carte în familie de la un profesor. Mai târziu e trimis la şcoala de la Colţea şi de la Sf. Sava, unde se vede că nu făcea studii superioare. Lipsa unei instrucţii mai serioase se resimte în toată activitatea literară a lui Bolintineanu. A părăsit din vreme şcoala, cultivându-se numai singur prin citiri personale. A preferat cariera spinoasă a funcţionarismului.

La 1843 îl vedem secretar sau chiar copist la Ministerul de Externe: avea deci atunci 16-17 ani.

Când a publicat poezia *O fată tânără pe patul morţii* în „Curierul de ambe sexe", a atras imediat atenţia cercurilor conducătoare. Bibescu s-a interesat de el; fraţii Goleşti, Bălcescu şi alţii au căutat să înlesnească trimiterea lui în străinătate. Se admite data de 1846 ca acea a plecării lui Bolintineanu în străinătate.

Petrece doi ani în Franţa şi se întoarce chemat de evenimentele din ţară. Întors, începe redactarea unui jurnal: „Poporul Suveran". După desnodământul revoluţiei de la 1848 părăseşte ţara. Petrece câtva timp în Transilvania, după aceea câteva luni la Constantinopole şi de acolo merge la Paris, unde ajunge la 1849 şi stă până la 1851, când se întoarce la

Liceul „Regina Maria" din Bucureşti, azi Facultatea de Geologie şi Geofizică.

Constantinopole. Petrece 6 ani în Orient, 1851-1857, stând mai mult la Constantinopole, dar călătorind şi în Egipt, Siria.

Se întoarce în ţară la 1857, după ce a compus în timpul şederii lui în Orient *Florile Bosforului*. La 1858 publică *Călătorii în Moldova*, în care spune că lipsia de 10 ani din ţară.

Întors în ţară la 1858, se amestecă mult în politică. Datorită prietenilor şi în special legăturilor sale cu Cuza, intră chiar în Ministerul de Externe, 1861. În acelaşi an petrece câtva timp la Constantinopole, dar Bosforul nu-l încântă ca între 1850-1857 şi iată ce spune într-o scrisoare: *Le Bosphore est toujours bien, mais je ne le vois plus avec l'ardente poesie d'autre fois.*

Întors la Bucureşti se plânge în corespondenţa lui de plictiseala vieţii noastre şi pentru ca să uite acea plictiseală face diferite planuri de căsătorie la care, în cele din urmă, renunţă.

La 1863 îl vedem Ministru de Culte, ocupând funcţia aceea dela octombrie 1863 până la iunie 1864. Aceasta este a doua şi cea din urmă oară când Bolintineanu a luat un Minister. După 1863 a petrecut când în Bucureşti, când în Bolintin, până la 1871.

La 1872 cade greu bolnav şi e internat la Spitalul Pantelimon. În mizerie, dat uitării de prietenii care-l lăudase atâta înainte, pentru ca să i se vie în ajutor se înfiinţează o loterie şi cu produsul aceii loterii se mai poate uşura el de mizerie.

Bolintineanu moare la 20 august 1872.

De la el ne-a rămas mult, foarte mult. A scris poezii încă de tânăr, pe care le-a intitulat *Floricele de primăvară.* E caracteristic acest titlu dat de Bolintineanu primelor compuneri ale sale, caracteristic prin faptul că vedem aceleaşi cuvinte de care a abuzat în toate poeziile lui.

(continuare în pag. 13)

Virginia-Maria Pilat

Oameni de lângă noi - *Constantin Șt. Bolintineanu*

Asupra personalității și realizărilor lui Constantin Șt. Bolintineanu (*Conu' Costache* sau *Costică*, zis și *Boieru'*), cel care la început de veac XX rectitorea practic biserica Adormirii

Constantin Șt. Bolintineanu.

Maicii Domnului[1], s-a așternut vălul uitării, puțini mai amintindu-și de acest adevărat părinte al Bolintinului, cel pe care l-am putea numi, fără nici o teamă de a greși, **cel mai mare dintre bolintineni**. Deși mult mai puțin celebru decât vărul său de al treilea, omul politic și de cultură Dimitrie Bolintineanu, pentru localitatea noastră, *conu Costică* cum îl numeau consătenii, a făcut infinit mai mult decât mai cunoscuta sa rudă. Și dacă poetului, care nu a scris mai nimic despre satul natal, Bolintinul – ofrandă totuși cuvenită unei personalități mari pentru națiune – îi cinstește amintirea[2], asupra lui Constantin Șt. Bolintineanu nu se face nicio pomenire, cu toate că localitatea noastră îi datorează multe din realizările sale materiale și spirituale. Începând chiar

Ștefan C-tin Bolintineanu, tatăl precedentului.

Biserica Adormirii Maicii Domnului din Bolintinul din Vale – Moșteni, rectitorită de către C-tin Șt. Bolintineanu.

cu dezvelirea aceastei noi pisanii în care sunt menționate refacerile de amploare ale sfântului lăcaș din anii 1889 și 1909, înființarea târgurilor săptămânale (inițial se țineau sâmbăta) și anuale (de Sf. Dumitru), ridicarea de prăvălii și șoproane aducătoare de venituri în folosul bisericii. Apoi, pe când era primar al Bolintinului, a înălțat clădirea școlii, ***Școala Veche***, lăsată în paragină după 1989 de către administrație și care, la data inaugurării, era cea mai de soi dintre toate comunele rurale ale județului Ilfov. ***Căminul Cultural***, ridicat din banii săi proprii, căruia îi lăsa și fonduri pentru funcționare, a fost culcat la pământ de elanul ceaușist, în vara lui 1989, fără ca din partea noastră să se audă cel mai mic protest. Puțurile vechi, cele mari, întâlnite pe străzi și la răscruci, binecuvântate cu apă rece și dulce, menite să ostoiască setea întregului sat, tot lui Constantin Șt. Bolintineanu i le datorăm. Pe timpul lui se făcură și Primăria (azi sediul *Clubului Elevilor* și al *Fundației Culturale Dimitrie Bolintineanu*), sediul Preturii de plasă (azi Primăria) și Poșta Veche (azi Biblioteca). Pentru familia proprie și nu numai, va construi conacul[3], numit *Băbeanu* mai târziu, culcat la pământ de oameni și de cutremurul din 1977, precum și moara cu valțuri din *Centru*, zisă *a lu' Boieru*, aflată acum peste drum de *Godac* (înainte *Bidirici*), trecută prin mai multe mâini după epopeea decembristă și astăzi ajunsă inutilă și inutilizabilă. În amintirea vărului său, Poetul, s-a îngrijit să i se înalțe un monument pe măsură, în curtea bisericii, fostă țarină a neamului. În plan cultural a fost sufletul și impulsorul asociațiilor *Iubire de neam* și al *Asociației culturale de educație civică Bolintineanu*.

În pregătirea lucrărilor de refacere a bisericii, din dorința de a pune o nouă pisanie care să consemneze multele schimbări petrecute între prima ctitorie, din 1832-1833 și cea din 1909, Constantin Șt. Bolintineanu a purces la cercetări prin arhive, prin actele personale și printre membrii familiei, dând la iveală, după mai multe încercări, textului pisaniei așa cum îl cunoaștem astăzi. Dorința dumnealui, pe lângă elaborarea textului pietrei comemorative, era să dea la iveală și o scurtă istorii a neamului Bolintinenilor și a satului, intenție pe care, din păcate, nu a putut să o materializeze[4]. El a fost cel care a dat primele informații despre trecutul satului nostru învățătorului Nicu Dinu de la care aveau să se răspândească, mai apoi, la preotul Vasile Radu, la prof. Ion Carbarău, la Ion Roman sau Teodor Vârgolici.

Constantin Bolintineanu se năștea în anul 1841 (după propriile spuse), la București, ca fiu al lui Ștefan C-tin Bolintineanu (1805-1881) și al Anei Herișescu (1821-1906). A fost funcționar al primăriei Bucureștilor și în mai multe rânduri primar, din partea P.N.L., al comunei Bolintin Vale. Căsătorit din 3 iulie 1882 cu Ștefania (Fanny), fiica consulului francez Eugeniu Hory, nu a avut copii, lăsând fratelui său mai mic, Athanasie Bolintineanu, toată agonisita și visurile sale. Pe lângă

Școala Veche din Bolintin Vale.

căminul bătinaș de la Bolintin mai avea case și la Bucuresti, pe strada Primăverii (pe lângă P-ța Amzei, azi strada Mendeleev) la numărul 28. Moartea soției, petrecută în anul 1922, îl va afecta peste măsură și acest fapt reiese, dureros, din rândurile unei scrisori pe care Costache Bolintineanu o trimitea unui om de încredere al său, de la Bolintin, pe nume Dumitru: *„După marea nenorocire care m-a lovit (...) am încredințat fratelui meu, Sică, toată averea și gospodăria mea de acolo* (de la Bolintin, n.n.)

(continuare în pag. 17)

Vasile Grigorescu

(urmare din pagina 8)

Activitatea publicistului Dimitrie Bolintineanu

îndatorire personală față de oricare categorie de pământeni, să stigmatizeze corupția și abuzurile în administrație, să prețuiască meritul și talentul, iar, față de rude și amici să manifeste o intoleranță totală.

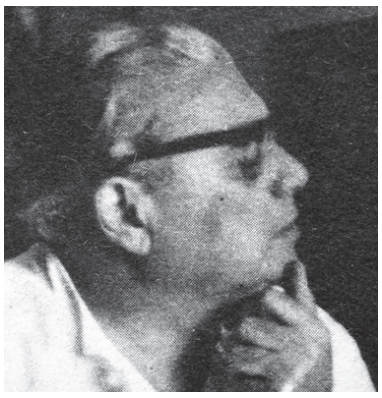
În articolul *Morala politică*, publicat în „Trompeta Carpaților" în septembrie 1867, Bolintineanu a luat în vizor pe cei responsabili de aplicarea corectă a legilor, guvernul și miniștrii, ideile sale clare, criticile incisive și viabile, par a fi adresate și spre vremuri ce ating acest început de secol. El cere ca guvernul să frâneze corupția, pedepsind prompt, deopotrivă *„pre corupător și corupt"*, să nu facă din administrație o bandă de *„hrăpitori"*, iar din magistratură un *„biurou unde dreptatea se dă celor ce sprijină guvernul sau celor ce o cumpără"*, legile să nu se încalce în favoarea unor *„partide"*, iar funcțiile statului nu trebuie date la *„favoriți sau incapabili"*.

Publicist patriot, responsabil, Bolintineanu nu a ezitat să-i reproșeze chiar idolului său, Cuza, în alegerea căruia credea sincer că *„viitorul a învins trecutul"*, faptul de a fi tolerat corupția după ce constatase cu amărăciune că pe timpul domniei *„nici un ministru nu a fost judecat și osândit, deși mulți făcură fapte pentru care ar fi trebuit să răspundă"*. Dezamăgit de evoluțiile anarhice și răul aproape generalizat după evenimentele din februarie 1866, publicistul european se concentrează asupra carențelor din justiție, strigând ***Dați justiția țării !*** și pledând pentru inamovibilitate, aplicarea până la religiozitate a legii, care să garanteze interesele tuturora, luând ca model administrația și justiția *Franciei*. Atitudinea sa combativă stârnește încă adeziune și ecou prin articolele dedicate responsabilității ministeriale, a cărui esență (*Românul*, 5 aprilie 1870) constă în a *„da socoteală supt o sancțiune penală de serviciul regulat al puterii"* precum și atunci când cere ca orice ministru dovedit incapabil sau abuziv să-și dea demisia de onoare, mai ales dacă se constată că *„devoră"* fonduri prin *„faceri de contracte"* în urma cărora *„jumătate din sumă se înlătura de la destinarea ei"*. Tema fiind actuală și acută, lupta lăudabilă a presei continuă !

Țara va fi cum e școala, poporul trebuie luminat, progresul națiunii este posibil dacă legea e tare, iar pregătirea, meritul și toate inteligențele sunt antrenate și se va înțelege că pentru răul solidificat în substanța societății *„toți suntem greșiți, avem votul în mână dar dăm imunitate unor impostori lacomi, parlamentari sau miniștri"*. Acest crez adânc pentru care poetul și publicistul Dimitrie Bolintineanu a militat întreaga sa viață cu fapta și cuvântul, ne îndreptățesc a-l considera contemporanul nostru, **la fel de necesar precum Europa**.

Casa din Str. Negustori nr. 16, București, ultima locuință a lui Dimitrie Bolintineanu

Romulus Dinu

AMINTIRI

__Amintirile din copilărie__ ale medicului neurolog Romulus Dinu, născut în Bolintinul din Vale, se constituie într-un prețios document istoric ce surprinde cu nostalgie întâmplări, locuri, personaje și apucături autohtone din perioada interbelică.

Romulus Dinu era fiul unui bolintinean cu totul special, Nicu Dinu, unul dintre primii și cei mai pasionați __monografiști__ ai localității natale, fost institutor al școlii noastre, director între 1918-1920, mai apoi profesor al liceului „Gheorghe Lazăr" din Capitală. Dacă tatălui nu i se cunosc lucrări publicate (știm de existența unei micromonografii a Bolintinului realizată de profesorul Nicu Dinu, împreună cu elevi ai liceului unde preda în timpul celui de al doilea Război Mondial, însă ne-a fost peste putință a găsi orice urmă a acesteia), fiul deține mai multe realizări în domeniul literar: __Vitejiile lui Rustem__, o repovestire pentru copii a renumitei epopei persane, precum și __Proximalul__ sau __Dintr-o lume congelată ... și false ficțiuni__ – proză științifico-fantastică.

Amintirile doctorului Dinu despre copilăria sa bolintineană au fost adunate într-un volum intitulat __Paznic la pepeni__, apărut în anul 1982 la editura „Ion Creangă". De aici am ales să spicuim, spre plăcută aducere aminte și delectare a cititorilor revistei __Sud__, sub forma unui foileton, rândurile care urmează.

LISTĂ DE PERSOANE

Întâmplările din cărticica de față acoperă câțiva ani asezați la jumătatea drumului dintre cele două războaie mondiale. Pe primul, lumea îl cam uitase, pe-al doilea nici nu-l bănuia că o să vină. Era o vreme de pace nu prea așezată, cu multe frământari, pe care noi, abia mai târziu aveam să le înțelegem.

Tata. Învățător la Bolintinul din Vale, unde se născuse, apoi pe la Căscioarele-Vlașca (pedepsit că l-a ocărît pe rege), apoi iar la Bolintin, unde-l iubeau sătenii, ca pe fiul satului ce era, și pentru felul „*cum de învață copiii carte*". Nici azi nu l-au uitat pe Nicu Dinu, învățătorul, după 50-60 de ani de când a plecat de-acolo la București, să urmeze facultatea de litere și istoria. Atâta l-a făcut tata pe rege în fel si chip prin Bolintin și satele din jur, încît, până la urmă, l-au luat jandarmii – care o vreme închiseseră ochii, că, deh, erau și ei tot țărani de pe unde or fi fost – i-au „*dresat proces-verbal de comunist și lese-majeste*" și l-au dus din post în post la București să-l judece, dar s-a ales doar cu mutarea disciplinară la Căscioarele din Vlașca, cu mama și cu mine, într-o casă fără sobe și cu pământ pe jos, la o școală ca o ruină, fără gard și mai ales fără copii, că oamenii nu se-ndemnau să-i trimită la clasă în păragina aceea.

Peste doi ani, după ce a reparat școala și mai ales a umplut-o cu școlari, i-a fost ridicată pedeapsa. Satul n-avea brutărie și nici o altă prăvălie, afară de o cîrciumă prăpădită.

La Căscioarele-Vlașca, în băjenia noastră deci, s-a născut sora mea, Lia. Cînd am plecat din Căscioarele – venisem trei plecam patru – am încăput bine, cu lucruri cu tot – abia acum îmi

Preotul Augustin SCURTESCU.

dau seama ce săraci eram – într-o singură căruță, iar sătenii au venit după noi până în capul satului, ca după mort spre cimitir, că ziceau că așa învățători ca mama și tata n-o să mai aibă ei.

Ajunși din nou la Bolintin s-au pus amândoi la treabă, că nici școala aia nu mergea prea bine. Erau pe-atunci „*învățători*" și doi popi din sat, care dacă se certau la biserică, treaba lor, dar nu prea dădeau pe la școală. Oamenii cam pierduseră obiceiul să-și trimită copiii, fiindcă „n-aveau de la cine să învețe, și decât să se bată la școală, mai bine să vadă de vite acasă".

Apoi mama a hotărât să meargă la facultate. Ea întîi, apoi, după un an-doi, și tata. Nu puteau rămîne numai cu ce învățaseră în Școala Normală. Și așa a făcut. Tata a rămas cu noi la țară, s-o așteptăm sîmbăta... Ne îngrijeau mătușile, țărănci, care nu prea vedeau cu ochi buni „fumurile mamei" și i-o spuneau de-a dreptul. Mama plângea, nu se lăsa, și tata era de părerea ei.

Mama, învățătoare și ea ca și tata, după ce și-a luat licența în română și franceză, a fost revizorul școlar al județului Ilfov printr-un examen-concurs făcut de marele profesor Nicolae Iorga, pe cînd era ministru și la care ea a ieșit prima, fiindcă era tare deșteaptă și cultă, după cît spuneau toți. Gurile rele glumeau zicînd că fiind singura femeie, la acea vreme, care a avut curajul să se prezinte la concurs, bărbații, politicoși, au lăsat-o să iasă prima !

Mama scria poezii și cărți de școală sau despre cum se face școala, dar mai mult bătea drumurile, săraca, iarnă-vară, în lung și-n lat în inspecții pe la școli, făcând să tremure trei sute de învățători când era plecată pe teren – și era bine de mine și de năzdrăvăniile mele – și să tremur eu, cuminți ca prin minune, când se întorcea acasă.

Dar mama nu era ea așa din firea ei. Viața o înăsprise. Era o fire veselă, voioasă, râdea cristalin și cânta minunat mai ales când nu avea necazuri. Ce coruri făcea împreună cu tata, la școala din Bolintin, și ce cântece patriotice cântau elevii la 24 Ianuarie, străbătând toată școala, cu cârdul, satul, cu steguleţe tricolore !

Bunicul meu, Costică Grigorescu, cel pe care nu-l cunoscusem fiindcă eram prea mic cînd a murit, era „*venetic*" în Bolintin și făcea comerț cu tutun adus de pe Vlașca și dus de el la București. Se zice că era blând, bun și darnic ca mama, dar și repezit, drept și neîngăduitor cu lenea sau necinstea, tot ca ea, fiica lui.

Bunicul avea un frate. Ăsta a fost cineva. Îl chema Eremia (Miluță) Grigorescu. Era general și i-a bătut rău pe nemți la Oituz și la Mărășești, că a fost chiar poreclit „*Eroul de la Mărășești*" și, cînd a murit, l-au îngropat tot acolo, într-un mausoleu, sub un pietroi uriaș, frumos cioplit, în mijlocul ostașilor lui care căzuseră pe cîmpul de bătălie.

Bunica, mama mamei, fusese moașă de plasă la Bolintin. Te pomenești că de aia ne-am făcut noi toți trei frații medici: să moștenim și ceva de la ea. Murise când avea fata ei abia 13 ani, așa că...

Mama-mare – mama tatei, murise și ea când să tot fi avut tata vreo nouă ani. E de speriat ce de oameni pot să moară cu vremea... Cred că moartea este cel mai răspîndit lucru de pe lume, fiindcă de născut un om poate să nu se nască – mie, de pildă nu mi s-a născut un al patrulea frate – dar de murit, dacă a apucat să se nască, n-are cum scăpa.

Tata-mare era țăran moșnean din Bolintinul din Vale, fiul lui Dinu Soare. Ar fi trebuit să-l cheme deci Tănase Soare – frumos nume aș fi avut ! – dar ăi de la primărie au greșit și i-au zis Tănase Dinu. Așa a rămas. *Moș Tănase*, cum l-am apucat eu, avusese nu mai puțin de 16 (șaispe) copii (fără a socoti doi gemeni născuți morți sau morți de dalac la cîteva zile, nu mai știu), dintre care, mai cu războiul din ’916, mai cu bolile, în copilăria mea mai trăiau vreo nouă, zece, mai mult fete cu nenoroc în căsnicie. Ca și lui moș Tănase la mai toți le greșise numele la primărie, fetele și-l schimbaseră prin măritiș, că era o harababură de nume de ziceai că nu-s frați buni, dintr-un tată și-o mamă.

Tata și deci și eu, ne-am nimerit „*Dinu*" și așa am rămas până s-au trezit cei de la armată să-l schimbe pe-al tatei, în loc de „*Dinu Tănase Nicu*" i-au zis „**Tănase Dinu** *Nicu*", ca să n-aibă cum să-l găsească ordinele de concentrare la timp și aproape să dea de bucluc cu milităria.

Cu tata mare am avut eu multă treabă, fiindcă ne deosebeam în păreri tot timpul mă amenința după fiecare boroboață că „*o să văd eu pe dracu îmbrăcat în straie nemțești*", „*ticălos ce sunt*", etc. Nu vă spun aici despre el decît că, om în puterea vârstei în 1907 – avea vreo șapte copii – s-a aprins rău cînd a auzit de răscoalele țărănești care izbucniseră mai peste tot, și s-a adunat cu alți oameni din sat să discute zvonurile. Zicea că așa le trebuie boierilor, că destul au răbdat țăranii și are și răbdarea asta o margine. Au venit și niște țărani din Stoienești-Palanga, din apropiere, care aveau un boier rău și le-a zis alor noștri: „*Duceți-vă și voi la boierul vostru*". S-au dus unii, dar cu boierul lor nu prea aveau necazuri, deoarece **Costică Bolintineanu**, un fel de nepot sau altă rudă bună cu poetul Dimitrie Bolintineanu, de la noi din sat, era om cumsecade cu țăranii, le făcuse școală și nici

nu avea moșie mare – era sat de moșneni, mici proprietari de pământ de 3-4 secole.

– Măi, oameni buni, le-a zis tata-mare. Nu aici, la noi, e buba. Avem noi destule necazuri, da nu cu alde Bolintineanu.

Era pe seară. Au aprins toată noaptea claie mare după claie mare de paie să se vadă foc strașnic din Stoienești. Și-au plecat numai după ce l-au stins, să nu ardă casele Bolintinului. Azi, în casele și grădinile lui Bolintineanu, cu adausuri noi, este liceul de 12 clase din Bolintinul din Vale, satul poetului Dimitrie.

Cu tata mare, în casa batrânească, trăiau la Bolintin două din fetele lui, tușa Vasilica și tușa Lixandra, și un băiat, ultimul din șir, Fane, infirm, că avusese o boală la creier în copilărie.

Tușa Vasilica fusese măritată cu unul de la oraș care murise. Era o femeie acră, fusese bătrînă de mic copil și a murit tot așa.

Tușa Lixandra fusese și ea măritată cu un contabil din Bolintin, dar nu-i trăise nici ei decît șase luni bărbatul. Nu se mai măritase deși era grasă și frumoasă, veselă și bună. Se născuse tânără și pe la 78 de ani tot tânără a murit. Așa era ea.

Fane – unchiu meu – era băiat deștept, știa aritmetică, nu glumă, dar nu plecase de acasă la București să învețe, cum făcuseră ceilalți frați, din pricina beteșugului. De-aia era cam posac și avea și ulcer la stomac de supărare. Pe ceilalți unchi, mătuși, nepoți, etc., nu-i mai înșir – ar trebui să umplu o carte fără rost.

Eu, frații mei și unii veri ai noștri stăteam la București, la școală, de toamna până vara, cu părinți cu tot, iar vara ne găseam raiul de joacă al vacanței la țară, la tata mare și mătuși, unde ne adunam uneori cîte zece-doispe la masă, departe de ochiul scrutător al părinților și de grija lecțiilor. [...]

Gheorghiță, vărul meu cel mai drag și cel mai de seamă tovarăș de joacă, băiatul lui Nea Andrei (pîine caldă) și al tușii Marioara (cam iabrașe, că de-aia îi ieșeau murăturile bune: așa se zice). Veți avea toate amănuntele despre el mai tîrziu, fiindcă săracu, era sclavul meu supus, luând parte la toate năzbâtiile și „*încasând*" uneori în locul meu ce meritam eu singur, din plin ! Nu pot să uit însă că a murit stupid, la 22 de ani, împuns în pîntec, noaptea, de un neamț care fugea, la sfîrșitul războiului, și îngrijit de mine la Filantropia, săptămîni lungi. A avut peritonită

(continuare în pag. 13)

AMINTIRI

(urmare din pagina 12)

și pe atunci nu existau antibiotice. Eram în anul V și mi-a venit să urlu și să mă las de medicină când, pe patul de-alături, îi dădeam din sîngele meu (așa se făcea pe atunci transfuzia, de-a dreptul), și Gheorghiță mi-a spus *„degeaba, măi frate... degeaba... s-a rupt firul...”* M-am încăpățânat, am luptat cu transfuzii și l-am mai ținut în viață câteva săptămîni. Dar firul se rupsese, într-adevăr. De unde o fi știut Gheorghiță ? Mă întreb și azi, printre lacrimi. Fănel, fratele lui, normalist în ultimii ani, nu prea se amesteca pe atunci în treburile noastre, deși venea și el la Bolintin.

Și cam asta cu familia. Trec la bolintineni.

Întâi vine Alexandru Mihai – pentru noi, cei mai mici, *nea Lixandru* – prieten bun cu tata din copilărie. Om deștept, chiar foarte, zicea lumea. Ar fi putut ajunge profesor de matematici, aici era tăria lui. N-a ajuns, c-a fost prea sărac, orfan și pe vremea aceea nu puteai, dacă nu aveai bani de taxe, gazdă, haine, cărți. Toate se plăteau. Nea Lixandru ăsta cât era de inteligent, avea un cusur: nu cu răutate, nu cu ură, ci cu un zâmbet ușor batjocoritor contrazicea pe toată lumea ! Dacă unul spunea neagră, el îi dovedea, cu potop de vorbe și cu măiestrie, că problema era albă, albă toată ziua. Și îi băga în cap omului că e albă... Dacă peste cîteva zile omul îi spunea, despre absolut aceeași chestie, că ar fi albă, cum zicea nea Lixandru mai înainte, nea Lixandru zâmbea superior, îl lua cu binișorul și-i dovedea cu risipă de argumente și fără drept de răspuns că vezi, *dom-le, deci, chestiunea nu stă chiar așa, ci... e neagră toată ziua*.

A fost pentru mine un mister pe care nu l-am putut dezlega decît hăt, târziu, că trebuie să fii foarte deștept și antrenat, ca filozofii greci numiți sofiști, să reușești să susții la fel de bine două cauze opuse și să le faci să triumfe separat. Ce avocat ar fi fost nea Lixandru pe-atunci ! Dar așa, fiindcă nu era socotit decît un *„om sucit”*, n-a izbutit mare lucru în viață și într-o vreme și-a luat lumea în cap și-a plecat din sat. Nu s-a întors decît tot sărac, să moară destul de tînar, de o boală rea, singur în casa în care se născuse. Dar pe timpul meu, nea Lixandru era un pescar faimos și un vînător-povestitor de ne înțepenea, pe noi copiii, cu ceasurile, când dădea drumul la cîte o întamplare.

Constantin Postelnicu – nenea Titi, băiatul lui naș Ioniță cizmarul – era un strălucit elev al tatei, dar numai cu vreo optnouă ani mai tînăr decît el. Erau prieteni buni, dar nenea Titi nici peste treizeci de ani când diferența dintre vârstele apropiate se șterge, nu-i spunea pe nume tatii, ci doar cu respect, *șefule* sau *maestre*. Nu știu de ce, că nimeni nu-i mai zicea așa. Făcuse liceul la *„Lazăr”*, și aproape toată facultatea de litere. Nu și-a dat licența ca să nu moară de foame. S-a angajat. Lucra la o revistă literară. Citea mult,scria frumos. Scânteia în glume care erau numai ale lui. Nu imita pe nimeni. Dar se de rădăcinase de sat,fără să se poată lipi de oraș. Așa că nu-i mai era bine nicăieri...Ba da ! Pe nisipul fierbinte de la Argeș sau în bulboanele Sabarului, cele două rîuri între care stătea satul ca într-o furcă de argint lichid și care de șase sute de ani scălda, cu vară și soare, toți copiii Bolintinului, țintuindu-le inimile pentru toată viața în sat chiar dacă trupurile le plecau pe alte meleaguri. Zic șase sute de ani fiindcă asta ar cam fi vîrsta Bolintinului nostru, pomenit pentru prima oară în documente (găsite de tata la Arhivele Statului) în anul 1433 – mai exact, 16 martie 1433, ca să nu-l supăr pe *nea Nae-Document*, porecla tatei – într-un hrisov al lui Alexandru Aldea Voievod, fiul lui Mircea cel Bătrîn. Vodă Aldea dădea jumătate din sat mănăstirii Bolintin și-l scutea de *„vinărici”*. Vlad Dracul, tot fiu al lui Mircea cel Bătrân, întărește acest hrisov dat la Tîrgoviște în 23 august 1437. Acum 550 de ani. Cât de vechi și mare trebuie să fi fost pe atunci satul, dacă-i interesa pe voievozi !

Nicu Dinu, Alexandru Mihai, C. Postelnicu, popa Tănase și popa Scurtescu,vreo doi-trei învățători suplinitori, doi avocați, judecătorul, dirigintele poștei și alți câțiva erau *intelectualii* satului, fie că locuiau acolo, fie că veneau din oraș în vacanțe. Restul, sătenii, nu erau și nu sunt nici azi prea deosebiți de țăranii români ai cîmpiei dintre Burnaz și Bărăgan, mărginită la nord de resturi mari din Codrul Vlăsiei – unde făceam noi, copiii, marile excursii, patru kilometri depărtare, nu ca azi.

Și-acum,despre cine să mai scriu ?

Despre Ilie al lui Lapte-gol, care era așa de sărăntoc încît n-a găsit decât un naș pentru toți patru băieți ai lui, pe Gheorghe-al-lui-Cârstoi, curelar nemaipomenit, că stăteam bătut în cuie ceasuri la geamul prăvăliei lui de lîngă *moara sistematică*, cu ochii la hamuri, hățuri, chimire, curele, șei și valtrapuri, împodobite de el cu șuvițe de piele albă și lânică vopsită în toate felurile.

Despre Piriuță, tăbăcarul, cel mai frumos și glumeț om din sat, cel mai popicar, însă după unchi-meu, Fane-Strîmbu sau Schiopu, care-i smintea pe toți la popice că întrebuințând toată viața numai mâna dreaptă, era de zece ori mai puternică decât dreapta altora sau decât stînga lui rămasă nevolnică. Fane Strâmbu ar fi fost azi campion mondial de *bowling* – popice, pe englezește – zic eu.

Sau despre nea Vasile-al-lui-Tînjală, însurat cu o soră a tatei, mort după cai și căruță, care cînd vrea să-ți spună s-o iei la dreapta zicea *s-o iei mai art*, sau la stânga, *mai hăț*, după cum era înțelegerea lui cu caii la hățuri. Că a fost ultimul om din sat care și-a vândut, pe nimic, caii pentru tăiere, când credeau unii din ăia de la oraș *că nu mai e nevoie de atelaje dacă vin tractoarele*. Dar uite, vezi, că azi mașinile mănâncă petrol de care este nevoie în altă parte și stau pe brânci dacă n-au și atelajele vor face ispravă bună, că au fînul și iarba la nas. Și nea Vasile, coliliu, că se apropie de 90 de ani – zice așa, ca pentru el: *“Hei taică, să am eu iapa aia murgă și calu ăla roib, le-aș arăta eu transporturi ieftine !”*. Dar chiar așa, fără cai, nea Vasile-al-lui-Tînjală a fost aproape de 80 de ani paznic de noapte la C.A.P.

Dar despre Bolintinul din Vale ar fi multe de povestit, mai ales fiindcă are ceva deosebit...

Istorie culturală ilustrată

Florentin Popescu, Nicolea Sugurel, primarul Bolintinului, poetul Laurin Stănchescu și Constantin Carbarău la deschiderea festivităților la Festivalului “Dimitrie Bolintineanu” în anul 2005 (foto: Vasile Blendea)

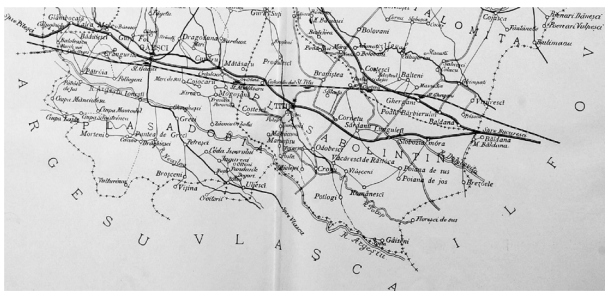
Constantin Carbarău și Florentin Popescu, participanți la Festivalul “Duilui Zamfirescu” (Focșani, 2004)

Scriitori participanți la Festivalul “Dimitrie Bolintineanu” în anul 2005 (foto: Vasile Blendea)

Bolintinul nu s-a numit niciodată RODEA

(urmare din pagina 9)

Hartă pe care apare trecut satul Voinești, numit astăzi Brâncoveanu.

luundu-ne suma cu amăruntă și citindu-ne zapisile și hrisoavele cu amăruntul și de pe o parte și dintre-alta, am rămas eu de judecată, dându-i judecata ca să-și facă moara unde au avut și tată-său și să stăpânească Răstoaca Uscată și până în Șuța. Și luîndă logofătul Radu carte de judecată și fiind ca să eșim iarăși înaintea mării sale lu vodă și cunoscându și eu că are dumnealui dreptate, ne-am învoită între noi ca să nu mai eșim la Divan, ci să stăpânească dumnealui moșiia după cum îi scrie hrisoavele. Și eu am a rădica mora din Răstoaca Uscată de vreme ce mi-au dat judecata că n-am treabă în Răstoaca Uscată. Și să-și ridice zăgaz din gura Răstocii cei cu vadul de moră, ca să curgă apa pân matca cea veche, unde au cursu și mai înainte. Și de acum înainte să nu mai avem a căta judecată pentru această pricină, nici eu, nici copiii miei, nici logofătul Radu. Și să avem a trăi vecinește și cu pace.

Și pentru creadința m-am iscălită mai jos ca să se crează. Av[gust] 20 dni, 7254 (1746).

Gligore Miuleț, Ilie Măr[...] martor, Zo[..]ta Ia[..] cupeț martor.

Și am scris eu, Stanciul, cu zisa dumnealor. »

Dimitrie Bolintineanu

(urmare din pagina 10)

Nu știm ce ar fi fost acele *Floricele de primăvară* pe care le-a compus pe la vârsta de 20 de ani; cu toate acestea putem să ne facem o idee despre acele improvizări din câteva poezii ce a intercalat în romanul *Manoil*, poezii în genul celor următoare:

Copilițe tinerele,
Ce tot stați și vă gândiți,
Adunați la floricele
Și ghirlande-mi împletiți.
Pân ce câmpul e în floare,
Pe amor încununați,
Căci ca mâne, floarea moare
Și de dor o să oftați.
Și când flori nu veți afla,
La ghirlande veți visa.

Nu numai atât, dar la 1869 când era spre declin, Bolintineanu publica un volum cu desăvârșire condamnabil pentru reputația lui de poet, volum intitulat: *Poezii din tinerețe* unde, în adevăr, găsim poezii în genul celor din *Manoil*.

Se poate foarte bine ca *Floricelele* scrise la 20 de ani să fi găsit ospitalitate în volumul de la 1869.

Prima ediție a poeziilor lui apare la 1847 și e o colecțiune de elegii, câteva cântece foarte pretențioase și mai multe balade.

A doua ediție, de la 1852, e foarte cunoscută și cuprinde câteva compuneri ce merită a ne fixa atenția, cum e de exemplu *O noapte pe cal* pe care n-o găsim în nici o ediție mai nouă. De asemenea *Râul Beției* (sic ! – de fapt *Râul Vieței*, n.n.), ce lipsește în alte ediții, și curioasa poezie *Ciobanul*, scrisă în stilul *Mioriței*, în spirit cu desăvârșire popular. Iată câteva versuri din această poezie care amintesc foarte bine sfârșitul baladei lui Alecsandri:

Stele, florișoare,
Ce ardeți lucitoare
În cosița serii
Când sânt limpezi cerii,
Voi să-mi fiți, drăguțe,
Mândre candeluțe,
Iar voi, vântulețí,
Seara să plângeți,
În brazii măreți.

Rezultă din această poezie că Bolintineanu, pe lângă influența străină, a mai primit și influență populară. Această influență o putem urmări mai departe decât 1852. În adevăr, în *Foaia pentru minte* din anul 1844, N° 33, găsim o poezie trimisă de Bolintineanu, sub formă de cântec popular și intitulată: *Cântec popular din vremea lui Mihai Viteazul*. Nu e tocmai un cântec popular, e alterat, prefăcut de Bolintineanu, dar se poate foarte bine să fi luat canavaua dintr-o baladă. Deci la 1844 îl vedem pe Bolintineanu cunoscător al literaturii populare. Vom constata influența aceasta la el într-o poezie cum e *Pandurul*, unde-s versuri cu desăvârșire populare. Iată de ce ediția din 1852 e importantă, pentru că ne relevează o parte nouă în studiul activității literare a lui Bolintineanu.

---

[1] Citatul, în lectura lui Teodor Vârgolici, sună astfel:
Câți cunosc frumusețile poeziei, acea legănată și lină cadențare, acel repaos regulat al semistihului, acele expresii și asemănări răpitoare ce întineresc inima, căci, pe lângă acestea dupa dreptate, mai cer și o limbă de la poet, pot judica versurile domnului Bolintineanul, acestui june necunoscut încă ca floricela împresurata în mijlocul unei lese, a-i saluta talentul, și a aștepta de la dânsul opere vrednice de un veac mai ferice. (Teodor Vârgolici, *Dimitrie Bolintineanu și epoca sa,* București, Editura Minerva, 1971, p.30)

[2] În volumul *Poesiile veki și noue ale D-lui Bolintineanu*, îngrijit de G. Sion. Poezia era intitulată *La zioa aniversală*. (*Idem*, p.18.)

FAPTUL DIVERS

Anunț de licitație pentru vânzarea în ziua de 2 mai 1908 a „terenului numit Zăvoiul-Băcanului, de pe moșia Ogrezeni, pe plan litera A, în întindere totală ca de 7 ha, 190 mp, situat în comuna Ogrezeni, plasa Bolintin, fost pendinte de monastirea Mihai Vodă, învecinându-se: la nord cu delimitarea locuitorilor; la sud cu moșia d-lui Săveanu; la est cu rîul Argeș; la vest cu porțiunea dată locuitorului Ilie Ilie Constantin pentru complectarea lotului no 161. Arendat pe periodul 1904-1909. Garanția lei 354. Concurența începe de la suma lei 3510". (*Monitorul Oficial*, 15/28 martie 1908, nr. 277, p. 10462)

Ministerul Justiției, Ds nr. 5/1787/946. „Domnul Niculae Manea, născut la 24 ianuarie 1907 în comuna Bolintinul din Vale, județul Ilfov, domiciliat în București, strada Caragiale, nr. 32, a făcut cerere acestui minister să schimbe numele său paronimic de Manea în acela de Mănescu-Bolintin, spre a se numi Niculae Mănescu-Bolintin". (*Monitorul Oficial*, 5 august 1946, partea I b, nr. 179, p. 8403)

RĂȚETĂ de GĂLBINARE

(cc. 1850)

O linguriță de praf de chihlimbar de cel bun, să-l puie în 25 dramuri rachiu de drojdii curat, încălzit bine și amestecându-l să-l bea dimineața pe nemâncate.

Și așa să urmeze 15 zile, dară să să ferească a nu mânca pătimașu acrituri, sărături, brânzeturi și lapturi, asemenea nici vin sau rachiu să nu bea.

Să ferească și de răceală.

RĂȚETĂ de SCULAMENT

(cc. 1850)

Scoarță de China, drahme 8,
fierbele o ¾ de ceas
în strecurătoare de unții 8.
Pune balsam copaiv cu mucilagă
de gumă arabică 2-3 sau ½ unție.
Sirup opiat unții 2.
Să ia la 3 ceasuri un feligean.

Nae SPIȚERU

Recomandările provin din arhiva familiei Bolintineanu. Se păstrează la A.N.B., Fond Achiziții Noi, MMDCCLXV/58.

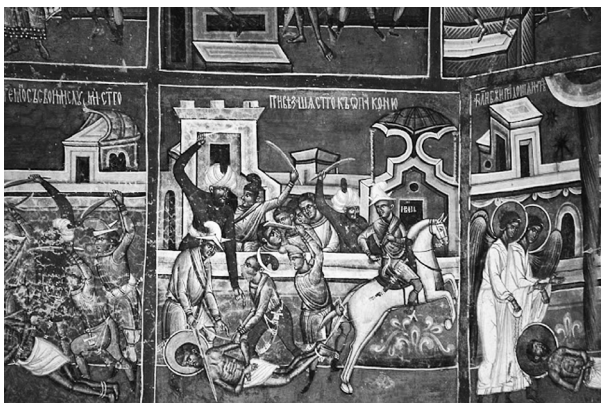

Tâlhăria de la Via Bumbăcarului

DECISIUNE

Camera de punere sub acusațiune a Curței de Apel din Bucuresci.

Ascultând raportul cu No. 6.121, făcut de D. Procuror-general al Curței, despre procedura instruită înaintea judelui de instrucțiune al Tribunalului Ilfov contra: Enache Bobe, din comuna Malu- Spart, de ani 50, român, agricultor; Ioniță Constantin, din comuna Malu-Spart, de ani 24, român, plugar, mai fost dat judecății; Iancu Matei Călinescu, din comuna Malu-Spart, de ani 29, român, cârciumar; Ioana lui Nicolae Pârciu, fără domiciliu stabil, de ani 18, țigancă, muncitoare; Maria Ion Gligore, fără domiciliu stabil, de ani 20, țigancă, muncitoare; Nicolae Pârciu, ce-i zice și Duluman, din comuna Copăceni, fără domiciliu stabil, de 30 de ani, țigan, cismar, dat judecății de mai

Pictură de la Voroneț cu scene de bătaie.

multe ori; Ion Gligore, ce îi zice și Andrei Gligore, țigan (dosit); Stan Sandu, din comuna Corbii-Ciungi, de ani 26, român, plugar, preveniți pentru tâlhărie; Văzând memoriul prevenitului I. Constantinescu; văzând toate actele procedurei și rechisitorul D-lui procuror-general al Curței, cu data de astăzi, scris și subscris de D. Procuror de secție M. Zenide în următoarea coprindere:

Având în vedere Ordonanța No. 96, de la 20 Maiu 1881, a D-lui Jude de instrucție pe lângă Tribunalul Ilfov, prin care declară că sunt sarcini și indicii suficiente de culpabilitate contra lui Niculae Pârciu Duluman, Ion Gligore și Stan Sandu, cu aplicația art. 317, 318, al.2, 3 și 4 și 319, al.1, C.P., iar contra lui I. Constantinescu cu aplicația art. 53, al. 2, combinat cu art. 54 C.P.

Având în vedere procedura urmată contra inculpaților, din care resultă că în seara de 11 Aprilie a.c., cei dîntâiu 3 inculpați, prin violință și rele tratamente a jefuit pe Marin Radu pe șoseaua dintre Jilava și Bucuresci, drum public, de un poștalion cu 2 cai, precum și de obiectele ce în calitatea sa de precupeț cumpărase din comuna Malu-Spart, iar cel d-al patrulea, că cu sciință a tăinuit poștalionul răpit lui Marin Radu;

Având în vedere că faptul se dovedesce din interogatoriile femeilor Maria lui Grigore și Ioana lui Nicolae Pârciu, din interogatoriile inculpaților, din procesele-verbale de constatarea faptului și din depoșițiunile martorilor ascultați la instrucție;

Pentru aceste motive, cerem de la Onor Cameră de punere sub acusațiune, ca prin decisiunea ce va binevoi să pronunțe, să declare că sunt sarcini și indicii suficiente de culpabilitate contra numiților inculpați, cu aplicația articolelor prevăzute în menționata Ordonanță, și să ordone trămiterea lor înaintea Curței cu juați din Ilfov, spre a fi judecați conform legei.

După ce actele, memoriul și rechisitorul sus menționat, s-a citit in presența D-lui Procuror de secție și a grefierului și s-a depus pe masă, după ce D. Procuror și grefierul s-a retras din Cameră, Curtea deliberând și considerând faptul de care sunt preveniți Nicolae Pârciu Duluman (dosit), Ion Grigore (dosit), Stan Sandu și Ioniță Constantinescu, este prevăzut și calificat crimă de art. 317, 318, al. 2, 3 și 4 și 53 și 54 C.P., și că din toată procedura urmată contra lor, resultă sarcini și indicii de culpabilitate de ajuns ca să motiveze punerea lor sub acusațiune și trămiterea lor înaintea Curței juraților.

În unire cu rechisitorul D-lui Procuror-general, adoptând faptele și motivele dintr-nsul, declară că este loc de a se pune în acusațiune.

1. Nicolae Pârciu Duluman (dosit), Ion Grigore(dosit) și Stan Sandu (majori), că în seara de 11 Aprilie 1881, au răpit prin violență și cu cuget de a-și însuși pe nedrept o căruță cu cai și obiecte ale lui Marin Radu, fiind în număr de mai multe persoane, pe drum public, întrebuințând bătăi și rele tratamente, fapt prevăzut și penat de artic. 317, 318 al. 2, 3 și 4 C.P.

2. Ioniță Constantinescu, că cu bună sciință a cumpărat un poștalion de la acusații de mai sus, cunoscând că acest poștalion provenea din tâlharia comisă de aceștia, fapt prevăzut de art. 53, al. I și penat de art. 54 C.P.

În consecință trămite pe preveniții de mai sus înaintea Curței juraților din Ilfov, ca să fie judecați conform legei. Spre acest finit, D. Procuror-general va redigia actul de acusație contra lor.

Curtea, ordonă tuturor portăreilor sau agenților puterei publice, să pună mâna pe numiții de mai sus a căror etate, profesie și domiciliu se arăt la începutul acestei decisiuni, și să conducă pe Nicolae Pârciu Duluman și Ion Grigore de la domiciliurile lor sau ori de-i vor găsi, iar pe Stan Sandu și Ioniță Constantinescu de la arestul Tribunalului la casa de opreală a Curței cu juați din Ilfov, și să fie înscriși în registrul zisei case de opreală, ca acusați de faptul enunțat în dispositivul decisiunei de facia și constitutiv de crimă prevăzută prin art. 317, 318 al. 2, 3 și 4 și 53 , 54 Codul Penal.

Iar la cas de nu se vor putea găsi cei dosiți, se vor îndeplini dispozițiile art. 239, pr. C.P.

Pronunciată la Curtea de Apel din Bucuresci, Camera de punere sub acusațiune, la 10 iunie 1881, președată de D.A. Filitis, iar membrii D.M. Poenaru-Borea și Gr.T. Brătianu, cari au subsemnat, precum și grefierul.

No. 133.

Act de acusațiune

Camera de punere sub acusațiune a Curței de Apel din Bucuresci, prin decisia sa cu No. 133, de la 10 Iunie 1881, a declarat că sunt sarcini și indicii suficiente de culpabilitate pentru a fi puși sub acusațiune: Nicolae Pârciu Duluman, Ion Grigore și Stan Sandu, pentru faptele prevăzute și penate de art. 317, 318, alineatele 2, 3 și 4 C.P., iar Ioniță Constantinescu pentru faptul prevezut și penat de art. 53 al. 1 și 54 C.P., și a ordonat trămiterea lor înaintea Curței juraților din Ilfov, spre a fi judecați conform legei.

Noi, Procurorul general pe lângă Curtea de Apel din Bucuresci, în esecutarea sus zisei decisiuni și după o nouă esaminare a actelor de procedură, espunem urmatoarele: Marin Radu, precupeț din Bucuresci, se afla în 11 Aprilie, anul acesta, împreună cu Ghiță Marin, fiul său, prin județ spre a se aprovisiona

Poștalion cu un cal

de marfa trebuincioasă negoțului său. La 11 Aprilie, către seară, se întorcea de la Malu-Spart, într-un poștalion cu dric verde și roatele roșii și 2 cai, unul bălan, altul murg, mergând pe șoseaua dintre Jilava-Bucuresci ajunge în dreptul viei Bumbăcarului, când, se pomenesce cu 3 indivizi cari le tae drumul, îi opresc și unul din ei lovesce cu un ciomag în cap pe Marin Radu care cade jos din trăsură, apoi cu toții îl isbesc fără deosebire pe corp. Fiul său, Ghiță, voind să-l scape, îi aplică și lui mai multe lovituri și voesc să pue mâna pe el. Acesta văzând că se atenteză la viața lor, nevăzând nici o scăpare posibilă, nici un ajutor de nicăeri, fuge lăsând pe tatăl său în mânele tâlharilor.

Pe când Marin Radu zăcea în nesimțire lângă carul său, cei 3 tâlhari se sue într-nsu și se întorc în direcțiunea Jilava. Ei încarcă iute marfa din poștalion, care se compunea între altele și din mai multe mii de ouă. Le aruncau jos în dreptul comunei Jilava, pe câmp, mai lepădând o tinichea de gaz, o palanță mică, fiare de cai și altele. Astfel ușurați, ei dispar. Ghiță Marin însă se dusese acasă, însciințase pe muma sa despre infortuna lor și anunța poliția care a rădicat după câmp pe Marin Radu și l-a trămis în căutarea spitalului Brâncovenesc.

A doua zi Maria, soția lui Marin Radu, se duce la spital, unde bărbatul său povestesce cu deamănuntul cum a fost călcați, și unde, căci despre autori nu putu să-i spue nimic, nici nu-i cunoscuse și nici posibilitatea de a-i cunosce nu avusese; căci pe de o parte întunerecul, pe de altă parte lovitura ce primise la cap și care-l amețise, îl pusese în neputința de a-i observa sau de a le reține semnalmentele. Cu informațiunile primite, Maria pleacă la

(continuare în pag. 16)

NUNTA. COLĂCERII VORNICEI

Comuna Florești-Stoenești, din judetul Giurgiu, este situată la 30 de kilometri de București, în partea de vest a Câmpiei Vlăsiei, pe interfluviul Argeș-Sabar. Ea este compusă din trei sate mari: Florești, Palanca și Stoenești, cu un istoric cunoscut încă din perioada medievală a secolului al XV-lea. Aflată într-o zonă de interferențe etnografice și folclorice, păstrează încă numeroase tradiții și obiceiuri străvechi privind diferite etape din viața omului. Este greu să mai găsești acum astfel de tradiții și obiceiuri datorită apropierii de București, capitala țării.

Viața satelor a explodat în ultimele decenii, îndepărtând tinerii de tradițiile și obiceiurile locale. Puținele tradiții și obiceiuri pe care le-am aflat de la bătrânii din comună, sunt cele privind nașterea – botezul, căsătoria – nunta, decesul – înmormântarea. Bătrânii își amintesc foarte bine aceste etape din viața fiecărui om și ni le-au relatat cu mare bucurie în suflet, știind că au trecut prin ele dar și cu regretul că astăzi se mai păstrează foarte puțin. Unul dintre aceste obiceiuri de nuntă este cel al colăcerilor.

Ginerele era însoțit pe tot parcursul nunții de colăceri. Colăcerii erau flăcăi, prieteni și rude ai ginerelui. Alaiul format din ginere, socrii mari, colăceri, rude și prieteni se îndrepta în cântec, joc și chiuituri spre casa nașilor. Apoi, împreună cu nașii, mergeau la casa miresei.

La poarta miresei alaiul era întâmpinat de copii cu căldari pline cu apă, simbolizând bunăstarea și belșugul. Intrarea în curtea miresei era plătită de ginere și nași cu bani puși în căldările cu apă. În curtea miresei erau întâmpinați de socrii mici și rudele acestora. Soacra mică dăruia colăcerilor ștergare, iar socrul mic îi cinstea cu vin și țuică. În acest timp mireasa, din casă, privea printr-un inel la ginerele aflat în curte. Prin aceasta ea își exprima dorința ca ginerele să rămână până la bătrânețe tânăr și frumos.

În curtea miresei se desfășura ritualul cererii miresei de către colăceri, de la socrii mici, printr-un dialog comic:

- Bună ziua, cinstiți socrii mari !
- Mulțumim, dumneavoastră, colăceri !
- Da, nu ne întrebați ce căutăm ?
- Ce umblați ? Ce căutați ?
- Ce umblăm ? La nimeni n-avem seamă să dăm.
Multe țări am bătut,
Multe mări am trecut
Și orase și sate de departe
Dar nimeni nu ne-a întrebat
Pe unde noi am colindat,
Și la nimeni seama n-am dat.
- Dar cine sunteți dumneavoastră,
De veniți la casa noastră ?
- Noi venim din partea unui tânăr împărat
Ce de dimineață s-a sculat,
Fața albă și-a spălat,
Haine noi și-a îmbrăcat,
Și pe cal a-ncălecat,
Să aleagă un loc curat.
Și în scări el s-a urcat
Și în zări că s-a uitat
Ca să vadă loc curat.
Și ne-a trimis pe noi
Șase lipani cu șase jugani,
Cu frâiele aurite,
Cu târnăcoape d-argint
Am venit
Să scoatem floarea din pământ,
Din pământ, din rădăcină,
La-mpărat s-o sădim în grădină.
Ea acolo să-nflorească, să rodească,
Locul să-i priască,
Nu să se veștejească.
Că aici la dumneavoastră
Floarea o să se ofilească,
Iar noi am venit, floarea s-o gătim.
- Dar noi nu vă cunoaștem
Și nu dăm floarea noastră după niște drumari.
- Socrii mari,
Dacă ne credeți tâlhari
Noi de la împărăție avem firman.
Avem carte cu peceți
Și trebuie s-o citiți de vreți.
Să ne aduceți socrii mari
Oameni cu carte, cărturari,
Firmanu să ni-l citească
Sau vreun popă cu barbă deasă
Să ne citească carte aleasă.
Să nu fie cu barbă cănită
Să rămâie cartea necitită
Sau vreunul cu barba rară
Să ne țină până-n seară,
Ci unul cu barba ca fusul
Să ne dea curând răspunsul.
- Răspunsul nostru este
Șase pahare de vin
Șase mahăre de in
Cusute cu fluturi și arnici
Să fie de mătase,
Să fie de-aici din casă
De la cinstita mireasă
Să nu fie de la vecine,
Să pățim vreo rușine.
Că va fi ocara noastră
Și cinstirea dumneavoastră.
- Socrii mari, bate soarele spre seară
Și noi avem grabă mare,
Să lărgiți casa,
Să întindeți masa
Că vine împăratul îndată,
Cu toată casa de voinici
Cu o sută cincizeci și cinci.
Să aveți boi grași, clopătași
Vaci lăptoase și mai grase.
Să aveți socrii mari și lăutari
Noi am mai sta și-am mai ura,
Dar n-avem la cai ce da
S-aveți fân ghizdei, cosit verde
În noaptea de Sfântu Gheorghe
Cu roua neluată
Cu floarea nescuturată
Strâns în sărbători
De două fete surori
Caii noștri să mănânce
Și din capete să nu dea.
Ține soacre mare,
Astă ploscă cu floare
Astă broască țestoasă
Din astă rădăcină uscată,
La șezut crăcănată
La cap mare și sfătoasă.
- Ia, închină soacre odată,
Să n-o săruți prea tare
Căciula din cap îți sare
S-o săruți cu binișor,
Să-ți pară mai dulcișor,
Ca-i rachiu de la Pitești
Când îl bei te-nveselești
Iar nu țuică de-a dumneavoastră
Zeamă de prune
Când bei multă
Te umfli-n burtă
Și faci burta sobă
De intri după sobă
Și stai cu găinile de vorbă.
Tot urând, socrii mari vedem
Că cei dinainte
Stau cu gurile proțăpite
Cei din spate
Au rămas cu gurile căscate
Să-aduceți la aste cucoane
O strachină de poame
Să nu moară de foame
S-aduceți un putinei de lapte bătut
Să-l răstoarne după gât.
- Tineri și cinstiți colăceri
Fiți bineveniți în casa noastră
Cu tot alaiul dumneavoastră
Floarea noastră-i pregătită, pentru a fi răsădită,
În grădina împărătească,
Unde o să-nflorească și să rodească.
- Hai noroc și sănătate
Și s-avem belșug în toate.

După acest moment ginerele se ducea în casă să ia mireasa. La ușă trebuia să plătească simbolic soacrei mici luarea miresei. Ginerele punea bani în sânul soacrei mici. De multe ori, ginerele, crezând că se va impune în fața soacrei mici, încerca să-i rupă rochia. Intrat în casă, ginerele, pretinzând ca aranjează coafura miresei, o trăgea în glumă de păr și îi plătea o sumă simbolică.

(Urmare în numărul viitor)

Corneliu STATE,
profesor, școala nr. 2, Stoenești,
comuna Florești-Stoenești.

ORAȚIA CE SE ZICE DE COLĂCERI LA NUNTĂ
ÎN JUDEȚELE DE LÂNGĂ CAPITALĂ

Biografia, ca și bibliografia lui Dimitrie Bolintineanu sunt îndeobște cunoscute în amănunt, concitadinul nostru fiind un punct de reper în lumea literelor, a jurnalisticii sau a politicii, domenii în care a fost implicat și în care a fost un participant activ. Mai puțin cunoscută este îndeletnicirea sa de culegător de folclor, de tradiții, deși numeroasele balade pe care le-a scris ne-ar fi putut ușor conduce și către o asemenea concluzie.

Venind îngemănată articolului domnului profesor Corneliu State, privitor la obiceiul colăcerilor la nunți, vă prezentăm *Oratia ce se zice de colăceri la nuntă în județele de lângă Capitală*, culeasă și publicată de către Dimitrie Bolintineanu în „*Calendar istoric și literar pe 1859*", la pagina 151. O parte din materialele lucrării profesorului State au fost obținute, 150 de ani mai târziu decât Bolintineanu, de la Vlad Dumitru, zis și *Mitu Fel*, în vârstă de 79 de ani din satul Palanca, comuna Florești-Stoenești.

Comparația este mai mult decât interesantă !

„- Bună dimineața, vouă, socri buni !
- Mulțumită, vouă, voinicilor juni !
Ce căutați ?
Ce îmblați ?

- Ce cătăm,
Ce îmblăm,
Seama să ne dăm.

Ne lăsați cu-ncetul, cu încetișor,
Să vă spunem lucrul lin și binișor,
Căci să știți că sîntem tineri fără minte,
Să nu zicem vouă nebunești cuvinte.
Ieri de dimineață, zi de sărbatoare,
S-a sculat al nostru tînăr împărat
Spre vînătoare
Și au vînat.

Munții cu brazii,
Văile cu tufele,
Cîmpul cu florile,
Cerul cu stelele.

Iar când fuse aproape de soare-n deseară,
Deterăm cu toții d-o urmă de heară;
Unii zis-au nouă că-i floare de zînă
Ce-o să stea deseară cu domnul de mână.
Alții ne mai spuse că-o floare din rai,
Să fie cu domnul de prea dulce trai.

Ne alese pe noi,
Pe acești cai doi
În coade luminați
În sape-ntunecați.

Ca ori floarea s-arătați,
Ori răspunsul să ne dați,
Căci daca nu ni le-ați da,
Înapoi ne-om înturna,

Oaste mare-om rădica.
***
Să știți, soacră mare, că am mai ura;
Dar n-e frică foarte că vom însera.

Avem să trecem văi adânci
Cu ape reci,
Și munți înalți, rîpoase stînci,
Cu brăduleți.

Și vă gătiți căci deseară
Grea oștire vă-mpresoară.
Și vă gătiți de vaci grase,
De fetițe preafrumoase,

De buți cu vin
Și cu pelin,

Să lărgiți case,
Să-ntindeți mase;

Dar să vă sfiiți de nunul cel mare
Că vine aicea cu fiul cel mare
Să se afle astăzi p-acest loc frumos,

Pe scaun de os
Cu picioare de chiparos.

Iar de nu ne credeți, ori credeți hoție,
Iată și o carte de la-mpărăție."

Mersul târgului

Târgul din Bolintin, vechi de peste 100 de ani, atrage permanent, în fiecare duminică, producători, negustori (intermediari) și clienți. Initial, până în anii '50 avea loc sâmbăta, duminica fiind zi de slujbă la biserică, unde participau toți oamenii. După care, „cineva " a hotărât să fie duminica și așa a rămas până azi.

8.07.2012: *Căldură mare, prețuri pe măsură.*

Deși este început de iulie, când prețurile legumelor și ale fructelor de sezon ar fi trebuit să scadă, acestea, dimpotrivă, sunt foarte mari pentru perioada asta. Iarna grea, primăvara întârziată și seceta de la începutul verii sunt responsabile. Iată câteva exemple (preț pe kg): roșii = 4,00 – 5,00 lei; ardei = 2,50 - 7,00 lei (capia roșii foarte scumpi); castraveți = 1,50 – 2,00 lei; vinete = 5,00 lei; varza = 1,50 lei; cartofii = 0,30 – 0,60 lei (cei mai ieftini); pepeni galbeni = 2,5 lei și verzi 1,5 lei (la sfârșit, un vânzător care dorea să-și termine marfa a redus prețul la 1,20 lei și a fost criticat de ceilalți). Se observă o uniformizare a prețurilor impusă de existența intermediarilor autohtoni. Carnea (15 lei/kg, de vită și de porc), laptele cu 7,00 lei/sticla de doi litri, fac imaginea. Cerealele au prețuri aproape identice: 3,60 – 3,80 de lei/sac de trei duble. Deși există marfă suficientă, prețurile se

mențin, nu există jocul cererii și ofertei.

15.07.2012: *Ziua când se satură câinii.*

Este anunțată (și se simte efectiv) ziua cea mai călduroasă a acestui an (circa 40° C la umbră). Prețurile nu diferă mult față de cele de săptămâna trecută. S-au mai ieftinit roșiile (2,00 – 3,50 lei / kg), vinetele (4,00 – 2,00 lei/kg), ardeii (2,00 – 4,00 lei/ kg).

Cartofii sunt în continuare foarte ieftini și din belsug (producătorii din Brezoaia și Lunguleț au avut recolte bune de cartofi timpurii în acest an). Se vând răsaduri de varză de toamnă și de praz. După ora 11 târgul este golit aproape în întregime. Doar câțiva clienți mai stau sub umbrare bând bere și mâncând mici, discutând politicale și încercând să-și impună convingerile cu voce cam tare.

Aruncând o privire periscopică prin târg, parcă te trezești în plin coșmar: resturi, ambalaje de plastic și câini, foarte mulți câini hămesiți care au luat locul oamenilor. Cu toții au găsit câte un os la care rod de zor. Sunt oase rămase de la tarabele negustorilor de carne „proaspătă", care, sub influența căldurii și a soarelui, ajunsese vânătă și violetă, cu aspect păstrămit sub plasticul subțire ce încerca să o ferească de muște și ele atrase de abundența târgului în astfel de marfă. Cumpărători puțini: nu au luat încă pensia !

22.07.2012: *Momentul hienelor sau cum vin unii cu o paporniță de marfă și pleacă cu căruțul plin după ce au vândut deja din plin…*

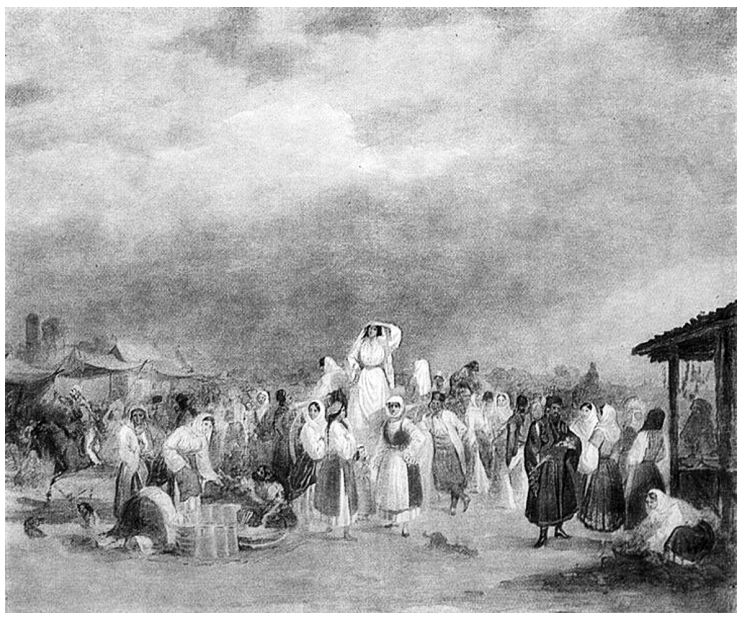
Căldurile și seceta instalată în ultima perioadă au avut urmări: marfă de calitate slabă și prețuri mari.

Cartofi puțini (0,60 de lei/kg), dar tot ieftini – producătorii plantează de zor varza de toamnă. Legumele de calitate, dar și mai scumpe, s-au vândut la prima oră (păstăile, de exemplu, cu 4,00 lei/kg). Roșii destule cu prețuri de 2,00 – 3,00 lei/kg; vinete cu 2,00 lei/kg, dar mici și tari; ceapa cu 2,00 lei.

Afară de incinta târgului, dintr-o remorcă, se vindea ceapa cu 1,00 leu/kg (în saci de 20 de kg). Cu adevărat o pleașcă ! Dar de ce o vinde așa ieftin ? ! Vom vedea în timp ce calitate are. Varza: 2,00 lei/kg. Castraveți foarte puțini și de calitate foarte slabă: 2,00 lei/kg. Pe ansamblu, marfă de calitate slabă, ca de sfârșit de sezon. Producătorii autentici se văitau de faptul că în solarii legumele sunt compromise din cauza căldurilor și a atacului dăunătorilor. Atenție ! A explodat prețul cerealelor: circa 45 de lei/sac de trei duble. Semn de secetă certă, ireversibilă.

Spre sfârșitul târgului, când cumpărătorii au plecat iar negustorii își adună marfa rămasă pe tarabe, 2-3 persoane aleargă printre ultimii producători (în general, ei pleacă ultimii dacă nu și-au vândut în întregime marfa). Sunt „hienele" care iau la prețuri mici ce mai rămâne pe tarabe. Obosiți și plictisiți, producătorii care mâine încep munca în grădini le dau pe mai nimic decât să plece cu ele acasă. Aceste „hiene", mâine producători, le vor vinde în piața centrală a Bolintinului (sau în magazinele proprii) la prețuri de 2-3 ori mai mari. Și atunci, mai merită să produci ? !

Ștefan Crudu

Trecătoarea vorbă a lumii...

Vagoane – ca la Marin Țiganu

În răscrucea cea mare din Linia Bălenului, unde se întretaie drumul ce merge de la Bolintin la Crivina, apucând prin Bordieri, cu acela ce leagă gârla cea mică (Sabarul-Răstoaca) cu gârla cea mare (Argeșul), a fost, de când se făcu satul acesta, un loc prielnic pentru negoț. Aici, pentru a profita de vad, aveau să se ridice cârciumi și prăvălii ale căror construcții au rezistat până la noi: Nicu Constantinescu *Cârciumaru*, a *lu' Pelițeanu*, Ghiță Gheorghe (Gheorghe Ghițescu, zis *Gogu a lu' Vasile*, zis *Gogu Frige-câine*). De la acesta din urmă, după apucarea puterii de către comuniști, *afacerile* în prăvălia așezată chiar pe colț – în fața locului unde cândva se ținea *Hora Țăranilor*, pe stânga când mergi spre balta Crivinei – au trecut în sarcina lui Marin Frâncu, cunoscut mai bine drept *Marin Țiganu*. Și așa avea să ajungă locul să fie numit și cunoscut ca „*În Linie la MarinȚiganu*".

Prăvălioara ținea cam de toate, de la gaz și sticle de lampă până la zahăr sau ulei *pe rație*. Însă, despre orice marfă intrai și întrebai, răspunsul, plin de bonomie al vânzătorului-gestionar, era mereu același, avea-n-avea:

– Nea Marine, ai bre sticle de lampă ?

– Vagoane, tatică !

Sau:

– Lumânări ai, nea Marine ?

– Am taică. Vagoane – cum să n-am !

De aici vorba: „*Vagoane, ca la Marin Țiganu*", răspândită și folosită înainte de 1990, aproape uitată acum.

Când am auzit-o întâia dată, întrebam un amic de o șurubelniță. Și el avea șurubelnițe: „*Vagoane, ca la Marin Țiganu*". Se numea Marincea și-i era vecin, mai pe departe.

Andreea T. Grigore

Tâlhăria de la Via Bumbăcarului

(urmare din pagina 14)

locul călcărei, în zioa de 12 Aprilie. Se duce mai întâiu în comuna Măgurele, unde denunță faptul, după aceea în Jilava, în acel timp, Slapia Stan, din comuna Măgurele-Filipeasca, veni să denunțe primarului că pe câmpul de arătură după zisa proprietate, mai mulți locuitori au văzut risipite pe pământ o grămada de ouă, o ladă și o tinichea, și că fiecare au luat din acele ouă, fără să știe cine a luat lada și tinicheoa. O asemenea declarațiune se făcea în același timp de Mateiu George din Jilava, care găsise pe hotarul despărțitor dintre Jilava și Măgurele o cușcă cu 7 găini, 2 rogojini, o pătură , un sac și 10 ouă. Maria caută necontenit să afle și poștalionul cu cai. Întâmplarea făcu de întâlnesce în zioa de 28 Aprilie trei femei, Ioana Nicolae Pârciu,Tudora Const. Iordache și Maria Ion Grigore, în două căruțe, cu trei cai și un mânz, ce se conducea, după ordinul prefecturei de Ilfov, din comuna Cartojani la Malu-Spart, spre a fi stabilite la urma lor. Maria recunoasce caii bărbatului său. Întrebate de Sub-prefectul de Sabar de proveniența cailor, Maria Nicolae Pârciu răspunde că sociul ei, N. Pârciu, a cumpărat calul murg-închis, ce s-a găsit la căruța sa, de la Ioniță Constantinescu, ce-i zice și Chichindel, perceptor în comuna Malu-Spart, în zioa de 12 Aprilie, iar cel bălan l-a cumpărat tot de la Chichindel, Ioan Grigore, în aceeași zi. Acest Chichindel joacă un rol important în această crimă pentru că de la acestă informațiune plec toate investigațiunile justiției spre a ajunge la descoperirea autorilor tâlhăriei din seara de 11 Aprilie. În adevăr, în zioa de 12 Aprilie, Ion Grigore și Stan Sandu viind din Bucuresci în comuna Malu-Spart, trag la casa lui Nicolae Pârciu, zis și Duluman, cu poștalionul și caii ce s-au recunoscut că sunt ai lui Marin Radu. Ion Grigore n-a fost cunoscut în Malu-spart de nimeni, însă, prin mijlocirea lui Nicolae Pârciu, face cunoștință cu Ioniță Constantinescu, perceptorul, în cârciuma lui Matei Călinescu. Acolo, perceptorul se angagiază și le dă bilete de circulație prin toată țara, în care atestează că Ion Grigore (pe care nu-l văzuse până atunci și care nu șezuse nici o zi în Malu-Spart) este din acea comună și că trăsurile și caii îi aprțin. Aceste bilete le sub-semnează după stăruința sa și a lui M. Călinescu, Ene Bobu, primarul, care nu scia carte și care s-a mulțumit pe simpla lui afirmațiune. Drept răsplata acestui serviciu primesce de la acusați poștalionul pacientului Marin, pe care-l ascunde în coșarul lui T. Floricel. Care ar fi fost interesul acestei precauțiuni dacă nu chiar frica de a nu fi descoperit și deposedat de adevăratul proprietar, ba încă ce e mai mult, în noaptea de 13 Aprilie stăruesce ca I. Grigore și Nicu Pârciu să plece din comună și cu toată împotrivirea oamenilor și a Consiliului Comunal îi scoate afară din comună cu forța și-i însoțesce până la marginea satului cu puscile, atât Chichindel cât și M.Călinescu. Instrucțiunea a fost mult împiedicată prin dispariținea acusaților I. Grigore și M. Duluman. Cine știe dacă această grabă de a-i scoate din comună nu ascundea altă temere de o descoperire mai gravă, al cărei resultat ar fi fost stabilirea participării sale la tâlhăria de la via Bumbăcarului. Chichindel n-a voit să dea pe facia postalionului până nu s-a descoperit și luat de autoritate.

Cât despre acusații Ioniță Grigore și N. Pârciu Duluman, plecând din comuna Malu-Spart s-au îndreptat spre Vlașca și au fost opriți și arestați în comuna Cartojani, fiindcă primarul acelei comune a văzut că biletele de drum nu sunt în regulă. Ion Grigore a evadat din arestul primăriei Cartojani, iar N. Pârciu din arestul sub-prefecturei Neajlovul. Acest din urmă a fost prins și a compărut înaintea Judecătorului de instrucțiune, însă, la 24 Maiu 1880, fiind cerut de procurorul Tribunalului Dâmbovița spre a compare înaintea Curței juraților în o altă tâlharie, la 15 Noembre 1880 a scăpat din mâinele călărașilor care-l întorcea în penitenciarul de la Văcăresci. Tot în acest an mai fusese condamnat de Tribunalul Ilfov, prin Sentința No. 684, din 1880, la 3 ani închisoare și 500 fr. despăgubire pentru furt. Ioniță Grigore și Stan Sandu au rămas nedescoperiți.

Așadar, Nicolae Pârciu Duluman, Ion Grigore și Stan Sandu (dosiți) sunt acusați că în seara de 11 Aprilie 1881 au răpit prin violență și cu cuget de a-și însuși pe nedrept o căruță cu cai și obiecte ale lui Marin Radu, fiind în număr de mai multe persoane, pe drum public, întrebuințând bătăi și rele tratamente, fapt prevăzut și penat de art. 317, 318, al. 2, 3 și 4 C.P.; iar Ioniță Constantinescu că cu bună sciință a cumpărat un poștalion de la acusații de mai sus, cunoscând că acest poștalion provenea din tâlharia comisă de aceștia, fapt prevăzut de art. 53, al.I, și penat de art. 54 Cod Penal.

Făcut la 31 Iulie 1881.

(*Monitorul Oficial al României*, nr. 109, 15/27 august 1881, p. 3375-3376.)

Lansare de carte: Gheorghe Dragomir

6 iunie 2012. Aula Academiei Române, Calea Victoriei, București. Lansarea unei cărți cu totul deosebite. Invitați speciali din lumea academică, diplomați, oameni politici, prieteni...

Volumul *România între scutul antirachetă și Katiușa rusească: România – timp și destin*, Editura România în lume, 2012, tratează, așa cum autorul, Gheorghe Dragomir, născut în satul Bolintinul din Vale, ne-a obișnuit, mersul României printre meandrele ISTORIEI. Acum, sub vânturile iscate dinspre trei poli: America, Rusia, Europa. Ne spune că: *În urmă cu opt decenii, Regatul României era la o răscruce a destinului: să aleagă între zvastica nazistă și steaua bolșevică, în speranța reîntregirii neamului românesc. Astăzi, în 2012, Republica România se află în fața unei noi încercări a destinului: să aleagă între vulturul american, năpârlit de crize și războaie, sau ursul caucazian trezit dintr-o lungă hibernare. Alegerea a fost făcută și zarurile aruncate*.

Prezenți la lansare, am dorit să ne vorbească despre rolul trecutului, al istoriei, al locului natal, în influențarea gândirii și a percepției dumnealui despre România contemporană, despre lume.

Gheorghe Dragomir: *Doresc mai întâi să mulțumesc inimoșilor corespondenți ai revistei „SUD" pentru interesul manifestat în legătură cu lucrarea „ROMÂNIA ÎNTRE SCUTUL AMERICAN ANTIRACHETĂ ȘI KATIUȘA RUSEASCĂ.TIMP ȘI DESTIN", a cărei lansare a avut loc la 06-06 a.c., la BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMANE, acțiune pe care au onorat-o cu prezența domniilor lor.*

1. Răspunsul la întrebarea domniei voastre este în concordanță cu modul meu de a privi abordarea unor subiecte actuale de geopolitică, prin prisma istoriei popoarelor supuse analizei, ale căror destine s-au intersectat pe spirala timpului cu momentele de colaborare înfloritoare, dar și cu traumele și prejudecățile datorate unui trecut imperfect, care apasă greu în balanța istoriei, influențând prezentul și viitorul. În această cheie consider că este necesar azi, mai mult ca oricând, să evocăm momente esențiale ale genezei civilizației românesti făcând recurs la izvoarele antichității, aducând în atenția cititorului și unele teorii contemporane, care ridică vălul ce acoperă istoria României scrisă, din rațiuni oculte de unii istorici aflați in slujba unor interese străine poporului român. Mă refer

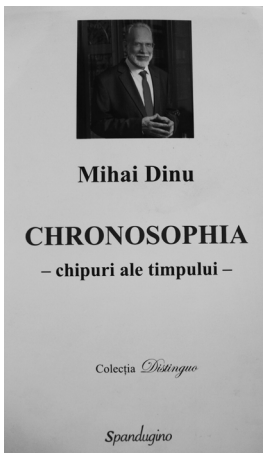
la teoria, lansată prin anii 1983, de fundația Iosif Constantin DRĂGAN și reluată în discuție din mai multe unghiuri de vedere de Congresele anuale de dacologie, potrivit căreia noi nu suntem urmașii ROMEI, teorie ce a stârnit un val de atacuri nedrepte din partea mass-mediei românești care a ieșit la atac cu tot arsenalul, fără să o ia în calcul ca ipoteză de cercetare pentru arheologi, istorici, lingviști, ori pentru mediul academic. Cercetările arheologice ale siturilor dacice din zona HAȚEGULUI au acoperit doar 3% din areal și deja au scos la lumină noi dovezi materiale care fac obiectul studiului. Drept urmare ar trebui să avem răbdare și să se extindă aria cercetării și sunt convins că vom avea parte de surprize. Dacă ne amintim de scandalul brățărilor dacice din aur cand, într-un final, s-a lansat pe piață versiunea că dacii nu au prelucrat aurul pentru că nu dispuneau de o asemenea bogăție, deci brățările reprezinta un fals grosolan, pentru ca in ultimele luni să se vorbească de bogăția auriferă existentă în munții DACIEI a cărei exploatare dateaza din perioada daco-romană, iar acum ar fi trebuit să le concesionăm companiilor străine, iar BNR să cumpere aur de pe piețele externe, la prețuri extrem de ridicate, pentru a consolida rezerva valutară.

2. Cu siguranță locul de baștină își pune serios amprenta asupra modului de gândire și personalității individului, cu atât mai mult cu cât BOLINTINUL DIN VALE a reprezentat și reprezintă pentru nativii din acest areal un motiv de mândrie pentru nivelul ridicat a calității învățământului, datorat in mare parte valorii incontestbile a corpului didactic, cât și încărcăturii spirituale care inconjoară acest loc binecuvantat de DUMNEZEU. Să nu uităm că BOLINTINUL a fost conectat la mai toate evenimentele istorice ale vremurilor, datorită pozitiei sale geografice, dar și calității fruntașilor acestei localități, care au jucat un rol important în luptele de culise pentru putere din Cetatea de Scaun a ȚĂRII ROMÂNEȘTI și oamenilor de geniu pe care i-a produs.

Vă dorim multă putere de muncă dragă domnule Gheorghe Dragomir. Mai avem încă multe întrebări la care ne-am dori să ne puteți răspunde.

Ștefan Crudu

Lansare de carte: Mihai Dinu

Bookfest 2012, Romexpo, Pavilion C. Lansare de carte la Editura Spandugino: Mihai Dinu, *Chronosophia – chipuri ale timpului*. Participă academician Solomon Marcus, prof. Mihai Zamfir, Lavinia Spandonide – editor.

Mihai Dinu este profesor la Facultatea de Litere, Catedra de Comunicare și Relații Publice, Doctor în matematică, autor de studii filologice, studii de teoria comunicării și interdisciplinare. După 1989, când au dispărut motivele pentru care nu a putut ajunge profesor, și-a schimbat radical profesia. A obținut prin concurs postul de lector la Facultatea de Jurnalistică din cadrul Universității București, și apoi, succesiv, în deceniul ce a urmat, a fost promovat conferențiar și profesor universitar. S-a transferat în locul în care năzuise să ajungă încă din copilărie: la Facultatea de Litere.

La zece ani de la prima apariție a volumului *Chronosophia – chipuri ale timpului*, Mihai Dinu readuce în prim-plan, odată cu această nouă ediție revăzută, un studiu original, extrem de complex, asupra timpului. Ineditul constă în modalitatea prin care autorul scrutează obiectiv tocmai percepția subiectivă asupra timpului. Așadar, un studiu obiectiv asupra timpului subiectiv. Erudiția și propensiunea pentru interdisciplinaritate ale autorului se fac simțite prin pluralitatea perspectivelor: timpul este privit în lumina filosofiei, prihologiei, matematicii, teoriilor muzicii și literaturii și, în final, a teologiei.

Ștefan Crudu

Etimologii *aparent* hazlii

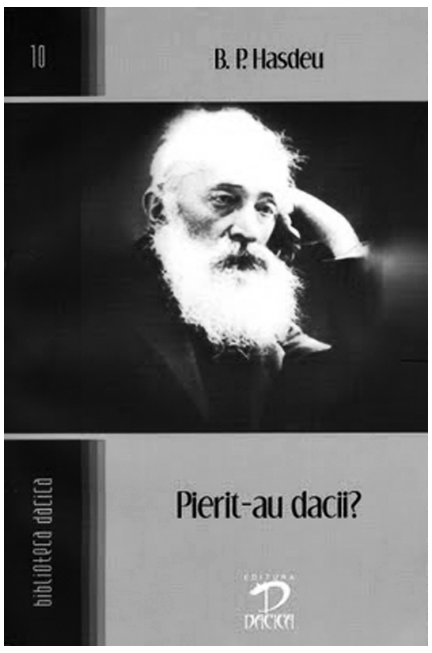
Lingvistica are o ramură care este deosebit de incitantă și pasionantă, în special pentru cercetători: etimologia. Aflarea originii cuvintelor a reprezentat o preocupare constantă a filologilor dar, în același timp, o permanentă dispută și dezlănțuire a orgoliilor mai mult sau mai puțin academice. Oricum, este un domeniu care se aseamănă cu arheologia: multă muncă, studii aprofundate și o imaginație pe măsură în analizarea datelor (relicvele arheologice fiind aici cuvintele, etimoanele). Personal sunt fascinat de această descoperire târzie pe care nu am aflat-o în școală ci ulterior, în dicționare, cărți, articole. Îmi amintesc despre emisiunile de la radio ale regretatului academician Alexandru Graur. Erau interesante și chiar amuzante uneori prin ineditul explicațiilor date. Profesorul meu de limba română (care era preocupat de monografia Bolintinului) ne-a explicat faptul că afirmația "toponimul Bolintin provine de la Bolintineanu" este falsă. Logic, deoarece Bolintinul este atestat documentar din 1433, martie 15. Din nefericire, cei mai mulți bolintineni (și nu numai) nu știu acest lucru, inclusiv cadre didactice, intelectuali.

Ideea acestui text mi-a venit după ce am citit "*Pierit-au dacii*" de B.P. Hașdeu, Dacica, 2009. Referindu-se la verbul **a ademeni**, conchide că ar fi de origine autohtonă. **DEX** propune ca origine limba maghiară (adomány). Tot Hașdeu, ulterior, a considerat că este de origine latină. Bogat în semnificații (a atrage, a ispiti, a momi, a tenta pe cineva, de obicei cu vorbe înșelătoare, a înșela pe cineva) cuvântul este seducător cu adevărat (a seduce o femeie este ultimul sens al cuvântului).

Încerc în continuare să exprim o explicație profană logică bazată pe limbajul gesturilor. Atunci când ademenești pe cineva o faci de cele mai multe ori cu mâna: pe un copil îl atragi gesticulând cu mâna (palma) spre tine (*hai, vino să-ți dau ceva* !); pe un animal, tot cu mâna în care ții un os, un smoc de iarbă. Deci gesticulezi folosind mâna, gest universal, indiferent de limba vorbită. Prin gestul acesta, cu mâna - (*ad manum*) - ademenești. Sigur că prin extensie se ademenește în multe alte feluri: lumina ademenește (atrage) insectele noaptea, mirosul din bucătărie momește pe cei înfometați, prin feromoni animalele ademenesc partenerii, etc. Reclamele (scrise, să zicem, tot cu mâna) ademenesc, tentează cumpărătorii și câte alte asemenea exemple. Există și ademeniri indirecte: bogăția ademenește (seduce) frumusețea, politica ademenește oportuniștii, jocurile de noroc ademenesc împătimiți, s.a.m.d.

Alte exemple căutați-le singuri. *Ad mentem*, nu cu mâna !

Fane Ispitescu

Oameni de lângă noi - *Constantin Șt. Bolintineanu*

(urmare din pagina 11)

ca să pot pribegi pe unde voiu nimeri cât voiu mai fi osândit de astăzi înainte să mă târăsc în viață...

Să îngrijești de vatra fratelui meu cum ai îngrijit de a mea, pentru care îți mulțumesc și nu voiu uita să te răsplătesc la vreme."[5]

Din 16 august 1923 îl lăsa pe același frate și la frâiele *„Asociației culturale de educație civică Bolintineanu"*, dându-i în sarcină și îngrijirea, cu devotament, a *Așezământului* său (Căminul Cultural și fondurile lăsate pentru funcționare).

Constantin Șt. Bolintineanu se stingea din viață în anul 1925, la București, fiind înmormântat la cimitirul Bellu. Asociația noastră, cea care editează revista *Sud*, (*Asociația pentru cultură si tradiție istorică Bolintineanu*) se dorește a fi moștenitoarea spirituală a *Asociației culturale de educație civică Bolintineanu* și continuatoare a idealurilor marelui **OM** care a fost *Conu Costache*.

Fie-i țărâna ușoară !

[1] S-a renovat din temelie, întărindu-se cu legături de fier și contraforți de sprijin, s-au făcut sânurile laterale schimbându-se planul bisericii din dreptunghiular în treflat, s-a adăugat cea de a treia turlă, s-a făcut amvonul, s-a pictat biserica la interior, în ulei, de către pictorul Marin stănescu, s-au lucrat în lemn catapeteasma, predicatorul și mobilierul.

[2] În Bolintinul din Vale există monumentul dedicat lui Dimitrie Bolintineanu, operă a lui Storck, înălțat peste locul unde acum îi odihnesc osemintele, ca și o placă de marmură aflată în apropierea locului inițial al mormântului. *Școala Veche*, din incinta Școlii Generale, deși ajunsă, o lamentabilă ruină, poartă o placă amintind că aici s-a aflat casa în care s-a născut (ceva mai înapoi, de fapt). Liceul din localitate se numește *Grupul Școlar Industrial Dimitrie Bolintineanu*, fiind și o stradă Dimitrie Bolintineanu. Din 1996 până în 2010 *Fundația Culturală Dimitrie Bolintineanu* a organizat, în fiecare an, de Sfântul Dumitru, un concurs literar menit să-l omagieze. Într-atât de mare fuse recunoștința încât în anii "30 ai trecutului secol s-a ajuns la strania extremă de modificare a numelui Bolintinului în Bolintineanu. Adică satului care a dat numele poetului i s-a schimbat numele după al poetului care și-a luat numele de la sat ! ! !

[3] În clădirea lui au funcționat, până în 1977, liceul și internatul acestuia. Astăzi, în vasta curte a conacului se află clădirile cele noi ale liceului precum și terenul de fotbal al localității.

[4] Documentele adunate cu acest prilej vor ajunge în posesia lui Petre Costinescu, cel care va publica o parte din ele în anul 1969 – *Completări la biografia lui Dimitrie Bolintineanu*, în „Studia et Acta Musei Nicolae Balcescu", Bălcești pe Topolog, 1969. Ele fac parte acum din Arhiva Radu Costinescu, cel care ni le-a pus cu plăcere la dispoziție împreună cu fotografiile ce ilustrează articolul de față. Constantin Șt. Bolintineanu și-a început cercetările mai înainte de 1900, elaborând o ultimă variantă în anul 1914, pe care o va intitula *Arborele genealogiei familiei Bolintineanu-Știrbești, după acte găsite în arhiva Statului, după acte vechi de proprietate și după cercetări, alcătuită de urmașul C-tin Șt. Bolintineanu, posesor al căminului băștinașu*.

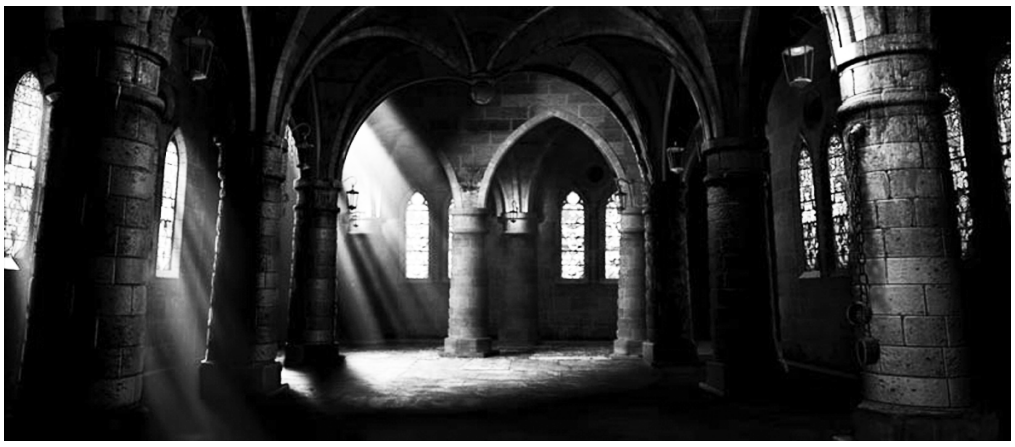
[5] Scrisoare din 25 iunie 1922 aflată în posesia familiei.

O poartă se deschide...

Autismul începe cu o poveste…

1623, *Poveste de iarnă*, William Shakespeare. La curtea regelui Leontes, oaspetele și prietenul său din copilărie, regele Polixenes din Boemia se pregătea de plecare. Curtenii începuseră să-și ia rămas bun…

Așa începe drama psihologică a unui personaj care, ajuns la nivelul deținerii puterii absolute, ajunge să-i fie afectată rațiunea

de tot felul de suspiciuni, conspirații, gelozii. Așa își începe și Cristina Mureșan lucrarea *Autismul infantil*, făcând astfel o trecere frumoasă către povești străvechi care îl inspiră pe Shakespeare pentru "*Poveste de iarnă*", iar medicilor de specialitate le oferă cazuri de studiu asupra minții umane.

… Pe când Polixenes își lua rămas bun de la regele Siciliei acesta din urmă insista să mai rămână. Neavând succes, o roagă pe soția sa, Hermoine, să-l convingă. Însă când aceasta reușește, regele Leontes înnebunește de gelozie. Începe să vadă dovezi care nu există, își imaginează scenarii. Acuzând-o de adulter și pe el de trădare, ordonă ca aceasta să fie închisă, el omorât, iar când apare cel de-al doilea copil al lor îi ordonă lui Antigonus să îl ucidă, de asemenea. Soarta copilului va fi însă alta. Aici, inspirat de povești de demult, Shakespeare imaginează mitul „*copilului sălbatic*", al copiilor abandonați și crescuți de animale. Astfel, Antigonus reușește să îl înduplece pe rege să cruțe viața copilului și să îl abandoneze în pădure, rugându-se ca animalele să aibă grijă de el.

O „*confirmare*" oficială a acestor cazuri de copii crescuți de animale va veni însă mult mai târziu, în 1799, când Jean-Marc Gaspard Itard ne prezintă cazul unui astfel de copil, găsit într-o pădure din sudul Franței. Trei francezi care explorau acea pădure au văzut un băiat murdar, dezbrăcat și plin de cicatrici, în vârstă de aproximativ unsprezece sau doisprezece ani. Băiatul fugea de ei și a fost prins când a vrut să se cațăre într-un copac. Exploratorii l-au dus apoi într-un sat din apropiere și l-au lăsat în grija unei văduve. Ulterior, localnicii au relatat că mai fusese văzut, în pădure, un copil dezbrăcat, în urmă cu cinci ani. S-a presupus că a crescut singur și s-a hrănit cu ce a găsit sau a prins. A fugit apoi din grija femeii și a rătăcit următoarea iarnă prin păduri. Când a fost din nou prins un oficial al guvernului francez, auzind de el, a sugerat să fie adus la Paris pentru a fi studiat ca exemplu pentru mintea umană în stadiu primitiv. Primii doctori care l-au examinat au ajuns la concluzia că nu este „*deloc sălbatic*" ci e un băiat deficient mintal, abandonat de curând în pădure.

Itard, însă, a considerat că băiatul a trăit singur in sălbăticie cel puțin șapte ani, aducând drept dovezi profunda lui aversiune față de societate și deprinderile lui: „*…privirea lui hoinărește vag, fără a arăta o intenție directă, oprindu-se eventual, pentru o clipă, asupra vreunui obiect care îi produce uimire. Trăsăturile feței sale sunt animate uneori de hohote de râs nemăsurate care apar la diverse intervale fără a avea o cauză evidentă. Afecțiunea lui se îndreaptă doar spre o serie de obiecte sau alimente care îi creează satisfacții, iar îndepărtarea acestora îi provoacă adevărate crize de furie*".

Deși simțurile vizual și auditiv erau bune, răspunsurile lui la stimularea senzorială erau foarte lente sau inexistente. De exemplu, Victor întoarce capul la cel mai neînsemnat zgomot de coajă de nucă crăpându-se, dar nu tresare la un foc de armă; nu prezintă sensibilitate nici la rece nici la căldură foarte puternică, iar simțul apropierii este mai dezvoltat decât simțul distanței.

Descrierea aceasta este extrem de interesantă pentru că aduce foarte mult cu descrierea unui copil cu autism. Privirea lui „*hoinărind vag*", interesul doar pentru anumite obiecte, râsetele necontrolate, atracția doar pentru unele alimente și crizele provocate de privarea de aceste obiecte și alimente preferate, toate acestea reprezintă caracterizarea unui copil primitiv și a unui copil autist *foarte* "*din zilele noastre*", adesea, ei, ultimii, având o pricepere extraordinară în folosirea calculatorului și a mijloacelor tehnice moderne în general.

Această asociere a copilului autist cu copilul primitiv ne face să ne gândim, logic, la un regres al speciei umane. Cu toate acestea, cum am spus, copilul cu autism prezintă adesea o atracție exacerbată către calculator iar sociabilitatea sa este foarte scăzută. Din acest motiv un prieten a numit, foarte original, autismul ca fiind de fapt o evoluție a specie umane: „*Acesta este viitorul*". Și ar putea fi. În revista *Decât o revistă* (***DOR***, nr. 8, primăvară 2012) Nicholas Carr publică un articol în care citează spusele lui Michael Merzenich: «*creierul nostru este modificat pe scară largă din punct de vedere fizic și funcțional de fiecare dată când dobândim o nouă dexteritate sau dezvoltăm o nouă capacitate*» descriind Internetul ca fiind ultima descoperire căreia «*oamenii*

contemporani pot să-i consacre milioane de evenimente ***practice*** *și la care omul obișnuit de acum o mie de ani nu era câtuși de puțin expus*». A completat această idee pe blogul său spunând că «*Atunci când cultura determină schimbări ale modului în care ne punem creierul la lucru, ea creează un creier* ***DIFERIT***». Iar mințile noastre «*întăresc procesele specific îndelung exersate*». «***UTILIZAREA LOR INTENS´ ARE CONSECINȚE NEUROLOGICE***».

Autismul este, până una alta, așa cum îl descrie Radu Nedescu: „*…aceeași lume decât că tot ce era în jurul nostru nu avea nici o noimă pentru mine. Nouă ne plăcea foarte mult să alergăm pentru că, neștiind să facem nimic, ni se părea fascinant cum simțim energia în noi – energia chinetică*." Acestea sunt cuvintele unui copil cu autism, primul copil din România recuperat din autism, spuse într-un documentar realizat de Liliana Nicolae și difuzat la *Radio România Actualități*.

Prima persoană din lume care a povestit cum este să fii autist este Temple Grandin, în vârstă acum de 65 de ani și care este medic veterinar în America. Despre ea s-a făcut și un film cu același nume și care reprezintă o redare foarte fidelă a lumii autiste.

Autismul nu înseamnă personajul jucat de Dustin Hoffman în *Omul care aduce ploaia* (*Rain man*), în care acesta își aduce aminte combinații complicate de numere, dar nu e capabil să facă lucruri simple, cum ar fi acela de a pregăti pâinea prăjită. Nu înseamnă nici un copil distant, fără reacții, care respinge îmbrățișările și nu dă dovadă de afecțiune sau incapabilitate de a înțelege metafore. Desigur, un copil poate prezenta cel puțin una dintre aceste trăsături dar niciodată in aceeași combinație.

Din informațiile pe care le deținem, la 27 septembrie 2011 erau cunoscute aproape 100 de cazuri de copii crescuți în sălbăticie. Acestea sunt cazuri de comportamente primare care ne duc cu gândul la o renaștere a speciei umane, supraîncărcată, care are nevoie să fie *resetată*. Cred în idea că persoanele cu autism au un rol important pentru noi. Cred că înțelegând un copil ne ajutăm să ne înțelegem mult mai bine pe noi, să regăsim contactul cu noi înșine. Să fim așa cum se descrie Radu Nedescu: „*un copil … cum să zic, o persoană bună care își dorește să-i ajute pe alții la probleme, și mie îmi place foarte mult, de exemplu, la lucrurile pe calculator și îmi place și să schiez, și să mă dau pe role, pe patine, să fac tot felul de sporturi de genul ăsta…*"

Ei sunt un viitor de dorit: respectă evoluția științifică, dar nu își uită natura umană, fiind sensibili, făcând lucruri care le fac plăcere și, totodată, cărora le pasă de ceilalți, de frații lor: „***Doamne, fă-l pe Ovidiu să-mi răspundă când îl strig și să învețe bine.***" Acestea sunt cuvintele lui Andrei Stan care se roagă pentru fratele lui geamăn, autist ca și el, cuvinte pe care Mihaela Stan i le spune lui Claudiu Berbece pentru *România Liberă*.

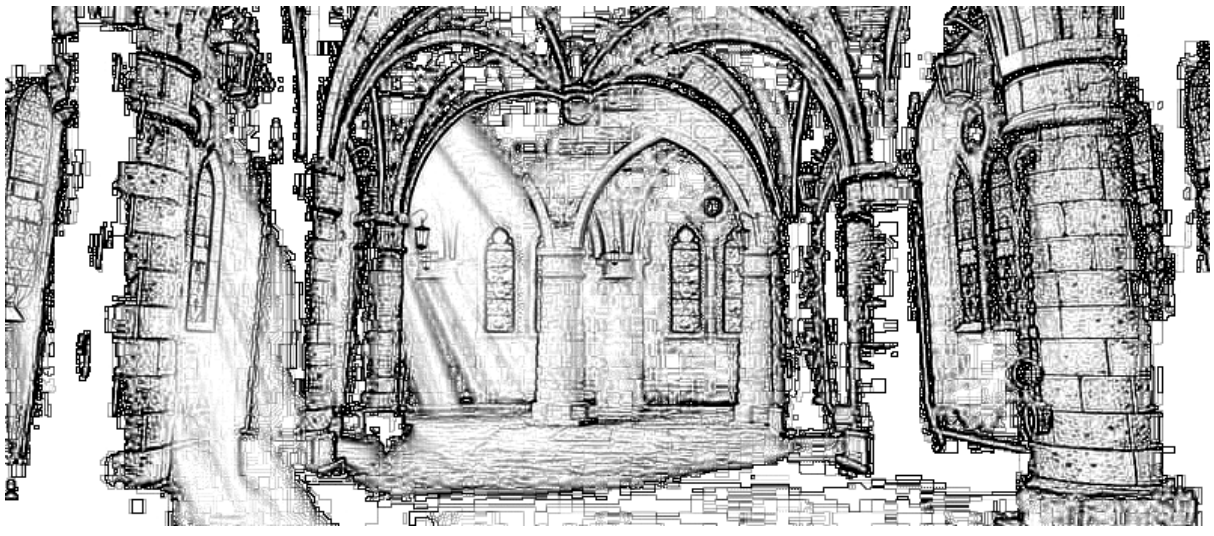
Sunt oameni care, la fel ca noi, resping ceea ce nu are sens pentru ei. Când nu înțeleg sensul unei îmbrățișări sau nu știu să joace un joc, dau impresia că nu le place. Și noi, când nu înțelegem un joc, avem tendința să spunem că nu ne place.

Acceptarea noastră depinde de înțelegerea și bunăvoința noastră. Orice lucru nou dă naștere la reticențe tocmai prin faptul că nu știm nimic despre el: „*Ce nu știm, nu ne place* ! ! !" spune Radu Nedescu.

Ei nu au de ce anume să fie vindecați. Sunt doar diferiți. De aceea, așa cum spune o mamă: „*avem nevoie de oameni pentru a depăși aceste moment grele*". Și bine spune: ***momente***.

"*Dacă ar fi să schimb ceva ca să nu mai fiu autistă, nu aș schimba nimic !"* – Temple Grandin.

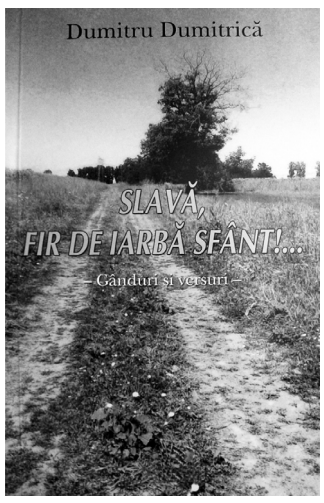
Cristina Lupașcu
Psiholog

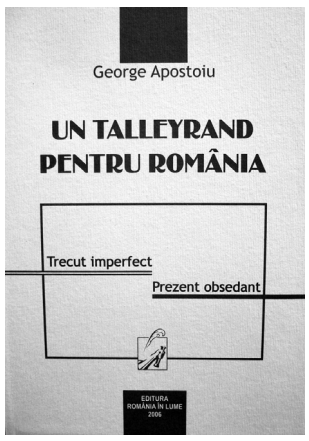
Din vecinătate...

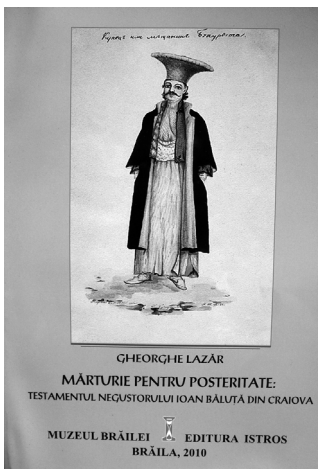
ȘTEFANIA CIUBOTARU (DINU, pe numele de dinainte de căsătorie) este născută la Bolintinul din Vale, loc unde a învățat până la terminarea liceului, fiind demnă urmașă al unui alt bolintinean de seamă din familia sa – Nicu Dinu. Doctor în istorie, are de multă vreme ca preocupare familia regală a României, activitatea desfășurată în cadrul Muzeului Național Cotroceni nefăcând decât să-i adâncească această pasiune. Lucrarea de față, *Viața cotidiană la Curtea Regală a României. 1914-1947*, București, Editura Cartex, 2011, pe lângă cercetarea amănunțită de specialitate ne arată și o imagine umană, firească, a suveranilor României ce stârnește interesul cititorilor de toate genurile.

Zâmbetul unui copil/ A coborât cerul/ Cât să-l atingi./ Un măr a căzut/ Se leagănă golul/ Până să îl umple/ Alt fruct. (Geo Călugăru, *Centenarul insomniilor – Candori*, p. 3) Acesta îmi pare a fi portretul cel mai succint și totuși cuprinzător al poetului DUMITRU DUMITRICĂ din Bolintinul din Deal. O carte, una, dintr-un lung șir, care ne dezvăluie părticele din sufletul unui OM. De citit, simțit și de luat aminte. Dumitru DUMITRICĂ, *Slavă, fir de iarbă sfânt !...*, București, Editura Semne, 2010.

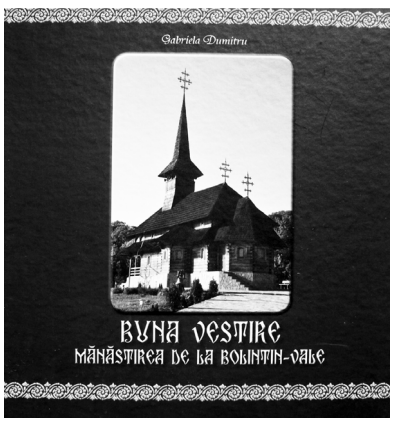
Diplomat de carieră, GEORGE APOSTOIU este născut la Malu Spart, unde încă locuiește în răstimpuri, fiind și dumnealui unul dintre absolvenții de frunte ai liceului din Bolintin Vale. Scriitor și publicist înzestrat cu un deosebit talent și clarviziune, în această carte (*Un Talleyrand pentru România. Trecut imperfect, Prezent obsedant*, București, Editura România în lume, 2006) ne vorbește despre Europa, de acum, de ieri, de mâine... Gheorghe Dragomir: *Nu ne aflăm în fața unei cărți de istorie. Este în volum atâta istorie cât să înțelegem prezentul imediat: consecințele pentru România ale ultimului război mondial, consecințele pentru Europa ale războiului rece, consecințele pentru popoarele europene ale integrării politice a continentului, proces în plină consolidare. Și nici nu este vorba de Talleyrand. Marele diplomat francez este un pretext, un fel de parabolă. O parabolă conținută de complicatul drum pe care îl parcurge România în Europa de azi, patria noastră de mâine. Suntem în fața unei cărți de politică externă, de actualitate imediată, scrisă de un diplomat*.

GHEORGHE LAZĂR este doctor în istorie, cercetător la Institutul „Nicolae Iorga" al Academiei și unul dintre cei care face cinste locurilor natale. Născut în satul Palanga, unde uemează cursurile gimnaziale, își va încheia pregătirea medie la liceul din Bolintin Vale. Autor al mai multor studii, coordonator și autor de volume, specializat în viața negustorească a Vechiului Regim românesc, prin această carte reînvie o lume de mult apusă. *Mărturie pentru posteritate: Testamentul negustorului Ioan Băluță din Craiova*, Brăila, Muzeul Brăilei – Editura Istros, 2010, mai presus de un studiu istoric exemplar este o carte despre esența sufletului omenesc, despre ciclul vieții, despre lumea de apoi...

GHEORGHE DRAGOMIR, născut la 16 decembrie 1948 în Bolintin Vale și absolvent al liceului de aici, expert politico-militar și autor a numeroase studii și articole de politică externă, strategie geopolitică și geoeconomică privind zona Mării Negre, Asia Centrală, Marea Caspică și Orientul Mijlociu este autorul volumelor I și II din seria *Recviem pentru Spioni*. Cartea de față, *Europa cu capul în stele și trupul însângerat*, București, Editura România în lume, 2011, încearcă să găsească răspunsuri cât mai concrete și lipsite de prejudecăți unor întrebări care ne frământă și ne îngrijorează: Criza economică actuală este semnalul declinului moral al occidentului ? Agonia creștinismului va produce o nouă religie, alta decât cele cunoscute ? Europa este amenințată cu islamizarea în următoarele decenii ? Civilizația viitoare va fi spiritualizată sau războinică ? Este o legătură între Evanghelie și război ?...

GABRIELA DUMITRU (DAN, înainte de căsătorie), fiică a Bolintinului din Vale, loc natal care îi rămâne atât de apropiat sufletului, *recidivează* în aducerea la lumină a informațiilor legate de bătrâna fundație a Bunevestiri. Actualul volum (Gabriela Dumitru, *Buna Vestire, Mănăstirea de la Bolintin Vale*, Editura Episcopiei Giurgiului, 2011), într-o prezentare grafică de excepție, se bucură de binecuvântarea Preasfințitului Părinte Ambrozie, Episcopul Giurgiului.

Marian Grigore

Interviu cu pictorul Radu Costinescu - UN BOLINTINEANU

(urmare din pagina 5)

Privitoare la Istoria României, editat de Academia Română, n.r.), am avut și documentele de familie. Așa s-au născut aceste pagini despre Bolintineanu. În orice caz substanțiale din punctul meu de vedere.

V.G.: – Aveți acum, când lucrarea vă este la îndemână, ceva îndreptări, observații de făcut în privința materialului apărut ?

R.C.: – Încă nu am avut timp să o consult în întregime. O am de puțină vreme.

V.G.: – Vă întreb pentru că la o privire rapidă văd aici, în carte, că Pârvu Mutu, fiul acelui Grăjdan mai înainte pomenit, este trecut ca fiind fost căsătorit cu o Catrina Știrbescu, deși eu știam că ar fi vorba despre Cătălina.

R.C.: – Da, ar fi câteva observații de făcut, desigur. Documente despre acest Grăjdan se găsesc la Fondul M-rea Stavropoleos, acte de vânzare. Aici, în carte, se mai afirmă că Pârvu Mutu ar fi pictor de biserici. Eu nu cred că este așa.

V.G.: – Într-adevăr, este o eroare. Sunt doi de Pârvu Mutu, personaje diferite, contemporane oarecum, dar diferite. Unul este vestitul pictor de biserici, protejatul Cantacuzinilor, Pârvu Mutu Zugravul, și cu totul altul este Pârvu Mutu al nostru, proprietar la Mârșa și Bolintin.

R.C.: – Da, acuma dumneata îți faci îndreptările pe care le crezi necesare. Cu studiile dumitale o să faci un arbore cu anumite rectificări și-as fi curios să-l văd.

Ștefan Crudu (Șt.C.): – Văd în arbore și pe Vidulescu, care a avut casa chiar lângă Bolintineanu, practic în curte cu Băbeanu a stat Vidulescu ăsta. La Bolintin nu prea se mai știe ce a fost cu Vidulescu.

R.C.:– A avut urmași, ceva ?

Șt.C.: – Un băiat și o nepoată care nu a fost căsătorită. Au venit la retrocedare, dar bunicul (Vidulescu, n.r.) a murit săracul. L-a găsit tata mort, că era poștaș tata. L-a găsit mort, mâncat de șoareci. A avut ceva pământuri și o casă frumoasă, cu o terasă mare pe două laturi.

R.C.:– Eu nu mi-o amintesc prea bine pentru că eram copil atuncea.

Șt.C.: – Au dărâmat-o acum 25 de ani, când s-a dărâmat tot centrul Bolintinului. Sunt blocuri acum. Bradul cel mare din fața conacului[2] Băbeanu-Bolintineanu a stat însă până acum câțiva ani, până în 2000.

R.C.:– Să știi că etajul conacului (podul, n.r.) a fost făcut în timpul războiului, pentru că atunci toată familia s-a refugiat acolo, cu toate rudele, nu puteau sta în București. Tata venea cu mașina cu Mosgos[3]. Mosgos era soțul uneia dintre surorile mamei, celei mai mari. Când se dădea alarma se urcau în mașină și plecau. Tata spunea, la un moment dat, că se simte mai în siguranță sub bombardament decât cu Mosgos în mașină. Avea un coupe, decapotabil, verde, dintre primele mașini care au apărut în București și avea loc pentru două persoane în față, iar portbagajul se desfăcea și mai încăpeau acolo încă două persoane. Te urcai pe o scăriță. Așadar etajul a fost amenajat atunci. Exista spațiul dar nu era locuibil. De acolo urmăream bombardamentele[4]. De noapte mai ales. Se vedeau reflectoarele în depărtare.

Șt.C.: – Aș dori să vă întreb, pentru noi, pentru că am intrat într-o lume a picturii aici. Pictura este meseria dumneavoastră de bază ? Ați făcut-o de la început ?

R.C.:– Nu am fost de la început. În 1948, când am terminat liceul, bătea un gen de realism socialist și nu m-am gândit să candidez la arte plastice. Așa că am făcut chimie industrială până în 1953. Între timp lucram și mă pregăteam. Și când am terminat facultatea, deși realismul socialist era foarte ferm, eu știam de acum să fac niște desene care făceau față. Pentru că trebuia

(continuare în pag. 20)

Revista "SUD" recomandă autorilor sudiști și din alte părți de țară Editura - RAWEX COMS, București, pentru publicarea unor volume de poezie, proză, teatru, eseu etc.

Indiferent de tiraj, pentru debutanți se oferă o reducere de 10%; pentru autorii publicați reducerea este de 5%.

Editor: Raluca Tudor

Telefon editură: 0720 773209

Consilier editorial: Vasile Grigorescu

Telefon revista "SUD": 0786 455702

Interviu cu pictorul
RADU COSTINESCU - UN BOLINTINEANU

(urmare din pagina 19)

desenat cu creionul, nu mergea cu cărbune, pentru că era prea burghez, ca să zic așa. Între timp mă pregăteam cu sculptorul Jalea, care era avizat, știa ce se cere. Așa, în 1953 am candidat la Arte Plastice și am intrat. Asta până în 1959. În '59 mai erau încă răbufniri din astea, socialiste. Era pe atunci unul, Viorel Tălălache, care făcea niște ședințe în care ponegrea pe intelectuali. Așa a fost Milița Pătrașcu, așa a fost Mihai Andricu, care era ascultat la

telefon. Și i se cerea vreo cantată cu Lenin, cu Stalin, și ăsta le răspundea: *Cam de câți lei vreți să fie ?* Apoi au început cu studenții. Au făcut niște ședințe cu Institutul de Arte. Și am avut niste colegi care erau la pictura monumentală și au avut la lucrarea de diplomă să facă un bazin de înot și au desenat niște ornamente abstracte pe fundul bazinului. Ei bine, atât i-a ponegrit acolo că, efectiv, i-au exmatriculat. Între alții, era un coleg al meu, Eugen Mihăescu, despre care spuneau că este burghez. Mie mi s-a părut ceva tâmpit și m-am trezit ca spun că-l cunosc foarte bine și că n-a făcut nimic important împotriva orânduirii. Și m-au exmatriculat în 1959, la sfârșitul anului V. După asta am început o luptă din asta, de memorii, în care am fost susținut de Corneliu Baba, de profesorul Eugen Popa și după vreo doi ani exmatricularea s-a anulat. Între timp începusem activitatea,

Portret Radu Costinescu de Vasile Mureșan Murivale

intrasem în Uniune și de abia în '71-72 m-am întors la Institut și am terminat; am făcut anii cinci și șase. Eu, din 1962, intrasem în Uniunea Artiștilor Plastici.

Șt.C.: – Și care ar fi stilul dumneavoastră ?

R.C.:– Aici, jos, am lucrările care au fost în expoziția din 2008 de la Primăria Sectorului 2. Dacă vă *amuză* pictura o să trecem să le vedem. Deși este un critic care m-a catalogat drept cubist, eu nu prea mă simt. M-au influențat vitraliile gotice, lumina. Este un oarecare modernism, dar moderat. Eu nu sunt unul înfocat. Pictura modernă este pur geometrică, eu am pretenția să sugerez, totuși, un spațiu. Eu am făcut și mult peisaj, portrete...

V.G.: – Revenind la carte, aveți știință cumva când va fi lansarea ?

R.C.:– Nu știu când va organiza Academia evenimentul. Eu sunt mulțumit că am putut face anumite rectificări și mă interesează ca rectificările astea să existe la cineva care se preocupă de problemă, ca dumneavoastră. Și o să mai fac niște corecturi și

Radu Constantinescu - *Vitralii* - ulei pe pânză

vreau să iau contact cu Neagu Djuvara, cu Gorovei și cu alții și să strecor acolo, ca să rămână.

[1] Este vorba despre studiul „*Familia Bolintineanu*", prezentat sub forma unei comunicări în ziua de 10 mai 1985 la comisia de genealogie și heraldică a Institutului de Istorie „Nicolae Iorga".
[2] În conac a funcționat, un timp, liceul din Bolintin Vale. A fost demolat după cutremurul din 1977. Pe locul lui se află construcții ale actualului liceu din localitate.
[3] Petre Mosgos (1889-1955), inginer, soțul fiicei celei mari a lui Athanasie Bolintineanu, Ștefania.
[4] Bombardamentele aliaților asupra Bucureștilor, declanșate, mai ales, după aprilie 1944.

Casa de pe strada Icoanei, din București.

Lansarea volumului doi din *Familiile...*, la Academia Română. Între participanți: Dan Berindei, Neagu Djuvara, Mihai Dim. Sturdza.

SIMPOZIONUL
DIMITRIE BOLINTINEANU - EVOCARE LA 140 DE ANI DE LA TRECEREA ÎN VEȘNICIE
28 august 2012, Bolintin Vale, orele 17.00

apler

Director fondator: Constantin Carbarău
Consiliul director: Marian Grigore, Traian Chiva, Ștefan Crudu, Vasile Grigore, Daniel Bărbulescu
Redactor șef: Vasile Grigore. **Senior editor:** Florentin Popescu (tel.: 0246.270.633; 0720350555, revistasud@yahoo.com)
Colectiv de redacție: Constantin Bărbuță, Constanța Crudu, Marian Grigore, Dumitru Dumitrică, Cristina Lupașcu, Oana Dobrin, Marius Constantin, Ștefan Crudu (secretar de redacție)

Redacția și administrația:
Str. Partizani, nr. 71A, Bolintin Vale, județul Giurgiu

ISSN 1224-7367
PREȚ 4 lei

Concepție grafică: Raluca Tudor
RAWEXCOMS
Editura RAWEX COMS SRL
ralucatudor2000@yahoo.com; 0720 773209
Tipar: INNA print

Revista Sud publică opiniile colaboratorilor săi oricât de diverse ar fi acestea. Responsabilitatea pentru conținutul fiecărui text aparține, în exclusivitate, autorului.